

AŞK

Ertuğrul SEYHAN

BURSA-2013

Bursa Büyükşehir Belediyesi Kitaplığı / Gönül Dili Tasavvufi Şiir ve Deyişler "AŞK"

Proje Koordinatörleri / Aziz Elbas, Ahmet Erdönmez

Proje Yürütücüsü / Bursa Araştırmaları Merkezi www.bursaarastirmalarimerkezi.org

Yazar / Ertuğrul Seyhan

Görsel Tasarım & Mizan / Yakup Şahiner

ISBN / 978-605-5382-75-9

Basım Yılı ve Yeri / 1. Baskı; Ekim 2013, Akmat Matbaacılık / Bursa

BURSA
KÜLTÜR A.Ş.

Yapım / © 2013 Bursa Kültür A.Ş. Bu kitabın tüm yayın hakları Bursa Kültür A.Ş.'ye aittir. Yazılı izin olmadan kısmen ya da tamamen yeniden basılamaz.

Dağıtım / Bursa Kültür A.Ş. - Merinos Atatürk Kongre Kültür Merkezi B Kapısı Osmangazi-Bursa/Türkiye

Tel: + 90 224 253 26 46 Faks: + 90 224 253 14 85 info@bursakultur.com / www.bursakultur.com

Kütüphane Bilgi Kartı / Catalog-in-Publication Data (CIP)

Seyhan, Ertuğrul / Gönül Dili Tasavvufi Şiir ve Deyişler "AŞK"

1. Tasavvuf 2. Şiir 3. Deyiş

Ertuğrul SEYHAN

1930 yılında Gemlik Umurbey Köyü'nde dünyaya geldi. İlkokulu köyünde, ortaokulu Gemlik'te, Öğretmen Okulu'nu Erzurum'da tamamladı. Dört yıl Kars/Posof ve Şırnak'ta ilkokul öğretmenliği ve askerlik yaptıktan sonra Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümü'nü 1955 yılında bitirdi.

Tunceli ve Bursa'da ilköğretim müfettişliği yaptı. 1963 yılında Bursa'da Rehberlik ve Araştırma Merkezi'ni kurdu ve müdürlüğünü yaptı. 1966-1972 yılları arasında Bursa Milli Eğitim Müdürlüğü görevinde bulundu. Bursa Eğitim Enstitüsü Ruh Sağlığı öğretmenliği, İlköğretim Genel Müdürlüğü ve Almanya'da Eğitim Müşavirliği yaptı. Bursa İktisadi İlimler Akademisi ve Uludağ Üniversitesi'nin kuruluş ve kuruluşuna öncülük etti. Bu arada Bursa Hakimiyet gazetesinde makaleleri neşredildi.

Özellikle gönül adamı Mehmet Ali Deniz'in sohbetlerine katıldıktan sonra 'gönül dili' ile ilgilenmeye başlamış bu vadede şiirler yazmış ve bu alanla ilgili yazılan şiirleri bir araya toplamaya başlamıştır.

Celal Bayar Vakfı, Mehmed Ali Deniz Vakfı ve Türk Eğitim Vakfı gibi hayır kuruluşlarında kuruculuk ve yöneticilik yapmıştır.

Eserleri:

İsmail Hakkı Bursevî, Bursa, 1995.

Gülzâr-ı Tasavvuf, Bursa, 2004.

Tasavvuf Edebiyatında Mevlânâ, Bursa, 2006.

Tevhid Neşvesiyle, Bursa, 2009.

Melâmet Neşvesiyle, Bursa, 2011.

Halen tasavvuf edebiyatı ile ilgili bazı kitapları basıma hazır olup, aynı konuda çalışmalarına devam etmektedir. Evli ve üç çocuk babasıdır.

TEŞEKKÜR

Öncelikle bu kitapta yer alan güzel söz ve şiirlerin sahibi gönül insanlarına,

İkinci olarak bu eserleri yeni harflere aktararak, yayımlayarak istifademize sunan ilim ve irfan dünyasının mümtaz şahsiyetlerine,

Üçüncü olarak bu eseri güzel bir şekilde basan Bursa Büyükşehir Belediye Başkan Sayın Recep Altepe'ye, Kültür A.Ş. ile Bursa Araştırmaları Merkezi çalışanlarına,

Nihayet ilim ve gönül adamı Prof. Dr. Mustafa Kara'ya emek ve gayretleri için teşekkür eder, hepinizi gönül sofrasına davet ederim.

Bu eserdeki bütün güzellikler o gönül adamlarına, eksiklikler ise bendenize aittir.

Ertuğrul SEYHAN

01.08.2013

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	IV
İÇİNDEKİLER	V
GİRİŞ.....	1
ÖZLÜ SÖZLER	13
ERZURUMLU İBRAHİM HAKKI ve AŞK	13
MEVLÂNA ve AŞK	14
AZİZÜDDİN NESEFÎ ve AŞK.....	19
İBRAHİM ŞÂHİDÎ ve AŞK	42
FAHRÜDDİN-İ IRAKÎ ve AŞK	43
KENAN RİFAÎ ve AŞK.....	44
ŞİRAZLI HAFİZ ve AŞ.....	45
İBRAHİM HAKKI ERZURUMLU ve AŞK.....	46
AHMED GAZZÂLÎ ve AŞK	50
BEYİTLER	53
DÖRTLÜKLER	89
ŞİİRLER.....	97
ANEKTOD VE HİKAYELER	205

■ GİRİŞ ■

Bu kitapta “aşk ve muhabbet” in ma’nâ ve mahiyetini açıklayan, daha doğrusu, açıklamaya çalışan yüzlerce şâir, şeyh, mutasavvıf, âlim ve Hak âşığının şiir ve nesirlerini bulacaksınız. Amma, hemen işâret etmeliyim ki; hiçbir tarif ve açıklama, aşkı lâıkiyle anlatmaya yetmemiş ve noksan kalmıştır.

Bizâtihi aşkı yaşamış, aşk câzibesine kapılmış, aşk deryâsına garkolmuş, ilâhî aşk ile kendinden geçmiş, aşk şarâbını kana kana içmiş, hayatının her anı aşk ile geçmiş, aşkla yatıp aşkla kalkmış olan âşıkân zümresi dahi, “aşk” ı tariften âciz kalmış ve neticede âcziyetlerini i’tirâf ile “Aşk yaşanır, ammâ, anlatılamaz” gerçeğine ermişlerdir.

Değil bu kitap, bu kitap gibi binlercesi yazılsa aşk, hele hele ilâhî aşk, tam anlamı ile anlatılamayacaktır. Her yeni tarif, aşkı daha anlaşılmaz hâle getirecek ve idrâk sahasından biraz daha uzaklaştıracaktır.

Bu gerçeğe ve bu gerçeğin bilinmesine rağmen insanlar aşkı tarif etmekten ve anlatmaktan geri kalmamışlardır. Öyle anlaşıyor ki, bu âlemde âdemoğlu var oldukça da bu gayret sürüp gidecektir. “Ömür biter, yol bitmez” misâli; ne hikâyet-i aşk biter ve ne de şikâyet-i aşk... Meşhûr deyimle; denizler mürekkep, ormanlar kalem olsa, yine de aşkı, aşk gerçeğini anlatmaya yetmez.

İnsanlarda, bir “kapalı kutu” merâkı vardır; o kutuyu açıp içindekini görmeden, içi rahat etmez. Aşk da bir kapalı kutudur; herkes bu kutuyu açmak, ma’nâ ve mahiyetini öğ-

Aşk

renmek ister. İster ammâ, derûnî bir duygu olan aşkı anlatmaya kelimeler yetmez. Zira aşk yaşanır, dile ve kaleme gelmez.

Dile gelmese de aşk, kendini başka yollardan; sözsüz olarak ifâdeye çalışır; deftere şiir olarak, tuvale resim olarak, notaya beste, taşta heykel olarak yansır. Aşkın değişik tezâhürü, böylece güzel san'atların doğmasına yol açar.

Bazen de aşk insanı coşturur, kabından taşırır, oynatır raks ettirir; tıpkı Mevlânâ'da olduğu gibi... Düşünebiliyor musunuz, o ağırbaşlı, o ciddi ilim adamı, o herkesin hürmet ettiği, o sultanların ayağını öptüğü koskoca Mevlânâ; önünden geçmekte olduğu bir kuyumcu dükkânından gelen çekiç sesine uyup sokak ortasında oynamaya, raksetmeğe başlıyor. Herkes durmuş, hayret ve şaşkınlıkla O'nu seyrediyor.

Altın varak çekiç darbeleriyle un-ufak olduğu halde, kuyumcu çekiç sallamaya, Mevlânâ da dönmeye devam ediyor. Bu raks, sözle ifâde edilemeyen o büyük aşkın, o ilâhi aşkın bir başka şekilde, bir başka yol ve vasıta ile ifâdesinden başka bir şey değildir. Bu, bir yanardağ gibi, aşk patlamasıdır. Bu, bir infilâktır.

Aşk, tükenmez bir enerji kaynağıdır. Mevlânâ'da bu enerji birikmiş hâlde bulunurken, Şems, bir kıvılcım, bir muharrik güç olarak bu enerjiyi harekete geçirmiştir. Başka bir şekilde ifâde edersek, Şems Mevlânâ'ya ilâhî aşk şarâbını içirmiş, O'nu aşk sarhoşu yapmıştır. Mevlâna ondan sonra, zaptedilmez bir coşkunlukla raks etmeğe ve coşkunlukla aşk şiirleri yazmağa başlamıştır. Bir ilim adamı iken, bir aşk sultânı olmuştur.

O büyük aşk sultânına "aşk"tan sorarlar; "Ben olmadan bilemezsin" cevâbını verir. Yani benim hissettiklerimi his-

Giriş

setmeden, her şeyde benim gördüğüm tecellîyi görmeden, benim bildiğim hakîkati bilmeden, benim vâkıf olduğum sırlara vâkıf olmadan, her güzelde o yegâne ma'şûku müşâhede etmeden, aklın hududunu aşmadan, aşkı yaşayıp tatmadan, kısaca; sen, ben olmadan...aşkı bilemezsin demek ister.

Sözle ifâde edilemeyen aşk, bazen ve bazı âşıklarda, sel olup taşar, mecrâ değişikliğine, obje değişikliğine yol açar; mecâzî aşk, ilâhî aşka dönüşür. Ma'şûk Leylâ iken, Mevlâ olur.

Kays, başlangıçta Leylâ'ya âşıktır. Aşkına karşılık bulamaz, mecnûn olur, çöllere düşer. Aşk, aklını baştan almıştır; her gördüğünü Leylâ sanır, ağzından "Leylâ" dan başka kelâm çıkmaz.

Zaman geçer, Leylâ'yı getirirler yanına. Fakat bu defa Leylâ'yı tanımaz, "Sen kimsin" diye sorar. "Ben, senin sevgilin Leylâ'yım" cevâbını alınca, "Benim böyle bir sevgilim yok" diyerek oradan uzaklaşır. Bunun akıl veya hafıza kaybı ile, aşkın son bulmasıyla bir ilgisi yoktur: sadece aşkın yönü değişmiştir. Değişen objedir, aşk bâkîdir. Leylâ aşkı, Mevlâ aşkına; bir başka ifâde ile, mecâzî aşk, hakîki aşka dönüşmüştür.

Bu değişim ve dönüşümden sonra Mecnûn, sükûnete, iç huzûruna kavuşur, aklı başına gelir ve kâmil bir insan olur. Mecâzî aşkın çıldırttığını, ilâhî aşk kemâle erdirmiştir.

Mecnûn ile meczûbu, birbirinden ayırmak gerek. Meczûb, ilâhî aşk ile kendinden geçmiş ve maddi dünyâ ile alâkasını kesmiştir. Onun ruhu huzur içindedir ve hâlinden son derece memnundur. O, öyle bir sarhoştur ki, ayılmak, sevgilisinden bir an bile ayrılmak istemez. İlâhî sır ve tecellîler deryâsına garkolmuştur, vahdet deryâsında yüzmektedir.

Aşk

Kesret âlemi onu hiç mi hiç ilgilendirmez. O, Allah'ın has kullarındandır, niyâzı kabûl edilenlerdendir.

Yaratılmış her şey, yaratılışını aşka borçludur. Cenâb-ı Hakk şâyet bilinme sevdâsına düşmeseydi, bu âlem ve bu âlemdelikler var olmayacaktı. Bidâyette yalnız O vardı, başka hiçbir şey yoktu. Bilinmek ve kendi cemâlini görmeyi murad etti. Bu arzu, aşk derecesinde şiddetlenince, "Kün = ol" emri- ni verdi ve bu âlemi kendine ayna, mir'ât olarak yarattı ki; her şeyde kendi cemâlini seyredebilsin...

Bu niyetle yaratılan âlem, O'nu, net bir şekilde göstermeyince, bu defâ özene-bezene insanı, kendi ifâdesiyle "ahsen-i takvîm" olarak yarattı, onu kendine mir'ât ve halife edindi. Hakk'ı en net ve hakîkatına uygun şekilde aksettiren tek varlık, insandır; insan-ı kâmilidir. İnsanın mayası, aşk ile yoğrulmuştur, her insanın mayasında aşk vardır. Bir insanda ilâhî aşk ne derece kuvvetli ise, o kimse o derece kâmil insandır. Çünkü yalnız aşk insanı kemâle ve dolayısıyla Hakk'a erdendir. Mevlânâ'ya semâ' ettiren de, sofîye gözyaşı döktüre- rek secde ettiren de ilâhî aşktır.

Aşk insanlarda çok değişik şekillerde tezâhür eder. Bu tezâhürler olumsuz da olabilir, olumlu da... İnsanı sofî da edebilir, san'atkâr da, katil de, mecnûn da...

Aşk, büyük bir enerji kaynağıdır. Bu enerji insanların hâ- rikalar yaratmasına, fevkalâde eserler vermesine yol açar. Aşk insanda yüce duygular uyandırır, yüceliklere sevkeder ve en yüceye ulaştırır. Aşk, şevk ve heyecanı artırdığı gibi, insanın kendisinde mevcûd olan gizli kabiliyetleri meydana çıkarır. Aşk, insanın hem fizik gücünü hem de rûh gücünü artırır. Aşk insanı, bir kaplan kadar yırtıcı ve kuvvetli yapabi- leceği gibi, kuzu kadar uysal ve mûnis de yapabilir.

Giriş

Savaş kahramanlarında, vatan sevgisi, imân ve vazife aşkının yüksek olduğundan şüphe edilemez. Hz.Ali'nin, dokuzyüz kantar ağırlığındaki Hayber kale kapısını kaldırıp sökmesi ve hendek üzerine uzatıp köprü yapması; Çanakkale savaşında Yunus onbaşının 250 okkalık top mermisini sırtında taşıyıp tek başına namluya sürmesi, bir aşk mu'cizesinden başka bir şey değildir.

Evet aşk, insanın fizikî gücünü de, ma'nevî gücünü de artırır ve ondaki gizli kabiliyetleri meydana çıkarır. Şayet Mevlânâ'da o ilâhî aşk uyanmamış olsaydı, insanlık "Mesnevî" ve "Divân-ı Kebîr" gibi o iki kıymetli eserden mahrum kalırdı. Aşk kokusu sinmemiş, hiçbir şiir güzel ve etkileyici olamaz. Velez bu koku, mecâzî aşk kokusu olsa da..

Fakir bir genç, çok zengin birisinin kızına âşık olur. Genç annesini, kızı istemeye gönderir. Zengin adam, hakaret edencesine kadını evinden kovarken "Oğlunun bir işi ve kabiliyeti yok" der. Kadın, ağlayarak evine döner ve durumu âşık oğluna anlatır. "Ne kabiliyetim mi yokmuş? diyerek eline bir odun parçası alır ve bıçakla yontmaya başlar. Çok kısa sürede sevgilisinin çok güzel bir heykelciğini yapar. Genç, daha önce hiç heykel yapmamıştır. Yapmamıştır amma, aşk ondaki gizli kabiliyeti meydana çıkarmıştır. Evet, "aşk bir odun parçasını heykel yaptırır."

Aşk insanın, baş gözünü de açar, gönül gözünü de... Âşığın, görüşünü değiştirir; çirkin sevgiliyi dahi dünya güzeli gibi gösterir. Âşık, her şeyin güzel tarafını, iyi ve ulvî tarafını görme eğilimindedir. Herkes, bir köpek leşi karşısında burnunu kapar ve başını öbür tarafa çevirirken, Hz. Mevlânâ "Ne de güzel beyaz dişleri var" der. Tasavvuf ehli bir âşık, hiçbir şeyde ve hiçbir kimsede kusur ve çirkinlik görmez gö-

Aşk

remez. Çünkü o, her şeyde Hakk'ın tecellisini ve ondaki iç ma'nâyı görür.

Gönül, her türlü güzel ve güzelliklere âşık olmak istidâdı ile yaratılmıştır. Gönül sahibi olamayan kimse, ne yazık ki, âşık da olamaz. İçinde aşk olmayan kalb, taş kadar katı olur; sevgi, şefkat ve merhamet gibi duygular gelişmez. Aşk, kalbi yumuşatır, gönülü saflaştırır ve ulvî duygularla doldurur. Aşkı tatmamış nice kabiliyetler sönüp gitmiş veya kötülük bataklığında boğulmuşlardır. Araştırılırsa, Mevlâ aşkı ile dolu gönül sahiplerinin hemen hemen hepsinin, insanlığa faydalı hizmetlerde bulunduğu, insanlığa maddî ve ma'nevî miraslar bıraktığı görülür.

Gönlünde aşk olmayan bir ressam, tabiattaki güzellikleri lâyıkiyle göremez ve dolayısıyla tuvale aksettiremez.

Can kulağı açık olanlar, sessizlikte bile ilâhî nağmeler duyar ve bu nâmeleri notaya döker. Neticede dinleyenlere heyecân veren ve huşû uyandıran besteler meydana gelir. İtrî, Zekâi Dede ve Dede Efendi gibi bestekârlar, aynı zamanda ehl-i tasavvuf ve Hak âşığdırlar. Aşksız ve para kazanmak maksadiyle yapılan bestelerin ömrü kısa olduğu halde, aşkla yapılan besteler, yüzyıllarca bütün tazeliği ve güzelliğiyle yaşıyor.

Bir gün bir dişi arkadaşımı ziyarete gitmiştim. Muayenehânesinin güzel olduğunu, söylediğim zaman O, "Güzel amma, bitişliğimizdeki matbaadan gelen makine gürültüsü bizi rahatsız ediyor" deyince:

"Bak" dedim, "Dikkatlice dinle; makine ne güzel tempolu olarak "Allah..Allah..Allah.." diyor. Sana gürültü gibi gelen seste bu bu lâfz-ı celâl zikrini duymaya çalış..."

Giriş

Bir süre sonra o arkadaşla karşılaşınca: “Allah senden razı olsun, matbaa makinesinin sesi artık beni rahatsız etmediği gibi, onunla beraber sessizce sabahtan akşama kadar Allah’ı zikrediyor ve ruhî bir rahatlık hissediyorum, diyerek teşekkür etmişti.

Ses aynı, işiten kulak aynı idi amma, algılama ve hissetme değişmişti. Çünkü o kulağı hafif bir aşk eli bükmüş, Frekans ayârını maddeden ma’nâyâ çevirmişti...

Evet, aşk insanın gözünü, kulağını ve gönlünü maddeden ma’nâyâ çevirir, onu güzelliklerle buluşturur, manevî hazlara garkeder, ulvî duygularla tanıştırır ve neticede insanları kemâle erdirip ölümsüz eserler vermesi ne sebep olur.

Aşkın verdiği enerji âşıkı; şiir, resim, heykel, müzik gibi güzel sanatlara sevkettiği gibi, âlimleri ilme, mu’citleri icâda, kâşifleri keşfe zorlar. Âşık, her insanda istidâdına göre ve istidâdı nisbetinde tecellî eder. Ne kadar kabiliyetli olursa olsun, içinde kazanma hırs, arzu ve sevdâsı olmayan bir atlet, rekorlar kıramaz.

Bazı insanlarda aşk, Allah aşkı dediğimiz, hakîki aşk şeklinde tecellî eder ve onu tasavvuf yoluna sevkeder. Onun gönlü ilâhî aşk ve sırlara açıktır, Rabbine müştâktır. Ruh yapısı, maddeden ziyâde, ma’nâyâ ve manevîye meyyâldir. Bu insanlar müsait ortam ve kâmil bir mürşid bulduklarında, mutlaka arzuladıkları o yegâne sevgiliye kavuşacaklardır. Bu kavuşmak, ikisinin bir araya gelmesi anlamını taşımaz; tasavvufta visâl; insanın ma’nâsına ermek, kendi nefsini, kendi özünü bilmek, Hakk’ı kendi gönlünde bulmak, kendi varlığından geçerek Hakk’ın varlığında yok olmak anlamına gelir. Beşerî sıfatlardan kurtulup Hakk’ın sıfatları ile sıfatlanmaktır. Kısaca ifâde edersek, kâmil ve mükemmel bir insan olmaktır. Bu visâlde paranın, mevki’nin ve güzelliğin, hattâ

ilmin rolü olamaz. Hakk’a kavuşmak, ancak ilâhî aşk ile ve kendine has tasavvuf metodları ve kâmil bir mürşidin rehberliğinde mümkün olur. Ancak ilâhî aşk insanı, Allah’ın yarattığı gibi, “ahsen-i takvîm” hâline döndürebilir, kemâlin zirvesine çıkarabilir. Böyle kemâle ermiş insanlar, ölmezler ve asırlarca insanların gönüllerinde yaşarlar. Evliyâullah’ın bizâtihi kendileri ölümsüz bir eser ve insanlığa örnektirler. Onların yolunu takip edenler, onların ahlâk, edeb ve yaşayışlarını kendilerine örnek alanlar da mutlaka, kemâle ve visâle ereceklerdir.

Ne var ki aşk yolu engeller, zorluklar ve meşakkatlerle doludur. Ancak, hakîki bir aşkla insan bu engelleri aşar ve gayesine ulaşır.

Bilinmek aşkına düşüp Allah’ın en mükemmel şekilde insanla tecellî etmesinin, insana kendi ruhundan nefyetmesinin ve mayasına aşk katmasının hikmetini çok iyi anlayıp ona göre davranmalıyız. Ancak aşk ile insan, Allah’ın yeryüzünde halifesi olmak imtiyâz ve şerefini kazanabilir. Ancak aşk ile insana Allah’ın sır kapıları açılır. Yalnız aşk insanı, gerçek anlamda insan yapabilir. İnsanın ma’nâ ve mahiyetini kavrayan insan, Hakk’ı bilir. Bu hakîkatı sevgili Peygamberimiz “Nefsini bilen, Hakk’ı bilir” şeklinde açıklamıştır.

“İnsan-ı kâmil” mertebesine eren insanlar, kemâlâtını, her hâl ve hareketiyle, edebi ve ibâdetiyle, bütün yaratıklara karşı gösterdiği sevgi ve şefkatiyle, anlayış ve ferasetiyle, ahlâk ve faziletiyle, her zaman ve her yerde gösterirler. Onlar Hak rızâsının dışına çıkamazlar. O, sevgilisi olan Hak’dan gelen her şeye boyun eyer, itiraz aklına bile gelmez. Elbet Hak da halk da ondan razı ve memnundur. Gönül gözüyle bakan, Onun vechinde Hakk’ın vechini müşâhede eder. O da her şeyde Hakk’ın tecellisini gördüğü için, herkese ve her

Giriş

yaratığa sevgi, şefkat ve merhamet ile bakar. Ne kimseyi incir ve ne de kimseden incinir. Bir karıncayı bile ezmez, bir çiçek bile koparamaz.

Aşk şarâbını içen, kendi varlığından da, iki dünyâdan da geçer.

Aşk nelere kadîr değildir ki?.. Kızgın fırını Halîl İbrahim'e gülzâr eden, içindeki aşktır.

İbrahim bin Edhem'e, tâcını ve tahtını terkettilen, aşktır.

Hallâc-ı Mansûr'a "Ene'l-Hak" narâsını attıran ve onca işkenceye gık demeden tahammül ettiren aşktır.

Peygamberlerin gösterdiği mu'cizeler, veliullah'ın kerametleri, vahiy ve ilhâmlar hep aşkın eseridir.

Avurduna soktuğu şiş, bir rifaî dervişine acı vermiyorsa; semâ' esnâsında bir mevlevî dervişinin başı dönmüyorsa, bir derviş çilehânede çile dolduruyor ve bundan şikâyetçi olmadığı gibi, üstelik huzûr duyuyorsa... Dünyâ sevgisini gönünden söküp atabiliyorsa... Bütün bunlar aşktandır.

Bir anneye, evlâdı uğruna can verdiren, onu doğururken o şiddetli sancı ve acıya dayanma gücünü veren de aşktır.

Aşk, hayâtın tadı ve tuzudur. Aşk, insan hayâtına renk katar ve hayâta ma'nâ kazandırır. Allah aşkı, insanı esfelden arş-ı a'lâya yükseltir.

Aşk katılmamış hiçbir eser, tam ve mükemmel olamaz.

Aşk ile yapılan hiçbir iş, insanı yormaz.

Ma'lûmdur ki büyük eserler, büyük aşkların ve dolayısıyla büyük ıstırapların mahsûlüdür. Hiçbir peygamber yoktur ki, Allah aşkı ile ıstırap çekmeden bu makama gelmiş olsun. Aşk da ıstırap da, imân da ibâdet de gönül işidir. İnsandan gönül'ü çekip alırsanız, geriye ne insanlık kalır ve ne de din. Her dinin özünde, sevgi ve muhabbet vardır. İslâm dini, sevgi ve muhab-

Aşk

bete, her dinden daha fazla önem verir. Tasavvuf, daha çok dinin aşk ve muhabbet, edeb ve ahlâk yönünü ön plâna çıkarır, nefsi terbiye etmeğe çalışır. Bunu yaparken de, kendine has çeşitli metod ve vasıtalardan faydalanır.

Mutasavvıfların, tasavvufî eğitim için, en çok kullandıkları vasıtalarından biri, şiirdir. Çünkü şiir, ulvî duyguların ve aşkın ifâdesinde, düz yazılardan daha elverişli ve daha etkilidir. Tasavvufî terim ve semboller ile şiirin kulağa hoş gelen ahengi bir araya gelince; bir takım ilâhî sırların ifşâsı ve bazı tabûların aşılması daha kolay oluyor. Tasavvufta şiir, billûr kadeh ile şarap sunmak, yani ilâhî sır ve feyz sunmaktır.

Her şeyin sığlaştırıldığı ve yozlaştırıldığı bu devirde, aşk da nasibini almış; sadece şehvet ve cismanî ilişki derekesine düşürülmüştür. Bu düşüş, ulviyetten süfliyyete; güzellikten çirkinliğe; ma'nevîlikten maddeciliğe; edepten edepsizliğe; insanlıktan hayvanlığa düşüşün en acı örneğidir. Aşk gibi yüce bir duyguyu, şehvet derecesine düşürüp, onu istismar edenler, acaba insanlığa ne kadar büyük bir zarar verdiklerinin farkında mıdır-lar?...

Mutasavvıfların “mecâzî aşk” dedikleri ve hoş görüp faydalı buldukları karşı cinse karşı duyulan aşk, yozlaştırılırken; “hakîkî aşk” olarak nitelenen ilâhî aşkın inkârı cihetine gidilmiş ve böyle bir aşkın varlığından haber bile verilmemiştir. Yıllar yılı aşktan, sevgiden, muhabbetten, şefkat ve merhametten mahrum bırakılmış nesillerin gönülleri, maddiyat sevgisi ile doldurulmuş ve insanlar maddiyata tapar hale getirilmişlerdir. Beslenmeyen ilâhî ve ulvî duygular yerini, insana yakışmayan zararlı duygulara terketmiştir. Kısaca, yetişen nesillere ruh terbiyesi verilmemiştir.

Aşk, hele hele ilâhî aşk; kıymeti yeterince bilinmeyen ve değerden düşürülmek istenen bir cevherdir. Bu cevher her insanın mayasında gizli olarak mevcûddur. Tasavvuf, özellikle ta-

Giriş

savvuf edebiyatı, bu cevheri meydana çıkarıp işlenmesinde büyük rol oynar. Bu ihtiyaç ve hakikatı gözönünde bulundurarak, “Tasavvuf Edebiyatı” ile ilgili bir seri kitap hazırladık. Bu serinin ikinci kitabı olan “Tasavvuf Edebiyatında Aşk ve Muhabbet” kitabında; ilâhî aşk üzerine yazılmış şiir, dörtlük, beyitler, özlü sözler, hikâyecikler, anekdotlar ve düz yazılar bulacaksınız. Yazarların çoğu, bizatihî aşkı yaşamış, şâir mutasavvıflardır. Şiirlerin dili, oldukça ağırdır. Bunun sebebi, şiirlerin daha çok eski devirlerde yazılmış olmasıdır. Zamanımız şâirleri, tasavvuf konularına pek iltifat etmemişlerdir. Gençlerin okuduklarını daha iyi anlamalarını sağlamak maksadıyla, kitabın sonuna sözlük ilâve edilmiştir.

Zamanımız insanları sevgi ve muhabbete, geçmiş devir insanlarından daha çok muhtâc vaziyettir. Gerçek ma’nâda tasavvuf, bu ihtiyâcı karşılayabilir, ruhî bunalım ve sapkınlıklara çare olabilir.

Umarım, tasavvuf edebiyatı serisinde çıkmış olan ve çıkacak olan kitaplar, bu sahadaki boşluğu, bir ölçüde dolduracak ve ihtiyaca cevap verecektir.

Bu umut ve temenni ile Cenâb-ı Hak’dan, herkese “Aşk ve Muhabbet” nî’metini ihsân buyurmasını niyâz ederim...

Ertuğrul SEYHAN

ÖZLÜ SÖZLER

ERZURUMLU İBRAHİM HAKKI ve AŞK

- *Allah sevgisi, ruhun zaferi ve sevinç kaynağıdır.*
- *Muhabbetullah, Allah'dan gayrısını unutmaktır.*
- *Muhabbet ve şefkat Allah'ın, kin ve düşmanlık şeytanın sıfatıdır.*
- *Muhabbet bir ilâhtır ki, onunla her hastalık iyileşir; bir şerbettir ki, onunla her illet sıhhat bulur.*
- *Muhabbet aşkın başlangıcı, aşk ise onun sonucudur.*
- *İlâhî aşk, lezzetleri terketmek ve zahmetlere katlanmaktır.*
- *İlâhî aşk, öyle bir alevdir ki, Allah'dan gayrisini kalbe sokmaz yakar.*
- *Aşk, Allah'ın kalblere bir ihsânı ve ikrâmıdır.*
- *Aşk, sonsuz bir sevgi olduğundan, seçkin velîlerin sıfatıdır.*
- *Aşk, korkağı cesur, anlayışsızı anlayışlı, cimriyi cömert, kibirliyi alçak gönüllü, çirkini güzel yapar.*
- *İlâhî aşk, insan aklından daha şerefli ve üstündür.*
- *Aşk, Allah vergisidir.*
- *Ârif, sûrette ma'nâyâ âşıktır.*
- *Aşk, kıyamete kadar vasfedilse, yüz kıyamet geçer ki, hâlâ onun vasıfları bitmez.*
- *Allah'ın nûru kâinata serpilmiş ve ondan muhabbet doğmuştur.*
- *Allah'a yakın olanlarda, muhabbet çok ve kuvvetli olur.*
- *Hakk aşkı, ilâhî bir cevherdir ki, kalplerin derinliklerine indikçe artar.*
- *Gönül, Allah'ı bilme ve sevmek makamıdır.*
- *Muhabbetullah, Allah'dan başka sevgileri yakan bir ateştir.*

Aşk

**Allah sevgisi bir sırdır ki, anlatılamaz; manevî bir emirdir ki, görünmez.*

**Muhabbet, gönülde varolan ilâhî bir vasıftır ki, dileyende belirir.*

**Muhabbetullah, kalbde parlayan bir nûrdur ki, onunla gönül öyle bir zevke dalar ki, bütün dünyâ zevk ve isteklerinden uzaklaşır.*

MEVLÂNA ve AŞK

**Diri kimdir, bilir misin?.. Aşkdan doğan kişi... Bizi aşkda ara, aşkı da bizde. Bazen ben onu överim, bazen o beni.*

**Aşağılık kişiler gibi, altın sayıp durdukça aşk, nasıl olur da seni mahrem sayar.*

**Bu dünyâ dört unsurdan doğdu, fakat dört unsur da aşkdan doğdu.*

**Aşk yolu, yetmişiki mezhepten de dışarıdadır.*

**Aşk, göklere doğru uçmak için gerek, akıl ise, bilgi ve edeb için lâzımdır.*

**Şehvetin bir bakırdır, iksîr ise aşk nûrudur... Aşk nûru ile bakır hâlindeki varlığını altın hâline getirirler senin...*

**Akıl, aşk, can; bu üçü tam bir üçgen... Her yaraya bunlar merhem, her derde bunlar dermân...*

**Akıl, aşk harmanında sadece bir buğday danesidir.*

**Ey aşk! Her şey sensin; ister lütûf ol, ister kahır... Her şeyde yalnız sen varsın.*

**Görünüşte aşk, benden doğmuş gibiyse de, inanma; sen şunu bil ki, gerçekte aşk beni doğurmuştur.*

**Mahrem kişi ile Allah arasında elçi, aşktır; haberleri o getirip götürür.*

Özlü Sözler

- *Yârin yoksa, niçin aramıyorsun?.. Yâre kavuştunsa, niçin çalıp oynamıyorsun?..*
- *Aşkın yolu ister bu olsun, ister şu; insanı mutlaka aziz ve muktedir olan Allah'a götürür.*
- *Şekil, aşkın fer'idir, aşksız o şeklin değeri yoktur.*
- *Canlar, canlılara şekil veren Nakkaşa akmada; fakat bu akış, akıllıların dillerinde, âşıkların gönüllerindedir.*
- *Aşkı seç aşkı... Güzelim aşk olmadıktan sonra, hayât bir yükür insana.*
- *Aştan bir kadehcik içersen, el-etek çekersin iki âlemden.*
- *Aşk... Varlığım senin, rükûum da sana, secdem de sana...*
- *Bedene âşık olan, candan mahrumdur; şeker, safra hastalığına tutulmanın ağzına acı gelir.*
- *Aşk... Ne de hoşsun, ne de sarhoşsun. Ne kutlu yerdir, oturduğun yer; ne mutludur seni gördüyse can gözü eğer...*
- *Aşksız geçen ömrü hesâba katma; aşk, âb-ı hayâtıdır.*
- *Aşk geldi, damarımdaki, derimin içindeki kan gibi oldu. Sonunda beni kendimden boşaltıp "Dost" ile doldurdu.*
- *Akıl bir fenerdir, aşk güneştir; güneş doğunca fenere ihtiyaç kalmaz.*
- *Âşık, aşk diyârında ne söylerse söylesin, ağzından aşk kokusu duyulur.*
- *Aşk, güzellik pâdisâhının damına çıkılacak bir merdivendir.*
- *Ebedî kurtuluşun yolu, aşk yoludur.*
- *Aşkın yediyüz kanadı vardır ve onlardan her biri göğün en yükseğinden yerin en derinine kadar uzanır.*
- *Âşıkların mezhebi de dini de yokluktur.*
- *Aşk, kimseye niyâz ve ihtiyâcı olmayan Allah'ın, vasıflarındandır. Ondan başkasına âşıklık, mecâzî bir âşıklık olur.*

Aşk

- *Namaz, beş vakit olarak farz edildi. Fakat âşıklar içir Kur'ân, "fiselâtin dâimûn" "dâima namazdadırlar" buyuruyor.
- *Güzeller, Onun güzelliğinin aynasıdır; onlara duyulan aşk ise, Onun (Hakk'ın) istenilmesinin aksidir.
- *Benim dinim, aşk ile hayât bulmaktır.
- *Dünyâ mülkü, tenperest olanlara helâldir; biz ise, zevâli olmayan aşk saltanatına kuluz.
- *Aşk, kibir ve gurur hastalığımızın devâsı, bütün eksikliklerimizin tabibidir. Aşk kimin kisvesini yırtmış ise, ancak o, bencillikten kurtulur.
- *İster bu dünyâyâ ait olsun, ister ötekine, aşkın en sonunda seni Hakk'a götürecektir.
- *Dünyevî de olsa aşktan yüzünü çevirme; çünkü bu aşk senin Hakk'a yükselmene hizmet edebilir.
- *Aşk mezhebinde küfür de yoktur, imân da... Aşkta ne beden vardır ne akıl, ne can vardır, ne gönül... Kim böyle değilse, âşık değildir.
- *Gönül aşka düştükten sonra, dönüp bir daha dünyâyâ bakmaz. Zaten aşktan başka ne vardır bakılacak? Görülecek?..
- *Aşk, demiri yumuşatır, aslanı ceylân kadar yumuşak hâle getirir.
- *Aşk aynasının yüzüne, varlık soluğunu vermeyelim. (Aksi hâlde buğulanır ve o aynada kendimizi göremeyiz.)
- *Aşk, bir hayât denizidir ki, dibi yoktur. Ona sunulan en değersiz şey, ölümsüz hayattır.
- *Ey aşk, sensiz ibâdet yurduna çekilmek, kuru bir sevdâdan başka bir şey değildir. Çünkü ibâdet yurdunun da hayatı sensin, ibâdetin de...
- *Allah aşkının gamı, hangi kervânın yolunu vurduysa, o kervân, iki dünyânın da kazancını elde etmiştir.
- *Ebedîlik vâkıfı, aşk medresesini kurduğundan beri, sevenle sevilen arasındaki fark kadar zor bir mesele ortaya çıkmadı.

Özlü Sözler

*Âşık, balıktır, aşksa denizdir; balık denizde oldukça bıkarmı denizden hiç?...

*Aşk şarâbı, incinmeyi gönülden giderir.

*Aşk ile, akıl bağından kurtulduk.

*Aşk seç, aşk ek, aşk biç

*Âb-ı hayat, aşkdır; damarlarımızda, iliklerimizde dolaşmaktadır.

*Şâyet sevilen olma imkânını elde edememişsen, seven kimse olma fırsatını kaçırma. Yûsuf olma şansın yoksa, Yâkub ol.

*Ben, bazılarının günâh dediği aşktan daha üstün bir tâat ve ibâdet görmüyorum. İlâhî aşksız geçen seneler, aşkla geçen bir saate denk olamaz.

*Aşk ve muhabbet, ilâhî sırların ma'kesidir.

*Dünyânın sonu vardır, aşk ise sonu olmayan ve ölmeyecek olan Zât'ın sıfatıdır.

*Aşkın ateşidir ki, nay'ın sadâsına düşmüş ve aşkın heyecânı ki, şarâba karışmış.

*Ben Onun (Hakk'ın) hem lûtfuna hem kahrına âşışım. Şaşılabacak şey ki, ben her iki zıttı da âşışım.

*Kalbi muhabbetle dolu olan bir kişi nasıl uyur ki?.. Âşık olan kimseye her türlü uyku haramdır.

*Ben aşk çeşmesinden abdest aldığımdan beri, varolan her şeye çâr tekbir getirdim. (Dört tekbir, cenâze namazında getirilir. Burada Mevlâna, gözünde maddenin ve dünyâyâ ait her şeyin yani masivânın öldüğünü, yok olduğunu ifâde ediyor.)

*Aşk acıyı tatlıya, toprağı altına, kederi neş'eye, ağrıyı şifâyâ, hapishâneyi bahçeye, hastalığı nîmete, kahrı rahmete çevirir. Demiri yumuşatan, taşı eriten, ölüyü diriltten ve ona can üfleyen Köleyi efendi yapan o aşktır işte.

*Aşk, yüksek dağlara sirayet ettiği zaman, neşelerinden sallanır ve raksederler.

Aşk

- *İlâhî aşk, kralların kralıdır; tâc ve tahtlar onun önünde eğilir. Krallar ona köle gibi hizmet eder.
- *Bütün hastalar, dertlerinden şifâ bulmak isterler. Ancak aşk ve muhabbet hastaları, dertleri artsın ister.
- *İlâhî aşk, âlemlerden zengindir. Eğer sevilene ve ma'şûka karşı olan aşk ve masivâyı terk delilikse, bu, deliliklerin en yücесidir.
- *Maddî ve ağır olan insanı havalarda uçuran, alçaktan yükseklerle, topraktan yıldızlara yükselten, aşkın kanadıdır.
- *Aşk bir illettir, fakat bütün illetlerden kurtaran bir illet...
- *Biz, değişmeyen ve yok olmayan aşk devletinin peşindeyiz.
- *Yüce ve temiz aşk, insanı tâat ve gayretlerin ulaştıramadığı müm-tâz bir mevâtîye ulaştırır.
- *Aşk, atamız Âdem aleyhisselâmın mirâsidir.
- *Aşk, Nûh'un gemisidir; ona binenler için batma tehlikesi yoktur.
- *Âşıkların hayatı ölmektir, gönül vermedikçe gönül bulamazsın.
- *Kimi âşık görürsen, onu ma'şûk bil. Zira o, aşka nisbetle hem âşık-tır hem de ma'şûktur.
- *Renk için olan aşklar, aşk olmaz; akıbet ar olur.
- *Sevgi ve rikkat, insanlığın vâsfıdır; hışım ve şehvet, hayvanlığın vâsfıdır.
- *Aşk, bütün dinlerden ayırdır, âşıkların mezhebi de milleti de Al-lah'dır.
- *Aşkın verdiği gam için sevin; o gam, sevgili ile buluşturan bir tuzaktır. Aşk yolunda alçak gönüllülük, yükseliştir.
- *Âşıkların varlıkla işi yoktur. Âşıklar, kârı sermâyesiz elde ederler.
- *Bir yerde ki aşk fazlalaştı da derdi artırdı mı, orada ne Ebu Hanife bir ders verebilir ne Şafî...
- *Aşk dâvaya, cefâ çekmek de şâhide benzer; eğer şâhidin yoksa, dâ-vayı kazanamazsın ki...

- *Ma'sûkun meyli, gizli ve örtülüdür. Âşıkın meyli ise, ikiyüz davul ve zurna ile ilân edilir.
- *Aşk, iki âleme de yabancısıdır. Âşıktaki yetmişiki türlü divânelik vardır.
- *Gönül sahibi âşık, altı yüzlü aynadır; Hakk, altı cihetten de o aynadan bakmaktadır.
- *İki âlem, aşk kuşunun gagası önünde, bir daneden ibârettir.
- *Aşk, söze sığmaz, aşk bir deryâdır ki, dibi görünmez.
- *Aşk, denizi bir çömlek gibi kaynatır. Aşk dağı, kum gibi ufalar.
- *Göklerin dönüşünü, aşkın dalgalanmasından bil. Aşk olmasaydı, âlem donar kalırdı.

AZİZÜDDİN NESEFÎ ve AŞK

- *Aşk sana misafir olarak gelirse, ağırla onu, gönül evini aç ona.
- *Birinin sohbetine istekli olan kimsenin ilk isteğine "meyil" derler. Meyil artıp ifrat derecesine gelince, o aşırı isteğe "irâde" derler. Irâde fazlalaşıp ifrat haline gelince, o aşırı irâdeye muhabbet" derler. Muhabbet çoğalıp ifrat derecesine gelince, o aşırı muhabbete de "aşk" derler.
- *Aşk, sâliklerin "Burak'ı", yolcuların bineğidir.
- *Aklın elli yılda biriktirdiğini, aşk bir anda yakar, yıkar; âşıkı temizler, arıtır.
- *Aşk, âşıka düşen bir ateştir. Bu ateşin düştüğü yer gönüldür. Göz yolu ile gönüle girer ve orayı kendine vatan edinir.
- *Aşkın hakkı olan hakîki aşkı yazamam, çünkü insanlar bunu küfür bilirler.
- *Sâlik, aşk mertebesine gelince, onun gönül aynası öylesine temiz, sâf, sâde ve nakışsız olur ki, dünyayı gösteren bir ayna haline gelir.

Aşk

**Aşksız akıl, cansız ve ölüdür.*

**Akıl, aşk mertebesine erişmedikçe, sâlikin elinde âsâdır.*

**İnsanın kabul ettiği emânet, aşktır. İnsan aşkın güç bir iş olduğunu, büyük bir belâ olduğunu bilseydi, o da kabul etmezdi. (Çünkü o, pek zâlim ve çok câhildir." Ahzâb sûresi: 33/72")*

**Gönül olmazsa, aşk nereyi vatan edinir?...*

Aşk olmazsa, gönül ne işe yarar!...

**Aşk, gizlenmesi elde olmayan bir sırdır; iki yüz kat perde arkasından bile gizlenemez.*

Câmî

**Âşık sevdiğinin zâhirini değil, bâtınını görür.*

Lâ-edri

**Muhabbet, marifet ehlinin maksadı ve gayesidir.*

İbrahim Hakkı (Erzurumlu)

**Kim Allahü Teâlâ'ya olan sevgisinin zevkine ererse, bu zevk onu, dünya zevkine dalmaktan korur.*

Ebû Bekir Sıddîk

**Muhabbet, ezeli bir inâyet ve ebedî bir sıfattır. Kitap (Kur'ân) ve imân onunla bilinmiştir.*

Lâ-edri

**Muhabbet, imbikten çekilmiş aşktır.*

İsmail Emre

**Bir kimseye, Cenâb-ı Hakk'ı sevdirmekten daha büyük ve daha mükemmel bir şey ikram edilemez.*

Ahmed Ziyaüddîn

**Âşıkların kalblerine kendi aşkının tohumlarını saçan Allah'ın kendisidir.*

Harîs Muhâsibî

**Benim için, -zerre kadar bile olsa- Allah sevgisine sahip olmak, içinde Allah sevgisi bulunmayan yetmiş senelik ibâdetten hayırlı ve sevimlidir.*

Yahya bin Mûaz

**Hak Teâlâ'nın dostlarına üç şey verilmiştir: Halavet (şirinlik, tatlılık, zevk) mehabet (Azamet, heybetli görünme) muhabbet...*

Abdullah Ansarî

**Kulun Allah sevgisi, O'na yakınlığı nisbetindedir.*

Ahmed Ziyaüddîn Gümüşhanevî

**Eğer Allahü Teâlâ'nın dostlarının muhabbet eteğine yapışmaya gücünüz yetmez ise, bari Allah dostlarını sevenlerin muhabbet eteğine sarılınız. Çünkü bunları sevmek, aynı zamanda onları sevmektir.*

Ebû'l-Abbas Ata

**Her kimin kalb gözüünün görüş sahası genişlerse, gerçek sevgili olan Allahü Teâlâ'ya olan bilgisi ve irfânı da o nisbette artar. Bunlara muvâzi olarak, sevgisi de fazlalaşır.*

Ahmed Ziyaüddîn

**Allah'ı, gerçek ma'nâda seven kimse, ayırım yapmadan bütün insanları ve mahlûkatı sever.*

Ertuğrul Seyhan

**İlâhî aşkın objesi, Allah'ın kendisine en yakın olan üstün nefslere tecellisidir. Dolayısıyla böyleleri O'nun aşkının hedefi olur.*

İbni Sinâ

Aşk

**Allah tarafından aranmak ve sevilmek, O'nu aramaya ve sevmeye bağlıdır. Tasavvufta insan, hem seven hem de sevilendir.*

Prof.Dr.Erol Güngör

**İnsanın hilkati aşktır. Biz o aşkı Allah'dan öğrendik. Fakat aşk, herkesin istidâtına göre tecelli etmektedir.*

Kenan Rifaî

**Bedenin abdesti su ile, nefsin abdesti gözyaşı ile, aklın abdesti ilim ile, rûhun abdesti ise aşk ve muhabbet ile dir.*

İsmail Emre

**Lisân-ı aşkı bilir, bir tercüman bulunmadı hiç...*

Şeyh Rıza

**Hakikî aşka eremeyen insan, yeryüzünde dâimî sûrette vücûdun zindânında kalmaya mahkûmdur*

Kenan Rifaî

**Aşk, her şeyin, zikrin, ibâdetin de fevkindedir. İbâdet aşksız olursa, bir işe yaramaz. Cemâli görerek, aşkla yapılan ibâdetle, Allah'ın emri diye yapılan ibâdet arasında ne azîm fark vardır.*

Kenan Rifaî

**Aşk, ölümle tev'em (İkiz, eş) dir.*

Kenan Rifaî

**Âşkın sevgilisinden dileği, sevgiden başka bir şey olmamalıdır.*

Camî

**Gönül sahipleri için Yâr kokusunun duyulmadığı her yer, bir zindân ise de, yanık âşıklar için yabancılar sohbetinden daha sıkıntılı bir zindân yoktur.*

Camî

**Allah sevgisine vasıta olmayan her sevgi, bâtıldır.*

Ahmed Ziyaüddin

**Tasavvufta varlık, üst üste soğan kabukları gibi düşünülürse, bu varlığın merkezinde ilâhî aşk mevcuttur.*

Metin Bobaroğlu

**Cenâb-ı Hakk, cemâl sıfatının yegâne sahibidir. Sevgiye vesile olan sıfatların hepsi, O'nun cemâl sıfatının tecellîleridir. Kim o tecellîlerden ne kadar nasip almışsa, sevgi ve sevimliliği de o kadardır.*

Ahmed Ziyaüddin

**Allah sevgisi O'nun marifetinin meyvesidir; sevgi olmayınca, marifet de olmaz.*

Ahmed Ziyaüddin

**Muhabbetin aslını inkâr eden kimse, sevdiğinin hakikatini de inkâr etmiş olur.*

Ahmed Ziyaüddin

**Dünyâyı ve dünyâdakileri güneş nasıl aydınlatıyorsa, Aşıkların kalplerindeki Allah muhabbetinin nûru da aynen onların iç âlemlerini aydınlatır.*

Lâ-edri

**Ey Dâvûd!.. Ben, bana âşık olanların kalbini kendi rızamla yarattım. Kendi rızamla yarattığım kalblerin meyvesi ise, cemâlimin nûrudur. Onların kalblerinden kendime öyle bir yol açtım ki, o yoldan bana bakar ve her baktıkça da bana olan aşkları artar.*

Hız.Dâvûd'a Vahiy

**Bir kimse, Allahü Teâlâ'nın sevdiklerini severse, Allahü Teâlâ'yı da sevmiş olur.*

Süfyân-ı Sevrî

Aşk

**Sevgiliden gelen cefâ taşları, ancak aşk binasını sağlamlaştırmaya yarar.*

Camî

**Gönlü aşkla diri olan, asla ölmez.*

Hafız

**Gönlünde güzellik olmayan güzele, kim gönül verir?..*

Camî

**Tabiatın isteklerinden ve nefsin arzularından doğan aşk, yırtıcı canavarların tabiatına yaraşır.*

Camî

**Aşk çeşmesinden abdest alır almaz, her ne varsa, dört tekbîr getiri-verdim.(*)*

Hafız (Şirazlı)

**Aşk yurduna varmak için, delilsiz adım atma. Bu yolda rehbersiz yürüyen kayboldu gitti.*

Hafız

**Yol erleri gibi varlık bahrından elini yıka, arındır da aşk kimyâsını bulup altın haline gel.*

Hafız

**Allah aşkının nûru, gönlünde canına aksederse, and olsun, gökyüzündeki güneşten daha parlak, daha güzel hale gelirsin.*

Hafız

**Aşk yolunda aklın tedbiri, ancak deniz üstündeki çiğ tanesi kadardır.*

Hafız

* Cenâze namazında dört tekbîr alınır.

Özlü Sözler

**Aşk yolunda her şeyini vermiş, varlık kirinden temizlenmiş bir müflis âşık, binlerce Hatem-i Tay'dan daha zengin ve muteberdir.*

Hafız

**İnsanın feyzi arttıkça, ibâdeti ve Allah'a karşı olan aşk ve muhabbeti artar.*

İsmail Hakkı (Bursevî)

**Hakk'a vusûl, yalnız akıl ve ilimle hâsıl olmaz; bunun için insan aşk ve keşfe muhtaçtır.*

İsmail Hakkı

**Dört türlü cömertlik vardır: Mal cömertliği zenginlere, vücûd cömertliği gazilere, gönül cömertliği âriflere, can cömertliği ise âşıklara mahsusdur.*

Hacı Bektaş Veli

**Âşık olmayan gönül taşdır, gönül değildir.*

Câmî

**Aşk iklimine yönelirsen, bütün âfâkı gülistân görürsün.*

Hâtif-i İsfahânî

**Aşk belâlı, yâr cefâlıdır.*

Azbî

**Zâhid, cüz'î akıl; âşık külli akıl sahibidir.*

İsmail Hakkı (Bursevî)

**Aşk; Allah'ın kullarında sevdiğini sevmen ve Allah'ın kullarında sevmediğini sevmemendir.*

Cüneyd

**Aşk, Allah'ın en eski sıfatıdır.*

Rûzbihan al-Baklî

Aşk

**Biri diğerine "Ey ben!" demedikçe, aralarındaki muhabbet sahih olmaz.*

Serî Sakatî

**Gönlünü vermezsen, gönüle ulaşamazsın.*

Lâ edrî

**Mahabbet, haddi aştığı zaman, aşk adını alır.*

Ebu Ali Dekkak

**Mahabbet, bütün tercihlerin, sevgili lehine yapılmasıdır.*

Kettanî

**Allah'a muhabbeti olan, Onun emirlerine uyar.*

M.İhsan Oğuz

**Muhabbet, hilkati değiştirir.*

Mustafa Özeren

**Yükselmek için iki kanat lâzım: aşk ve ibâdet...*

Yaman Dede

**Zikir aşkı, aşk da visâli doğurur.*

Ahmed Tahir Efendi

**Aşk gönülü istilâ edince, nefis ölür.*

Ahmed Tahir Efendi

**Muhabbet, cüz'ün küll'e meyletmesidir.*

Lâ edrî

**Muhabbetin sonu, aşkın başlangıcıdır. Muhabbet kalb için, aşk ruh içindir.*

Necmeddin Kübrâ

**Ma'sûk, kendine âşık olmasını istediği kimseye, cemâlini gösterir.*

Lâ edrî

Özlü Sözler

**Sevilen, sevdirmeyince, seven sevemez.*

Lâ edri

**Aşk, gözyaşının kaynağı, visâlin tek köprüsüdür.*

M.Yektâ Dümer

**Akıl ve din metânı başkalarına başışla; lâkin, aşk ıstırâbı eline geçerse, onu iyi sakla.*

Muhammed İkbâl

**Heyecanlandıran pervâsız aşkın kıvılcımı, şehirlerin hay-huyu içersinde söniyor. Bu yüzden o; bozkırlarda, dağlarda veya sınır-sız kıyılara sahip deniz kenarlarında yalnızlık istiyor.*

Muhammed İkbâl

**Bu dünyâda, bir yudum olsun, aşk şarâbı içmeyene, öteki dünyâda kevser şarâbı sunmazlar.*

Ertuğrul Seyhan

**Gül, toprakla gül fidanı arasındaki aşkın mahsûlüdür.*

Ertuğrul Seyhan

**Muhabbet, insanı hem kör hem de sağır eden şeydir. Sevgiliden başkasını göremez.*

İbn Abdülselâm

**Seven, gözbebeğine benzer; kendi küçük, gördüğü ise büyüktür.*

Ali Vefâ

**Mahabbet, sevgiliyi herşeye tercih etmektir.*

Ebu Said Arabî

**Gönül çalışması insanı aşka, kafa çalışması; düşünmeye, araştırmaya ve keşfe ulaştırır.*

Nihad Sâmi Banarlı

Aşk

**Âşık susunca, ârif konuşmayınca helâk olur. Mahabbet, kenarı olmayan bir deniz, sonu olmayan bir gece, doktoru olmayan bir hastalıktır.*

Ebu Bekir Şiblî

**Mahabbet, perdeleri yırtmak, sırları keşfetmek demektir.*

Nuri

**Âşık, aşkla, ârif ma'şûkla meşguldür.*

Ahmed Seyyad

**Kamu derdin devâsıdır muhabbet.*

Âdile Sultan

**Aşk konuşturur, hayâ susturur, hayf hüüzünlendirir.*

Ebu Bekir Şiblî

**Âşıkın cenneti, Hakk'ı temaşâdır.*

M. İkbâl

**Aşk, Allah aşkının alevlendirilmiş ateşidir. O ateşin doğuşu ve kayboluşu gönüllerde olur.*

Abdülkerim Ciyli

**İlâhî aşk, öyle bir şaraptır ki, en karanlık gecede sana güneşi gösterir. Sabahın aydınlığında ise, Sühâ yıldızını gösterir.*

Abdülkerim Ciyli

**Âşıkın cenneti, Hakk'ı temaşâdır.*

M. İkbâl

**Âşıklık, Onun (Cenâb-ı Hakk'ın) ateşi içinde tekrar tekrar yanmaktır.*

M.İkbâl

Özlü Sözler

**Eğer perdeler kaldırılsaydı, Ma'sûk'u kendinizde seyr ve temaşâ ederdiniz.*

Şeyh Darkavî

**Kul, Mevlâ'sına sevgisi nisbetinde, başkalarına sevdilir.*

Yahyâ b. Muaz

**Allah insana, her şeyin kemâline âşık olma özelliği vermiştir.*

Ahmed Z. Gümüşhanevî

**Allah'ın sana verdiği veya mahrum bıraktığı şeyler senin nezninde aynı seviyede oluyorsa, sen Allah sevgisinin doruğuna varmış sayılırsın.*

Şeyh Darkavî

**Madde toprağa, manâ (ruh) Allah'a âşıktır. Madde, er veya geç amma mutlaka sevdiğine kavuşur. Fakat ruhun sevdiğine kavuşması için, pek çok engeli aşması ve çilelere katlanması gerekir.*

Ertuğrul Seyhan

**Her hastalık için dağlarda şifa veren bitkiler vardır. Amma ilâhî aşka tutulanların ilâcî yoktur.*

Şa'vâne

**Sevmek güzel, fakat özlemek, daha da güzeldir.*

Ahmed Hulûsi

**Ey Allah'ım, ben seni, cennetini isteyip cehenneminden korkmadan sevmekteyim.*

Lâ edri

**Sevilen, sevenin gerçek muhabbetini bildiği zaman, aralarındaki perdeyi kaldırıp onu yüce ve gizli olan ilim ve sırlarına muttali kılar.*

M. Emin Erdebilî

Aşk

**Seven, sevgilinin ismi kalbine nakşedildiği halde, nasıl olur da O'nun ismini dilinden eksik eder.*

Lâ edri

**Allah'a yakın olan kimse, yakınlığı ile neş'elidir. Ona âşık olan kimse ise, aşkıyla azâbdadır.*

Ebu Medyan

**İlâhî aşk insanı, varlık yurdundan yokluk yurduna götürür. Lâkin, oradan geri getirmez. Geri gelenin, aşkı bitmiş demektir.*

Ertuğrul Seyhan

**Seven sevdiğine, ölümden geçerek kavuşur.*

Ahmed bin Ebi'l- Havârî

**Velîlerin sıratı, sevgidir.*

Şiblî

**Aşk, âşıkın gönlünde tutuşturulan bir ateş olup, orada bulunan Allah dışındaki her şeyi yakar, kül eder.*

Serrâc

**Biricik hakikat olan Allah'a ancak, aşk vasıtasıyla varabiliriz.*

Abdülkadir Geylânî

**Allah sevgisiyle dopdolu kıldığım iki rekâtlık namaz, benim için, cennetteki tüm nîmetlerden daha hayırlıdır.*

Esved b. Sâlim

**Allah'ın (Rahîm) isminde sevgi, merhâmet ve aşk vardır.*

Ebu'l-Abbas

**Aşk; dumansız ateş, aşk; konaksız yolculuk, aşk; anahtarsız kilit, aşk; kadehsiz şarâb içmektir.*

Şükrü Baba

Özlü Sözler

**Allah'ın sevgisinden mahrum kalmak korkusu, nefislerimizi uyanık tutan bir kamçıdır.*

Şiblî

**Sevmek, tamamen kendini sevgiliye adamaktır.*

Şiblî

**Kâmil sevgi, Allah'ı şartsız ve öncesiz sevmektir.*

Şiblî

**Eğer sevgiyi tanıyıp âşık olmadıysan; çöl kadar kurak, taş gibi katıdır.*

Şa'bî

**Baldan tatlı olan şey, Allah'ın kulları arasına koyduğu sevgidir.*

Taha bin Musarrif

**Seven, sevdiğine itaât eder.*

Rabia Hatun

**Muhabbetin dıştaki alâmeti, sevdiğinin rızasına uymak; içteki alâmeti ise, kalbinde yalnızca sevdiğine yer vermektir.*

Lâ edrî

**Aşka bağlanan bir kalbde, Allah'dan başka bir şeyin bulunması haramdır.*

Lâ edrî

**Bir kulun kalbinde ne dünya ne ahiret muhabbeti görmez isem, o kalbi, kendi muhabbetimle doldururum.*

Hız. İsmâ'ya vahiy

**Aşk, bir irtîâş-ânî (Anî bir titreşim) değildir; bir ihtirâk-ı nûrânî (Nuranî bir yakıcı) dir.*

Enis Behiç Koryürek

Aşk

**İnsanı Allah'a bağlayan, onu vahdet-i Kibriyâyâ ulaştıran, akıl ve zekâdan önce, hüsn-i aşktır.*

Enis Behiç Koryürek

**Musikî âşıkın aşkını, fâsıkın fışkını artırır.*

Mehmed Arısoy (Mevlevî)

**Aşk, Hâlîk'ın, kendisine kadar yükselmesi için, insana verdiği bir kanattır.*

Lâ edri

**Sev, düşmanı sev, hüsn'ü sev, kubhu (Çirkinlik) da sev. Kubhun güzellik yönünü göresin. Çirkinlik yok, güzellik var. Güzelde güzelliği gören, nâzik bir ruhtur. Ammâ, çirkinde güzelliği bulan, ondan daha ince bir ruhtur.*

Enis Behiç Koryürek

**Muhabbet hamuru, her nîmetten daha lezzetli ve kolay hazmolucudur.*

İbrahim Hakkı

**Hak Taâlâ bir kuluna muhabbet eylese, ona selîm bir kalb, kerîm bir ahlâk ve doğru bir akıl ihsân eder.*

İbrahim Hakkı

**Aşk insanı ıslâh eder, kusurlarını düzeltir ve güzel ahlâka sahip kılar.*

Lâ edri

**Âşıkın şiiri, bütün tefsir olur; şâirin şiiri ise, sarımsağın buharı olur. Âşıkın şiiri, hayret ve mestliktendir; şâirin şiiri, ise, varlığının sonucudur.*

Sultan Veled

Özlü Sözler

**İlâhî aşk, ancak tasavvuf bahçesinde neşm ü nemâ bulur. Bu bahçenin bahçıvânı, mürşid-i kâmilidir.*

Ertuğrul Seyhan

**Muhabbet; memât (ölüm) ın “mim” ini, hayâtın “ha” sını, belânın “bâ”sını câmi olup sevgili ile sevenin ikisini de birlikte ifâde eder.*

Lâ edri

**Aşk, yine ancak aşk şerhedebilir.*

Lâ edri

**Sevenlere, dünyada çektikleri aşk ve muhabbet azâbı kâfi gelir. Allah’a yemin ederim ki, onlara cehennem yoktur.*

Lâ edri

**İlâhî aşk, tasavvufun bir meyvesidir.*

Fehmi Kuyumcu

**İnsan, aşk ile diridir; aşkı olmayanı ölü say...*

Lâ edri

**Âşık-ı sâdık, sevgilisinin arzusu istikametinde âmel eder.*

Yahya bin Muâz

**Sıdk ve muhabbetin alâmeti, ahde vefâdır.*

Ebu Said Harrâz

**Muhabbet, bütün hallerde, sevdiğine uymaktır.*

Ruyem (Ebu Muhammed)

**Yaratılmışlarda noksanlık, çirkinlik ve kusur gören kimsenin, ilâhî aşktan nasîbi yok demektir.*

Ertuğrul Seyhan

**Âşıkların aşk yolunda ölmesi, aşk borcunun ödenmesidir.*

Lâ edri

Aşk

**Aşk makamı, minber değil, darağacıdır.*

Dr.Selçuk Eraydın

**Allah aşkı, yüksek bir makamdır ve makamların sonudur.*

Azizüddin Neseî

**Ben kim oluyorum ki (Ey Allah'ım) sana muhabbet edeyim; ama ben sana muhabbet besleyenlere, muhabbet beslerim.*

Ebu Ca'fer el-Meczûm

**Güzellik ile aşk, hiçbir zaman birbirlerinden ayrılmayacaklarına, ezelde sözleşmişlerdir.*

Rûzbehân-ı Baklî

**Aşk ve onun doğurduğu dertler olmasaydı, bu kadar güzel şiiri kim söyler, kim dinlerdi ?..*

Lâ edri

**Aşkın çiğ tanelerinden insanoğlunun toprağı çamurlaştı, dünyada yüzlerce fitne ve kargaşa meydana geldi. Aşk neşterinin ucunu damara dokundurdular, bir damla kan damladı ve onun adı gönül oldu.*

Şeyh Sadreddin Konevî

**Gerçek secde edenlerin yöneldiği yer, bilgelik ve aşk olmalıdır.*

Hallâc-ı Mansûr

**Hac, Allah'ın sevgisini içinde hissetmek ve o sevgiye doğru gönülden yönelmektir.*

Hallâc-ı Mansûr

**Kulun kemâle ermesinin gayesi, Allah sevgisinin gönlünde galip olması ve onun bütün gönlünü kaplamasıdır.*

Azizüddin Neseî

Özlü Sözler

**Aşk derdi olmayanların, hedefi de yoktur. Bu gibi kimseler keyif adamı, rahât adamı, iş adamı olabilirler, fakat mefkûre adamı olmazlar.*

Dr. Selçuk Eraydın

**Dîn, aşkın eseridir; aşkın olmadığı yerde, tahkîkî îmân olmaz.*

Dr. Selçuk Eraydın

**Melâmet ve aşk, birbirinden ayrılmaz iki unsurdur.*

Dr. Selçuk Eraydın

**Rabbimden gayrı kimsenin bana muhabbetini istemem.*

H.z.Yusûf

**Cenâb-ı Hak, Resûlullah'a "Habibim" diye hitâb ettiğine göre, İslâm, özellikle bir aşk ve muhabbet dinidir.*

Muhyiddin Arabî

**Aşk, Ma'sûkun sıfatlarının, âşıkın sıfatları ile yer değiştirmesidir.*

Cüneyd

**Aşk, denetimi imkânsız bir cezbe, gönülden bir ibâdet ve iştiyakla aranması gereken ilâhî bir lütûftur.*

Lâ edri

**Aşkla yapılan her iş başarılı olur, aşk her engeli aşırır.*

Niyâzi Demirörs

**Gönülde muhabbet ve şefkat Rabbânî bir ilhâmdır. Buğz ve adâvet şeytanî vesvesedir. Zira ki, muhabbet ve şefkat, Rahman sıfatıdır; buğz ve adâvet, şeytan sıfatıdır.*

Lâ edri

Aşk

**Aşk mayası, ruhların mayasına katılmıştır ve ruhlar onunla yoğrulmuştur. Aşk ezel âleminden esen lâtif bir yeldir. Kimin başına aşk gölgesi düşerse, onu güneşe benzetir, baştan başa candan ibâret bir hale getirir.*

Ulu Ârif Çelebi

**Aşk yolunun âfeti, benlik ve bizliktendir.*

Sultan Veled

**Aşk, padişahların padişahıdır.*

Sultan Veled

**Allah'ı özlemekten ve aşk dininden daha yüce bir din yoktur.*

Muhyiddin Arabî

**Aşk, bütün inançların özüdür.*

Muhyiddin Arabî

**Gerçek sûfî, hangi kisveye bürünürse bürünsün, aşka samimiyetle gönlünü açar.*

Muhyiddin Arabî

**Hak âşığı Allah'ı, Allah'ın kemâl sıfatları ile bilir.*

Hucvîrî

**Hak, âşık olan kimseleri akıldan mahrum ve kendi nefislerinden de şûursuz kılmıştır.*

Muhyiddin Arabî

**Aşk; dinde bir heyecan unsuru, keşf ehlinin cezbesi, şehidin cesareti, velînin imânı, ahlâk olgunluğu ve manevî bilginin yegâne temelidir.*

Reynold A. Nichcolson

**Aşk, sûfî ahlâkında en üstün prensiptir.*

R.A.Nichcolson

Özlü Sözler

**Kulun Allah aşkı, müminin kalbinde tâzim ve ihtiram şeklinde ortaya çıkan bir keyfiyettir.*

Hucvîrî

**Gerçek müşşid aşktır, insana ilâhî gerçekleri o bildirir.*

Prof.Dr.Mehmed Çavuşoğlu

**Âşığın kafa gözü kör, gönül gözü açık olur.*

Ertuğrul Seyhan

**Aşk diyârına kılavuzsuz ayak basma, zira bu yolda kılavuzu olmayan kimse kaybolur.*

Hafız Şirazî

**Kur'ân-ı Kerîm'de mezkûr olan "şarâb-ı tahûr" irfân kadehi ile sunulan muhabbet şarâbıdır.*

Lâ edri

**Muhabbet, gönül meylidir ki, halkın talimiyle değildir; ancak Hakk'ın ihsânıdır.*

Lâ edri

**Muhabbetullah, gönül içinde parlayan bir nurdur ki, kalbe nazil oldukça mesrûr ve şâd olup ve masivâdan fâriğ ve âzad olur.*

Lâ edri

**Aşk, bütün kâinat yapısının, ana düğüm noktasıdır.*

Necib Fazıl Kısakürek

**Güzel sevmek, Hüsn-i Mutlak'ı sevmektir.*

Dr. Selçuk Eraydın

**Aşk, nefsanîyeti ortadan kaldırır.*

Lâ edri

Aşk

**Kalbinde Allah sevgisi olan bir kimsenin gözüne, cennet hurileri bile çirkin görünür.*

Lâ edri

**Aşk, ebedî olan tek sevgiliden gayri her şeyi yakan bir ateşten ibârettir.*

İmam Rabbanî

**Mahabbet, kalblere dikilen fidanlardır; aklın ölçüsünde meyve verir.*

İbn Atâ

**Maksada ve menfaata dayanan her sevgi, o maksadın ortadan kalkması ile, ortadan kalkar.*

Cüneyd

**Hardal danesi kadar muhabbet, muhabbetsiz yetmiş sene ibâdetden daha hayırlıdır.*

Yahya bin Muaz

**Muhabbet, sarhoşluktur; seven sevgilisini temâşa etmedikçe ayılmaz.*

Lâ edri

**Aşk, ruhun ahlâkıdır.*

N.F.Kısakürek

**Refîki vahdet, azığı tecerrüd, bineği aşk olan kimse, sefere çıktığında hiçbir şeyden korkmaz.*

Es'ad Erbilî

**Aşk gülistanının yolunda, dikenden korkulmaz.*

Es'ad Erbilî

**Sırtımdaki aşk hırkası, sırmalı elbiseden daha iyidir.*

Es'ad Erbilî

**Sevgi, tasavvufun en mühim unsurlarından biridir. Sevgi, şüphe yok ki, kalbî hasletlerin en yükseği, ruhî hallerin en kıymetlisidir,*

Abdül-Bârî Nedvî

**Tasavvufun belkemiği, ancak aşk ve muhabbettir.*

Abdül-Bârî Nedvî

**"İmân ettik" dediğimiz zaman, sanki "âşık olduk" demişiz gibi.*

Abdül-Bârî Nedvî

**Matlûb-ı hakîkiye vüsûlde en büyük şart, Ondan başka herşeyden vazgeçmek, hepsinden alâkayı kesmektir.*

Abdül-Bârî Nedvî

**Aşk; yanıp yakılma isteyen, heyecan kasırgaları ihtivâ eden mahabbet ve sevgiye has bir derecedir.*

Tehânevî

**İnsan için emâneti (kulluk emâneti) yüklenmenin hedefi ancak aşktır, aşk. Emâneti yüklenmek demek, aşkın insana galebe ettiğini kabul etmek demektir.*

Tehânevî

**Aşkın hakîkatı, Hakk'a tevîz-i umûr (Her işi Allah'a havâle) etmekten başka bir şey değildir.*

Tehânevî

**Kâmil şeyh, mecâzî aşkı ortadan kaldıramaz, belki onu aşk-ı hakîkiye döndürür.*

Tehânevî

**Aşk denince, mutlak olarak muhabbetin zirve-i kemâli murad olunur. İmândan doğan muhabbet, aşkın bir nev'idir.*

İsmail el-Şehîd

Aşk

**İmânî aşk, kelime-i tevhîdle başlayan inancın zarûri bir neticesidir.*

Molla Câmi

**Aşk, rahmettir; her an gökten yere yağmakta, yerden göğe ağmaktadır. Bu aşk rahmetinden, yalnız nûrlu ve saf gönül sahipleri faydalanabilmektedir.*

Ertuğrul Seyhan

**İnsanın bütün sevgileri, temelde bir tek objeye yönelmiştir. Bu obje; insanın can yoldaşı, aslı, özü olan Allah'dır.*

Prof.Dr.Yaşar Nuri Öztürk

**Ey Âdemoğlu, kullarıma güzel muamelede bulun ki, seni seveyim ve sevgini kullarımın kalbinde artırayım.*

Kudsî Hadis

**Aşk, içtimaîleşmiş insanın nasibidir.*

Prof.Dr. Ali Nihat Tarlan

**Ölü ruhlar, aşkla dirilir, nefsler aşkla yücelir ve Hakk'a aşkla ulaşılır.*

Ertuğrul Seyhan

**Mertebelerin en üstünü, muhabbet makamıdır. Muhabbetullah ve muhabbet-i Rasûlallah, tasavvufun esasını teşkil eder.*

Kemâl Akdeniz

**Aşkın ateşinde pişmeyen ham kalır. Bundan ötürüdür ki, aşkı elde etmek lâzımdır. Aşkı da elde etmek için, tasavvuf okuluna kayıt yaptırmak ve o ilâhî mektepde okumak gerekir.*

Kemâl Akdeniz

**“Aşk için, cemâl gereklidir” derler. Doğrudur, güzel ve güzellik görünmeden aşk doğmaz. Unutulmamalıdır ki, gönül gözü açık olan, her an ve her şeyde Hakk’ı gördüğü için âşık olur.*

Ertuğrul Seyhan

**Cemiyet hayatında insanı melekiyet mertebesine yükselten aşıktır ve bütün içtimaî nizamı en yüksek mertebesinde kuran aşıktır.*

Prof.Dr.Ali Nihat Tarlan

**Aşk, maddeden sıyrılınca, hedefini bulmuş demektir; güzele, doğruya ve iyiye gider. Başka yolu yoktur.*

Prof.Dr.Ali Nihat Tarlan

**Aşk, varlığın bir sentezidir.*

Prof.Dr.A.N.Tarlan

**Aşk hakkında konuşmak; güneşten bir zerre, deryâdan bir damla ve harmandan bir dane alarak güneşi, deryâyı ve harmanı anlatmaya benzer.*

Ö.Tuğrul İnancı

**İlk aşk, Allah aşkıdır ve bu ilk aşk, diğer bütün aşk ve sevgilerin mayasıdır.*

Ertuğrul Seyhan

İBRAHİM ŞÂHİDÎ ve AŞK

**Âşıkların ilim ağacının meyvesi, Hak aşkıdır.*

**Aşk, gizli bir definedir.*

**Aşk ile menziller aşılar,*

Aşk ile mâşûka yaklaşılar

Aşk

*Gönlün, Zülcelâl olan Allah'ın sevgisinden boş ise, arzuların yalnız mal ve mülk elde etmektir.

*Âşıklar, cihetten de zamandan da çıkmışlar ve lâmekânda mekân tutmuşlardır.

*Âşıkların gözünde iki cihânın değeri olmadığı gibi, canlarına, cisimlerine bile değer vermezler.

*Can gözüne aklın perdedir de onun için mâşûk senden gizlidir. Evet, can gözüne aklın perde oldu. Bu akıl perdesi ne vakit açılır bilir misin? Can, aşk şarâbının kadehinden sarhoş ve âşık olduğu zaman...

*Allah'ın aşkı, fırtınalı bir rüzgâr halinde esti mi, akıl bulutunu aradan sıyrır. Allah'ın velîlerinden aşk ilmini öğrenirsen, Hak sana o rüzgârları gönderir. Aşk ilmi senin can gözünü açar, aşk ilmi seni altın madeni yapar. Âşıkların aşk ilmini okursan, ebedî hayatla diri olursun.

*Ahmaklara; kavga, gürültü, dedikodu; âşıklara ise ruhanî zevk ve ilâhî hal hoş gelir.

*Âşıkların önünde evvel ve âhir, zâhir ve bâtın birdir. Aşk kadehinin devamlı sarhoşu olan kimse, aşkın tuzağına tutulmuş, aşkın isteğine râm olmuştur. Allah, kendi feyziyle "lâ mevcûde illallah"ın sırrını ona açıklamıştır da Hakk'ın sırlarını anlamıştır. Bütün âlem "Feynemâ tüvellû feseme vechullah= Nereye dönseniz, Allah'ın cemâli oradadır." Âyetinin hakîkati ona kible olmuştur.

*Aşkın esvâbını yırtan bir mest olursan, insana yaraşmayan tüm vasıflardan kurtulur, temizlenirsin.

*Âşıklara bende olman, cihân iklimlerinin padişâhı olmaktan iyidir.

*Âşıklar, tıpkı deve katarı gibidirler; o katarı Allah'a yeden katar öncüsü, Mevlâna'dır. Bu katarın yükü, Allah aşkının dertleridir. Onlar bu yükü çekerler, sevgilileri olan Hakk da onları kendine çeker.

*Aşk ile kanat aç da, can doğanı lâmekâna uçsun.

Özlü Sözler

- *Aşk, her ayıbın kirini yıkar, gayb perdelerini yırtar. Âşık olan kimse her ayıptan kurtulur. İnsana o temiz âşıklık vasfı geldi mi, ondaki beşerî vasıfların hepsi gider.
- *Âşıklara sohbet arkadaşı olan kişi, Allah'ın sırlarına vâkıf olur.
- *Âşık, mâşûktan ayrı değildir. Mâşûka, âşıkın canı fedâdır.
- *Velîleri sevmek, Allah'ı sevmek gibidir.
- *Âşıkı dost bil, onu dost edin.
- *Allah aşkı ile, tepeden tırnağa kadar dol. O kadar dol ki, artık sana akıl, fikir sığmasın.
- *Akıllı kimseye mezhep ve millet ancak aşk denizine kadar kılavuz olur.
- *İlim, kabuktur; onun özü Allah aşkıdır.

FAHRÜDDİN-İ IRAKÎ ve AŞK

- *Kâinatın her zerresinde, aşkın mayası vardır.
- *Aşk, insanların idrakından ve firak- visâl gibi ikiliği andıracak hallerden çok üstündür.
- *Muhîb, mahbûbun kendi aynası olduğunu görmekle beraber, kendisi de onun aynası olur.
- *Hakiki muhabbet, ilk Mahbûba (Allah'a) olan sevgidir.
- *Aşk, saltanat ve istiğnayı mâşûka; düşkünlük ve muhtaçlığı âşıka vermiştir.
- *Gınâ mâşûkun, yoksulluk âşıkın sıfatıdır.
- *Âşıkın istekte bulunması, gittiği yolu kapatır.

Aşk

*Âşıklığın şartı, mâşûk neyi seviyorsa, kimi dost ediniyorsa onu sevmek ve dost edinmektir.

*Âşıka gereken, ayrılığı, kavuşmaktan çok sevmesi ve uzaklığı yakınlıktan daha hoş görmesidir. Çünkü yakınlık ve kavuşmak, âşığın kendi isteği, uzaklık ve ayrılık mâşûkun isteğidir.

*Âşıkın, hiçbir varlık sıfatı yoktur.

*Aşk öyle bir ateştir ki, bir gönle düşünce, ne bulursa hepsini yakar.

*Aşk da âşık da mâşûk da hep benim. Hem ayna, hem cemâl hem de cemâli gören benim.

KENAN RİFAÎ ve AŞK

*İmânın kemâli, aşktır.

*Bütün hikmetlerin başı, Allah sevgisidir. Allah sevgisi ise, Hakk'ın çeşit çeşit tecellîsine mazhar olan mahlûkatı sevmekle mümkün olur.

*Aşkın en yüksek ve en ulvî derecesi, Allah aşkıdır ki; onların zikri, fikri, ibâdeti o noktada toplanmıştır.

*Mâşuk, âşıkın aynası, aşk ise her ikisinin mecmû'udur.

*Aşkı olmayanın huzûr ve safâsı da olmaz. Safâ bulmuş insan, bütün mevcûdatda Hakk'ı gören insandır.

*Güzellikler arasında üç şeyi severim: aşk, edeb, irfân...

*Âşık, her an secdededir.

*Aşk öyle bir zehirdir ki, ondan daha tatlı şerbet yoktur.

*Aşk öyle bir marazdır ki, ondan güzel sıhhat yoktur. Çünkü hayat-ı ebediye bahşediyor ve cânâna ulaştırıyor.

Özlü Sözler

- *Aşk öyle bir günahdır ki, ondan âlâ bir ibâdet yoktur.
- *İnsanın hilkati aşktır. Biz o aşkı Allah'dan öğrendik. Fakat aşk herkesin istidâtına göre tecelli etmektedir.
- *Âmelin kemâli, mahlûku sevmektir; imânın kemâli, Allah'ı sevmektir.
- *Hayat bir çiçektir, aşk onun balıdır.
- *Âşıkta edeb yoktur, fakat aşkı edebdir.
- *Âşık dâima aslını ve aslî vatanını özler.
- *Her âşık, derecesine göre, irfân sahibidir.
- *Aşk, her güzelliği kendinde toplamıştır.
- *Ehl-i beyt'e muhabbet, onların yoluna gitmekle olur.
- *Aşkın bidâyeti tebessüm, nihâyeti gözyaşındır.

ŞİRAZLI HAFIZ ve AŞK

- *Aşk bilgisi defterlere sığmaz.
- *Gönlü aşkla diri olan asla ölmez.
- *Ey akıl defterinden aşk âyetini öğrenmeğe çalışan, korkarım bu ince meselenin künhüne eremeyeceksin...
- *İki âlemi de tecrübeli gönüle arzettim; senin aşkından başka her şeyi fâni bildi.
- *İrâdeni aşk yoluna verdiysen, adım kötüye çıkacak diye düşünme.
- *İki cihânın da nakışı yokken, aşk ve muhabbet şivesi vardı; zamane, sevgi âdetini ortaya şimdi atmadı ki...
- *Aşk yolu öyle bir yoldur ki, ne sonu vardır ne de kenarı...
- *Aşk yolunda rehbersiz yürüyen kaybolur.

Aşk

- *Âşıklık, belâ çeken rindlerin harcıdır.
- *Aşk yolunda şâhla gedâ arasında fark yoktur.
- *Aşk hazinesi, yıkık gönüldedir.
- *Aşk yolcularına kılavuz olarak aşk yeter.
- *Gönlü yanık âşık, yokluk çölüne gitmedikçe, can haremine varamaz.
- *Aşk hariminin eşiği, akıldan çok üstündür.

İBRAHİM HAKKI ERZURUMLU ve AŞK

- *Aşk, can ü dilde, nûr üzre nûrdur.
- *Aşkın meşrebi, her meşrebden ayırır. Âşkın meşrebi, vahdet ve mezhebi Hudâ'dır.
- *Aşk, uzağı gören bir yâr, bir dürbündür ki; yâdi âşına, ırağı yakın eder.
- *Aşk, kâmil bir üstâddır ki, onunla yüzbinlerce rûha ittihad hâsıl eder.
- *Âşık kendisini hakîr ve zelîl eder, bu suretle ma'sûka tâzim ve tebcîl eder.
- *Aşk, aşk ile zinde olur.
- *Âşık derd ü gam, helvâdır.
- *Âşkın aşkı, bedenini hasta ve zayıf eder. Fakat ma'sûkun aşkı onu besler ve güzelleştirir.
- *Sûret âşıkı şakîdir ve ma'nâ âşıkı saîd (kutlu) dir.
- *Aşkın nihâyeti, ma'sûk ile bekâdır. Lâkin âşkın bekâsının bidâyeti, kendinden fenâdır.

Özlü Sözler

- *Aşkın fazileti insanı, daha faziletli eder.
- *Muhabbetullah, Allah'dan gayrısını unutmaktır.
- *Allah sevgisi, Allah'ın sıfatlarında, insanın kendi sıfatlarını yok etmektir.
- *Allah sevgisi; Onu bilmek, Onu zikretmek ve Onunla huzûra kavuşmaktır.
- *Muhabbet odur ki, sahibine dünya ve ahiret isteklerini unutturur.
- *Muhabbet odur ki, sevgiline yaptığı çok hizmeti az, onun sana yaptığı az iyiliği çok göresin.
- *Muhabbet odur ki, sevgiline ulaşamadığın halde, onu fazlasıyla sevesin.
- *Allah'ı seven bir kimse, halk tarafından tanınıp meşhur olmaktan nefret eder.
- *Muhabbet ehli, irfân ehlidir.
- *Muhabbet, korkudan daha faziletlidir.
- *Muhabbet, gönülde varolan ilâhî bir vasıftır.
- *Muhabbet, gönülde parlayan bir nûrdur.
- *Allah bir kuluna kendi sevgisini verdi miydi, diğer insanlar da onu sever.
- *Muhabbetullah bir devlet kuşudur ki, kimin başına konsa, o kimse iki cihânda da tâc ve taht sahibi bir sultân olur.
- *Muhabbet kimin kalbine girse, o kimse manevoî zenginliğe erer ve iki âlemde de mutlu olur.
- *Allah'ı sevene ibâdet, kolay ve zevkli gelir.
- *Allah'ı seven; deniz gibi cömert, güneş gibi şefkatli ve toprak gibi mütevâzi olur.
- *Marifet ehlinin maksadı ve gayesi, muhabbettir.
- *Muhabbet, tatlı bir hâldir ki, onunla acılar bal olur.
- *Muhabbet, hayat kaynağıdır, onunla vücûd kuvvet bulur.

Aşk

**Muhabbet ağacının yaprağı şevk, meyvesi aşktır. Şevk, muhabbetin cevheridir. Aşk, ikisinin bileşimidir.*

**Âkıl akla, âşık aşka itaât eder.*

**Aşkın güneşi kalbe doğunca, akıl, bir gölge gibi kaybolur.*

**Âşık, beşer vasıflarından arınmış ve ilâhî vasıflarla bezenmiştir.*

**Aşksız geçen ömür, bedene ağır bir yükür.*

**Aşk elem ve acısından boşalan gönül, gönül değildir.*

**Allah'ım benimle olunca, cehennemde de olsam, cennet zevki duyuyorum.*

Bâyezîd-i Bistâmî

**Güzellik ve aşk, birbiriyle can ve beden gibidirler. Ezelden beri bu ikisi, birlikte idi.*

Molla Câmi

**Aşka mazhar olmayan bir insan, yeryüzünde dâimî sûrette vücûdu zindânında mahbûs kalmaya mahkûmdur.*

K.Rifaî

**Aşk her şeyin; zikrin de fikrin de üstündedir.*

Ken'ân Rifaî

**Âbidin yüzyıllık yolunu, âşık bir "Ahh" ile geçer.*

Ken'ân Rifaî

**Gönül gözü açık olan için, sûretteki çirkinlik perdesi hiçbir güzelliği gizleyemez. Çirkin görünendeki hikmet ve sırrı anlamayan, ondaki güzelliği farkedemeyen insan, badbahttır. Hüner, çirkinde güzellik bulmak ve görmektir.*

Ken'ân Rifaî

Özlü Sözler

**Aşkın nûru, Allah cemâlinin tecellî nûrudur.*

K.Rifaî

**Mârifet ve aşk, kâinatta iki büyük ve tahrik edici kuvvettir.*

K.Rifaî

**Sır abdesti, aşk ve muhabbet çeşmesinden alınır.*

K.Rifaî

**Akıl insanı beşeriyet mertebesinde tutar. Gönül, aşk kanadıyla arşa kadar yükselir.*

Prof.Dr.Ali Nihat Tarlan

**Aşk, içtimaîleşmiş insanın nasibidir.*

Prof.Dr.Ali Nihat Tarlan

**Bizim, dünyâda aşktan başka bir işimiz yok; Allah bizi dünyaya kendisini sevmemiz için getirdi. Varlığın mayası madem ki aşk, aşksız yapılan bütün işler yarım, bütün güzellikler sun'îdir. Aşk varsa her şey yerli yerinde ve coşkuludur.*

Mevlâna

AHMED GAZZÂLÎ ve AŞK

**Aşka giden yol, yanık bir gönülden geçer.*

**Aşkın, vuslat ve ayrılıkla bir ilgisi yoktur.*

**Aşk, öyle bir şeydir ki, vuslât anında mâşukun yaptığı cefâ, aşkı artırır ve aşk ateşini körükler. Öyle ki, aşkın yakıtı cefâdan gelir.*

Aşk

**Gerçek aşk, âşığı öyle bir manevî hale sokar ki, artık sevgilisinden duyduğu sözlerin dışındaki tüm sözlere sağır, sevgilisinin yüzü dışındaki her manzaraya karşı kör ve sevgilisinin adını anmaktan başka tüm sözlere karşı dilsizdir. Artık kalbine, sevgilisine duyduğu aşktan başka bir şey sokmaz.*

İbn Arabî

**Gerçek ârif, aynı zamanda âşıktır ve gerçek âşık, ârifliğe yabancı değildir.*

William Chittick

**İnsanoğlunu, Allah'ın sevgisinden başka hiçbir şey tatmin edemez.*

İbn Arabî

**Sadık âşık, sevdiğinin sıfatlarıyla sıfatlanır.*

İbn Arabî

**Bakmasını bilen için, kâinatın her zerresi "aşkın gerçek sahibine" açılan bir penceredir.*

Ömür Ceylan

**Aşk, tüm yaratılış şifreleri aşk üzerin kodlanmış olan kâinatta insan olabilmenin ve insan kalabilmenin ilk şartıdır.*

Ömür Ceylan

**Aşk, varlıklar âleminin hayat kaynağı, güneşidir.*

Ömür Ceylan

**Muhabbet ufkunun zirvesi olan aşk, görmektir. (Yani, baktığı her şeyde Hakk'ı görmek)*

Muhammed Ali Eşmeli

**Âşıka, kâ'linden dolayı tâ'n edilmez.*

Semih Ceyhan

Özlü Sözler

**Aşk iki cihanda da mutluluk sermâyesidir.*

Câmî

**Feleğe hareket isteğini aşk verdi. Meleğe de tecrid zevkini yine aşk verdi.*

Câmî

**Güzellik ve aşk, birbiriyle can ve beden gibidir.*

Câmî

**Aşk, hayatın mayâsıdır.*

Mehmet Yolcu

**Aşk kitâba sığmaz, aşkın ilmi olmaz. Aşk, âşıkın can yoldaşısıdır. Âşık, mâşuk yolunda bekâ zevkini tadandır. Âşık, aşkı aşkla bilendir.*

Mehmet Önder

BEYİTLER

İBRAHİM HAKKI : (Erzurumlu)

- * Aşk mahfî iken âşikâr oldu
Cümle canlar ona şikâr oldu
- * Aşk makbûl-i âdem olmuştur
Gül ü gülzâr-ı âlem olmuştur
- * Aşk her ne gönülde kılsa karar
Mâsivâ koymaz onda cümle yıkar
- * Aşk dîvâne eyler insanı
Mahv eder gafleti ve nisyânı
- * Aşk gözden gönülden pinhândır
Dâima can içinde ol candır
- * Aşk dil tahtı üzre sultândır
Misl-i mûruz biz ol Süleymân'dır
- * Aşk mir'âc-ı enbiyâ olmuş
Hil'at u tâc-ı evliyâ olmuş
- * Aşk tefsîr-i sırr-ı Kur'ân'dır
Cümle müşkil onunla âsandır
- * Aşk hacc-ı hakikat oldu zekât
Teşne dillerde olmuş âb-ı hayât
- * Aşktır bil ki mûcid-i eşyâ
Cümle nûrundan oldular peydâ
- * Aşktır aşk cümle bi't-tahkik
HAKKI haktır bu sözler et tastik
- * Aşk sultân-ı âlem-i candır
Aşk indinde akl nâdandır

Aşk

Cihanı eyledin ışk ile mevcûd
Zihî lûtf zihî ihsân zihî cûd

Hayretî

Gördüm ki kimse irmedi akl ile menzile
Tutdum zarûrî ışk u mahabbet tarîkini

Hayretî

Seng-i cevri mîve-i mihr ü mahabbet bilmeyen
Bâğ-ı ışk içinde siz sanman ki ber-hordâr olur

Hayretî

Çün hakîki ışk yok iy CEM mecâziye dürîş
Reh-nümâ oldu hakîki ışka çün ışk-ı mecâz

Cem Sultan

Âşıklar ile otur ve aşkı eyle ihtiyâr
Her kim ki aşka kul değil olma onunla yâr

Molla Câmi

Aşk gibi kimiyâ bulmadı hiç evliyâ
Âşık olan bî-riyâ nefsi gulâm eyledi

Eflâkî Dede

Aşktır bu derdin dermânı aşka fedâ eyle cânı
Yunus eydür: eyâ Gani bir dem aşksız olmayayım

Yûnus Emre

Diyâr-ı aşk kamu dinden cüdâdır
Müşâhid âşika her dem Hûdâ'dır

Âşıkoğlu

Beyitler

Doludur aşk u mahabbet ile bu kevn ü mekân
Kande baksam bana her kûşede Leylî görünür

İbrahim Nakşî

Karışma hikmete ey cân deme bu yahşi bu yaman
Muhabbet ateşine yan doyulmaz hiç safâsından

Sâlih Baba

Ne bilsin hâl-i aşkı mekteb-i irfâna girmezse
Bu meydân-ı muhabbettir başın top eyleyen gelsin

Sâlih Baba

Âşıkâ aşkın şarâbı yüreğinin kanıdır
Gece-gündüz biz anı içmekle mahmûr olmuşuz

Sâlih Baba

Ne bilür bezm-i mahabbetteki üslûbları
Görmeyen kûçe-i mihnetteki âşûbları

Nâbî

Bizi miyâne-i harf ü recâya atdı mahabbet
Ne sakladık gam-ı ışkî ne âşikâr edebildük

Nâbî

Evsâf-ı mahabbet dehen-i hâmeye sığmaz
Ta'bîr-i mezâyâ-yı nihân nâmeğe sığmaz

Nâbî

Muhabbetten murâd ancak Muhammed hâsıl olmaktadır
Muhammed'den murâd şâhım visâle vâsıl olmaktadır

Sâlih Baba

Aşk

Muhabbetten garaz sanman ki Kays ü Vâmık olmaktadır
Hüner bir hâlet ile vasl-ı yâre lââyık olmaktadır

Nev'î Yahya Efendi

Bu hâl-i aşkı kim anlar kiminle söyleşelim
Melâl-i aşkı kim anlar kiminle söyleşelim

Lebîb

Bu hâl-i aşkı kim anlar kiminle söyleşelim
Melâl-i aşkı kim anlar kiminle söyleşelim

Semih

Cünûn-ı aşkı kim anlar kiminle söyleşelim
Fünûn-ı aşkı kim anlar kiminle söyleşelim

Fatin

Tamam oldu güzellik sanma Şîrin ile Leylâ'da
Nice Leylâ bulunur erlik amma âşık olmaktadır

Nev'î

Dedim:söyle ey çiçek aşka yanmak kolay mı?..
Dedi:evvel yanmayan sonunda çok yanarmış.

Behced (Ahmed)

Hark edüb keştî-i cismin bahr-i aşka gark ol
Kârı deryâda muhassal gevher ü mercân olur

Ahmed Muhtar

Âşık neşât-ı meclis-i ayş ü dem istemez
Hûn-i dilin koyup mey-i câm-ı Cem istemez

Bahâyî (Şeyhülislâm)

Beyitler

Âşık-ı sâdık olan şöhet ü şânı aramaz
Vuslâta tâlib olan hûr u cinânı aramaz

Hüseyin Hüsnü Efendi

Mahrem-i esrâr-ı aşkız izz ü câhı neyleriz
Mâlik-i gencûr-ı vaslız mülk ü şâhı neyleriz

Mustafa Sâfi

Mübtelâ-yı derd-i aşka sorma dermân istemez
Ârif-i Billâh olan tedbîr ü Lokmân istemez

Yahya Sezâi Efendi

Âşıklar kara bahtl'olur Hakk'ın katında kutl'olur
Muhabbet baldan tatl'olur doyamazsın demedim mi

Pîr Sultan Abdal

Mahabbetin zevk u şevkin bulmalı
Lâne-i vuslâtta kalayım dersen

Selman Cemâlî Baba

Âteş-i ışk u muhabbetle gönül buldu hayât
Şem'-veş şû'le-i dildir bana bâdi-i necât

Müşâk Baba

Dört kitabı okumak ayn u şîn ü kaf ile
Gerçi güçtür zâhide ârife iyân gelir

Sinan Ümmî

Âşıklara kim derd ü belâ zevk ü safâdır
Yâ zevk ü safâ derdine düşmek ne belâdır

Bâkî

Aşk

Nâr-ı aşkı yanmayanlar nûr-ı Rahmân bulmadı
Varlığından geçmeyenler derde dermân bulmadı

Dervîş Himmet

Kangı dimâğ içinde ki aşkun hevâsı yok
Bin haccederse Merve hakkıyçün safâsı yok

Şeyhî

Âlem-i aşk özge âlemdir
Bilmeyen anı sanma âdemdir

Bezmî (Üsküdarlı)

Dilâ sûz-i derûnı sînesi biryân olandan sor
Mahabbet nârını pervâne-veş sûzân olandan sor

Ahmed Celâleddin

Vuslât murâd idersen yan nâr-ı şevk-i aşka
Ol şem'-i rûh efrûz pervâneler yeridir

Arşî

Ne şeye aşk irişse cevher eyler
Ayırır kalbı misden pür zer eyler

Ayşe (Hubbâ Hâtun)

Bir kalbe ki tâb-efken ola mihr-i muhabbet
Asla eser etmez ana deycûr-i kudûret

Müş tâk Baba

Reh-i Mevlâ'da her kim aşk ile cismine cân eyler
Gönül mürgi gibi pervâz edip tayy-i mekân eyler

Müş tâk Baba

Beyitler

Esrâr-ı aşka mahrem olan bî-zebân olur
Remz ile pâdişâh dile tercümân olur

Müştâk Baba

Aşka ol aşka hemdem ü mahrem
Olasın aşk-ı Hak ile mükerrerem

Müştâk Baba

“Selât-ı dâimûn” bil aşk-ı dâimle olur hasıl
KEMÂLÎ kâmilin bul aşka rağbet eyle er ol er

Kemâlî Efendi

Vâridât-ı aşkı gör kim aldı her vâriyyetin
Fakr içinde verdi bî-pâyân bir devlet bana

Kemâlî Efendi

Aşk ehline âlemlerin esrârı ayândır
Âriflere envâr-ı Hudâ sanma nihândır

Kemâlî Efendi

Amelin kemâli mahlûku sevmektir
İmânın kemâli Allah’ı sevmektir

Kenan Rifâî

Sığmaz kitâb-ı akla su’al ü cevâb-ı ışk
Mümkün değül beyâna hisâb ü kitâb-ı ışk

Nev’î

Aşk şarâbı ebedî âşıkı mahmûr eyler
Katresi bir dil-i vîrâneysi ma’mûr eyler

Abdurrahman Sâmî

Aşk

Mihver-i mîm-i muhabbettir medâr-ı vasl-ı Hak
SÂMİYÂ olmaz dü âlemde muhabbetten leziz

Abdurrahman Sâmî

Yâ ilâhî şol gönülde aşkı sultan eyledin
Âkıbet mâ'mur edüben kâmil insan eyledin

Yûnus Emre

Ey yârenler işidin aşk bir güneşe benzer
Aşık olmayan gönül bir katı taş a benzer

Yûnus Emre

Libâs-ı fahrî neyler câme-i aşk âşıkâ kâfi
Kabâ-yı aşkı gey İLMÎ tamamen ma'sivâdan geç

İlmî (Abdülrezzak)

Akl ile aşk edemez ikisi bir dilde karar
Mülk-i vahidde anun çün iki sultan olmaz

Ziver Paşa

Sükûtu bilmediğinden değil edebdendir
Gerçi söylemez amma neler bilir âşık

Said Bey (Hızır Ağazâde)

Aşk imamdır bize gönül cemaât
Kıblemiz dost yüzü dâimdir salât

Yûnus Emre

Aşk makamı âlîdir aşk kadîm ezelîdir
Aşk sözünü söyleyen cümle kudret dilidir

Yûnus Emre

Beyitler

Hakikat mektebinden ders-i aşkı almayan âşık
Özün bilmez sözün bilmez ne söylerse yalan söyler

Emrah (Erzurumlu)

Aşksızlara verme öğüt öğüdünden alır değil
Aşksız âdem hayvan olur hayvan öğüt bilir değil

Yûnus Emre

Zâhidâ aç gözünü aşk ile gir meydâne
Âşıkın menziline Arş'dan âlâ gördüm

Zatî

Aşk derdiyle hoşem el çek ilâcımdan tabib
Kılma dermân kim helâkim zehr-i dermânındadır

Fuzûlî

Yâ Rab Belâ-yı aşk ile kıl âşinâ beni
Bir dem belâ-yı aşkdan etme cüdâ beni

Fuzûlî

Elbet de komaz âşıkı şeb-i târ gam içre
Bir dilde tulû'eylese mehtâb-ı muhabbet

Kâlâyî (Ref'î Efendi)

Gönül âyine-i âlem-nümâdır bahr-ı aşk içre
Aceb mi eylese İskender ü Dârâ'ye istiğnâ

Âramî

Ehl-i dil aşk od'una Ravza-i Rıdvân dediler
Bu od'a yanmayanlar lââyık-ı nirân dediler

Galip Keskin Hoca

Aşk

Ma'nâ iken murâdım nakşında derde düştüm
Gönlüm ne çekti bilsen dünyâda aşk yüzünden

Hamdi Efendi (Elmalılı)

Aşk bir meydır ki her bir meşrebe
Ayrı ayrı neş'e-i diğere verir

Lâedri

Aşkmuş her ne var âlemde
İlim bir kıyl u kâl imiş

Fuzûli

Senin aşkını ister dü cihânda
Bu kemter âşık-ı bîcâre senden

Kemâl Ümmî

Aşk bir şem'-i ilâhîdir benim pervânesi
Şevk bir zencîrdir gönlüm anın kâşânesi

Şeyh Galib

ERTUĞRUL SEYHAN:

- * Gül-i ra'nâyı koklar iken,
Acı vermez âşıkâ diken.
- * Yâr kapısında figân etmek, gülmekten yeğdir;
Yâr cefâsında safâ bulmak, ne güzel şeydir.
- * Aşk atına binen serdâr olur;
Ya da, Mansûr gibi, berdâr olur.
- * Nâ-pâk dilde bir an eylenmez, mihmân-ı aşk;
Pâk gönülde ammâ taht kurar, sultân-ı aşk.

Beyitler

* Avlanmaz gönül kuşu, aşk şarâbından başka şeyle;
Ondan bir yudum içen, bak nasıl geliyor neş'eyle.

* Hüsn-i cemâli görüp, âşık oldum;
Ölmeden önce ölüp, ma'şûk oldum.

Âşık keder neyler gam halk-ı cihânındır
Koyma kadehi elden söz pîr-i mugânındır

Şeyh Galib

Her müddeîye sorma ki aşkdan haberi yok
Mecnûn'a suâl eyle o Leylâ haberin sen

Kenzî (Hasan Efendi)

Sırr-ı aşkı ketm idüb gönlünde pinhân eyleyen
Katresinde gizlemiştir gûyiyâ deryâyı gör

Sezâyî-i Gülşenî

Muhabbet ehli görün sefele bend-hâk olmaz
Eden o murg-ı dili arş-ı perend-i cezbe imiş

Sezâyî-i Gülşenî

Muhabbet bahrına gel katreni sal
Ana gavvâs olub dürr ü güher al

Sezâyî-i Gülşenî

Aşkdır zerre-i nâçize veren sûret-can
Aşkdır cânı eden mahrem-i sırr-ı cânân

Sezâyî-i Gülşenî

Aşk

Güft ü gû çok saded-i aşkda cumhûra göre
Hakk'ı kendinde ara mezheb-i Mansûr'a göre

Münif (Antakyalı)

Aşk u şevk ehli vecd ü hâl ister
Ne kemâl ister ü ne mâl ister

Âhî Hasan

Nûş eyleyeli bâde-i ışk cûr'asın ey dost
Hiç lezzetini bulmadım kand ü nebâtın

Ahmed (Dukakinzâde)

Aşktan bir neş'edir eşyâda her cünbiş ki var
Her neye kılsan nazar ikrâh ü inkâr eyleme

Sabûhî

Bülbülün âhı o gül-rûya sezâdır ey dost
Âşıkın nâlesi dildâra safâdır ey dost

Âdile Sultan

Bana ne ilm u amel ne küfr ü iman nisbeti
Kamûsundan el yudum aşka uyuben giderim

Eşrefoğlu Rumî

Mescidi puthânedен farkeylemez âşık olan
Kande olsa dost iledir vasl u hicrân eylemez

Eşrefoğlu Rumî

Derd ehli libâsını aşk ile giyen gelsün
Zehrini şeker gibi zevk ile yiyen gelsün

Âdem Dede

Beyitler

Aşkın odına ey gül yansa cihân-ı şeydâ
Her bir avuç külünden bir bülbül ola peydâ

Yahya Efendi (Şeyhülislâm)

Mahabbet şem'ini aşkın yakaldan
Anâsır perdesi tennûra benzer

Nakşî

Salma dil gemisini engine âşık
Erenler aşkına pââyân bulunmaz

Türâbî

Nâr-ı aşk etdi cümlesin mahrûk
Bir taraf oldu âşık u ma'sûk

İzzet Molla

Gel gönül gidelim aşk illerine
Maksûdun yâr ise bir dâne yeter

Türâbî

Odur âşık ışk yoluna cânını kurbân eyleye
Hayvân sıfatın terk ide özini insân eyleye

Kaygusuz Abdal

Aşk ile vîrân iden gönlünü ma'mur istemez
Hâtırın mahzûn iden bir lâhza mesrûr istemez

Avnî (Fatih Sultan Mehmed)

Aşk nakdî bir hazinedür ana yokdur zevâl
Mâlik olan AVNÎYÂ ol gence gencûr istemez

Avnî (Fatih Sultan Mehmed)

Aşk

Ne derlerse desinler güft ü gû ŞEMS'e zarar vermez
İçelden câm-ı aşkı râh-ı Hak'da mest ü hayrânım

Şemsî (Hüseyn)

Aşka düşen âşıklara sor kıymet-i aşkı
Bigâneye sorma bilemez hiç bu safâdan

Şemsî (Hüseyn)

Âşıkın derd-i derûnunda ne bilsin tab'-ı hâm
Hâl-i Mecnûn'u belî mestâneden sormak gerek

Şemseddin Sivâsî

Aşk "Burak" olursa ger âşık
Kavuşturur âşıkı ma'sûka

Ertuğrul Seyhan

Yiyenler zehr-i aşkı yâr elinden
Yimezler sükkeri ağyâr elinden

Haşim Baba

Aşkı bul aşkla ol aşkla dil ey Hakkı
Her şeyin var bedeli bulamadılar aşka bedel

İbrahim Hakkı (Erzurumlu)

Canını cânâna vermektir kemâli aşkın
Vermeyen can itiraf etmek gerek noksanın

Fuzûlî

Gül âteş gülbün âteş gülşen âteş cûybâr âteş
Semender-tıynetân-ı aşka bestir lâlezâr âteş

Şeyh Galib

Beyitler

Âşıkta ta'n etmek olmaz müptelâdır neylesün
Âdeme mihr-i muhabbet bir belâdır neylesün

Fuzûlî

Hor bakma sakın âşık-ı rüsvâ-yı cihâna
Ol mânide sultân velî sûrette gedâdır

Kuddûsî

Cemi-i enbiyâ ve evliyânın yârı ışkıdır
Değişmez anı KUDDÛSÎ niâm-ı dü cihâna

Kuddûsî

Leylâ'sını terkeden bulur Mevlâ'yı
Bir gönülde iki sevdâ olur mu ?..

Emrah

Âşıklar ile otur ve aşkı eyle ihtiyâr
Her kim ki aşka kul değil olma onunla yâr

Sebüyî

Bir sîne ki nazâr-ı mahabbet eseri yok
Zulmettedir ol nûr-ı Hudâ'dan haberi yok

Yusuf Çengi Dede

Cânib-i Ma'sûktan olmazsa mahabbet âşıkta
Sây-i âşık âşıkı mahbûba îsâl eylemez

Bahaddin Nakşibend

Âşıkam dersin hiç belâ-yı aşkdan âh eyleme
Âh edip ağyârı esrârından âgâh eyleme

Fuzûlî

Aşk

Bir cefâkeş âşıkem ey Yâr senden dönmezem
Hançer ile yüreğimi yar senden dönmezem

Nesimî

Kaf Dağından kim getirdik aşkımız kârvânını
Malımızdan mahrem-i bâzâr olan anlar bizim

Nâhid Aybet

Yak beni aşk âteşiyle yâ Vedûd
Kül olunca cümle eczâ-yı vücûd

Şeyh Vefâ

Hâlet-i aşkın safâsın ehl-i hâl olan bilir
Kim kemâlin kadrini ehl-i kemâl olan bilir

Lâtîfî

Arsa-i aşk ey gönül merdâneler meydânıdır
Kelleler topu o meydânın kılıç çevgânıdır

Dilîrî

Âşıklarız belâ-zedeler mübtelâlarız
Âlemde bir muhabbete kalmış gedâlarız

Hâfız (Serezli)

Güle gûş ettiremez yok yere bülbül inler
Aşk destânını şimdi kim okur kim dinler

Kâmî (Karamanlı)

Nakd-i ışk ile gönül kimseye olma yoldaş
Aşk yolunda sakın bir pula olur bin baş

Mevlâna Şem'î

Beyitler

ÂCİZÎ cân ü cihândan geçmeyen âşık değil
Cânı olmaz her kimin kim olmaya cânânı Hû

Âcizî

Aşk yoluna varma rehbersiz
Pür hatardır bu rehğüzâr sakın

Ârifî (Hüseyin Çelebi)

Bîgâneler mahabbeti bilmez kenârdan
Girdâb-ı bahr-i aşkı sorun âşinâlara

Ârifî (Trabzonlu)

Âşıklar ile yâr olup it aşkı ihtiyâr
Her kim ki âşık olmaya olma anınla yâr

Ârifî (Trabzonlu)

Bezl olalı âleme yağmâ-yı aşk
Her kişiye değmedi âlâ-yı aşk

Azmî (Priştineli)

Bu derd-i aşka düşünler devâyı neylerler
Bekâda zevka düşünler fenâyı neylerler

Abdal (Kara Şemsi)

Erüp feyz-i kemâl-i aşka ârif olmayan kimse
Değil kabil ki BEHCET dâhil-i dâr-ı visâl olsun

Behcet (Ahmed)

Aşka inanmayan gönül cezbeye kanmayan gönül
Âteşe yanmayan gönül Hakk'a erer mi gayeti

Behcet Yazar

Aşk

Sen dahi gel ey CEMÂL-İ HALVETÎ ışk yolına
Terk-i cân eyle revâdır keşf ola tâ sırr-ı hâl

Cemâl Halvetî

Aşktır ol şems kim bir zerresidir âftâb
Heft yem yanında ol bahrin değil bir katre âb

Dânişî (Mevlevî)

Aşktır kim nüh revâkı rûz u şeb tedvîr eder
Aşktır hem kâinat ahvâlini tedbîr eder

Faik (Manastırlı)

Semt-i âlude dile sultân-ı aşk etmez nüzûl
Menzil olmaz şâh-ı âlişan için cûy-ı harâb

Reşid Mehmed Efendi

Mansûr gibi cûşa gelir söyler “ene’l-Hak”
Her âşık-ı sâdık ki bu meyhâneye uğrar

Nesîmî

Bir dil olursa aşk ile şûride-cihân
Akl ile artık âşinâlığı muhâl olur

Nakiye Şerîfe Hanım

Ey gönül sûreti ko sîrete gel cân taleb et
Aşk bahrına dalıp gevher-i irfân taleb et

Sabûhî Ahmed Dede

Tarîk-ı aşka girmez bî-ser ü pâ olmayan kimse
Erişmez menzil-i temkîne şeydâ olmayan kimse

Tabî Derviş Ahmed

Beyitler

Aşktır vasıta-i vuslât-ı yâr
Aşktır râbıta-i kûb-ı nigâr

Lâ Edri

Eğer deryâ-yı aşkından ki katre nûş iden sâlik
Hemân dem cümle kevneyni verir târâc u yağmâya

Âşık Paşa

Âşık-ı Hak-bîn sürer dîdâr zevkin dâimâ
Zâhid-i hod-bîn oturmuş gussâ-yı ferdâ çeker

Halilî

Aşk Mısrına olmayan sâlik
Yusûf-ı kalbe olmadı mâlik

Hamdullah Hamdi

İlmine mağrûr olanlar kaldı aşkdan bî-nasîb
Aşkın bir lem'asınâ ermez ol bîçâreler

Eşrefoğlu Rûmî

Nakd-i cânı harcedib bazâr-ı aşkda ey gönül
Al "ene'l-Hak" sırrını berdâr-ı aşkda ey gönül

Şeyh Talib İrşâdî

Bil KEMÂLÜDDİN kim dinin kemâli aşktır
Aşktan haz almayan üftâde-i nirân olur

Mehmed Kemâleddin Efendi

Aşk iğnesi ile dikilen dikiş
Kıyamete kadar sökölmez imiş

Seyrânî

Aşk

Âşık-ı Hudâ olanlar zikr-i esmâda gezer
Âlem-i kalbe girüb ruh ile ma'nâda gezer

Sırrî

Ârif-i Hak olsa âdem âşk ânın yâdır
Aşk eğer hemrâh olursa olur ona reh-nümâ

Reşid Âkif Paşa

Allah sevgisini bardak bardak içtim de yandım
Ne içmekle tükendi ne de ben kandım

M.Sadık Kehribar

Edîb-i kâmil olmaklık dilersen sen de ey vâ'iz
Kitâb-ı ders-i aşkı hıfzaya sa'y et kim kemâl artar

Hilmi Dedebara

Mahabbet bâdesin nûş eyledik mest-i elest olduk
Ayılmaz tâ ebed pür-neş'e cân ü safâyız biz

Hilmi Dedebara

Be cihân hurrem u şâdem ki cihân hurrem ezûst
Âşıkam ber heme âlem ki heme âlem ezûst
(*Cihândan memnun ve mutluyum zira cihân Onunla "Hakla"
hurremdir. Ben bütün âleme âşıkım, zira bütün âlem Ondadır.*)

Sa'dî-i Şirâzî

Aşk ile aşka uyanlar göre mâ'sûk yüzünü
Nefs ile nefse uyan oldu melâmet tâ ebed

Eşrefoğlu Rûmî

Bu kesret âlemi emvâc-ı deryâ-yı hüviyettir
O deryâyı eden tahrîk velî bâd-ı mahabbettir

Beyitler

Şevkî

Hudâ âşıklarının bezmine var kesb-i sohbet et
Oturmak âşıkın gayr ile talibe mazarrattır

Şevkî

Gerekmez âşıkâ keşf ü kerâmet
Ki âşık olana bunlar tuzaktır

Ömer Rûşenî

Kim ki idrak eylemez aşkın uluv vü şânını
Neylesin bilmez o kimse Hâlık'ın ihsânını

Kaşıkcı Ali Rıza Efendi

Muhabbetten murâd ancak Muhammed hâsıl olmaktadır
Muhammed'den murâd şâhım visâle vâsıl olmaktadır

Salih Baba

Ne devlettir yumup aşkınla göz râhında can vermek
Nasib olmaz mı sultânım haremghâhında can vermek

Yaman Dede

Aşkî inkâr eyleyenler Hakk'ı inkâr eyledi
Enbiyâ vü evliyâ aşktan alırlar feyz-i tam

Sun'ullah Gaybî

Gâh olur halkın gözünden dûr ider aşk âdemi
Lâ-mekân iklîmine Mansûr ider aşk âdemi

Âşık Ömer

Allah Allah ne aceb hâlet olur hâlet-i aşk
Şâh-ı dü âlem olur kime irer devlet-i aşk

Murâdî (Sultan III.Murad)

Aşk

Ben aşk-ı ilâhî ile yandım da uyandım
Her zerre remâdımla mükerrer yine yandım

Enis Behiç Koryürek

Lûtf-ı ilâhî ile, aşk olur da kanat sana;
Bir uçarsan ey gönül, dar gelir semâvat sana.

Ertuğrul Seyhan

Aşk imamdır bize, gönül cemaât
Kiblemiz Dost yüzü,dâimdir salât

Yunus Emre

Ey yârenler işidin aşk bir güneşe benzer
Âşık olmayan gönül bir katı taş a benzer

Yunus Emre

Bir dil ki taht-gâh-ı şehinşâh-ı aşk ola
Mir'at-ı hüsnü pâk şeh-i lâ-mekân olur

Müş tâk Baba

KUDDÛSÎ'ye öğretti şiir tarzını bu aşk
Her kime verilirse olur ı şk dili deryâ

Kuddûsî Baba

Her ne kim kişi severse ol ona mâbûd olur
Âşıkın mâ'bûdu Mevlâ kendisi mes'ûd olur

Kuddûsî Baba

Hor bakma sakın âşık-ı rüsvâ-yı cihâna
Ol ma'nîde sultân velî sûrette gedâdır

Kuddûsî Baba

Beyitler

Gevheridir ışk bahrînin FUZÛLÎ âb-ı çeşm
Liyk bir gevher ki lûtf-ı Hak’dır ona müşteri

Fuzûlî

Bu aşkı ben bilmez idüm bu bir âceb sevdâyımış
Bir zerresi ay ü güneş bir katresi deryâyımış

Akşemseddin

Her ki görür Hâlik’ı her lâhzada mahlûkdan
Işkı hergiz ayrı görmez âşık u ma’şûkdan

Ömer Rûşenî

Çün tarîk-i aşk-ı cânândur sırâtu’l-müstakîm
Ol tarîka varmayan gümrâh-ı Şeytânü’r-racîm

Dukakinzâde Ahmed

Bîmâr-ı mahabbet olana derd devâdır
Hûnâb-ı sirişk-i dem-i aşk ayn-ı şifâdır

Hoca Neş’et Efendi

Sahn-ı teng-i akla sığsa tevsen-i hâlât-ı aşk
Eylemezdi azm-i sahrâ-yı cünûn dîvâneler

İzzet Molla

Lisân-ı ehl-i dilde aşka “güzâr-ı belâ” dirler
Cevânın kâmet-i bâlâsına “nahl-i cefâ” dirler

Şeyhülislâm Yahyâ Efendi

Derd-i mahabbette eylese cismim âceb mi zerd
İksîr-i aşk-ı pâk ile altun olur cesed

Bâki

Aşk

Hüsn olmasa aşk zâhir olmaz
Aşk olmasa hüsn bâhir olmaz

Lâ-Edri

Mahabbet cezbessin tuyan gönüller
Ki bir dem olamazlar andan ayru

Kasım

Aşk vâdisinde bî-ârâm u sergerdân olur
Akl eğerçi fern-i felsefide Batlamyus'dur

Süleyman Fehim

Zâhide Firdevs-i a'lâ hoş gelür
Âşika didâr-ı Mevlâ hoş gelür

Zatî

Nûr-ı encümle yazılmış mesnevîdir kâinat
Serteser esrâr-ı aşkı muhtevîdir kâinat

Fezâ (Ali Rıza)

Çoktur eğerçi belâsı derdi mahabbetin
Amma ne çâre elde değil ihtiyârımız

Rûhî (Bağdatlı)

Aşk âteşi tecellî-i Mansûr'dur bana
Her cûb-ı dâr bir şecer-i Tûr'dur bana

Şeyh Galib

Mihver-i mim-i muhabbettir medâr-ı vasl-ı Hak
SÂMİYÂ olmaz dü âlemde muhabbetten lezîz

Abdurrahman Sâmî

Beyitler

Muhabbetle bakan gözler ne noksan ne kusûr görmez
Adâvetle nazar eden güneş görse de nûr görmez

Abdurrahman Sâmi

Dört kitâbın mânisin okudum tahsil ettim
Aşka gelicek gördüm bir uzun hece imiş

Yunûs Emre

Güzelliğin on par'etmez
Bu bendeki aşk olmasa

Âşık Veysel

Dîdâr ile mahabbete doyulmaz
Mahabbetten kaçan insan sayılmaz

Pîr Sultan Abdal

Genc-i aşk ile dil-i virânını mesrûr tut
Zâhirin virâne olsun bâtının ma'mûr tut

Necâti (Selânikli)

Tenim aşk ateşi yaksa gam u derde günâh olmaz
Mahabbet şehridir bunda vezîr ü pâdişâh olmaz

Hayâlî

Aşk bir şem'-i ilâhîdir benem pervânesi
Şevk bir zencirdir gönlüm anın divânesi

Hayâlî

Bizi miyâne-i havf ü recâya atdı mahabbet
Ne sakladık gam-ı ışkı ne âşikâr edebildik

Nâbî

Aşk

Evsâf-ı mahabbet dehen ü hâmeye sığmaz
Tâ'bîr-i mezâyâ-yı nihân nâmeyle sığmaz

Nâbî

Kenz-i mahfiden zuhûr etti mahabbet ibtidâ
Ol mahabbet hıl'atını geydi Şâh-ı Enbiyâ

Zâtî (Süleyman)

Derd-i dilber bana dermândan leziz
Cevr-i cânân âşıkâ cândan leziz

Sabûhî Dede

Sûretim âşık velî içim dolu mâ'şuk benim
Âşık u mâ'şuk birdir hemen kalma ta'na

Eşrefoğlu Rûmî

Velî her sevdâ aşk olmaz âşıklar diridir ölmez
Ölen şol kimselerdir kim gönül verdi şu dünyâya

Eşrefoğlu Rûmî

Aşka düşen âşıklara sor kıymet-i aşkı
Bigâneye sorma bilemez hiç bu safâdan

Şemsî (Ergüneş)

Bülbül gibi aşk ehli figân eylemek olmaz
Esrâr sözün halka beyân eylemek olmaz

Ahmed Sarban

Zâhidin gönlünde cennet âşkın dîdâr-ı yâr
Lâ-cerem her kîşinin başında bir sevdâsı var

Lâ'î

Beyitler

Terk-i kevneyn eyleyen mest-i müdâm-ı aşktır
Vâdi-i hayret hakîkatte makaam-ı aşktır

Niyâzi-i Mısırî

Vasl-ı Hak olmağa eylersen heves
Aşka ulaş gayrıdan gönlünü kes

Niyâzi-i Mısırî

Ehl-i aşkım ehl-i zevkim maksem-i aşk bendedir
Aşkı ben bülbülünden aldım zevk-i bâzâr güldedir

Şeyh Hasan Hilmi Efendi

Tıynet-i âdemde evvel konmasâ sevdâ-yı aşk
Cenneti bir dâneyle satmazdı ol dâne-yı aşk

Aziz Mahmud Hüdâyî

Sitem kerem sayılır cevri ile cefâ bir olur
Tarîk-i aşk u mahabbetde müddeâ bir olur

Riyâzî

Deryâ-dil olanlarda ara gevher-i aşkı
Her dilde bulunmaz dürr-i nâyâb-ı mahabbet

Abdürrahîm Fâiz

Süveydâ-yı dilimde bir mahabbet var ki Mevlâ'ya
Değişmem zevkini aslâ dünyâyâ ne ukbâyâ

Mehmed Atıf Efendi

Onsekiz bin âleme sultân olayım dir isen
Işk-ı Mevlâ idinüp ol ey gönül Mevlâ-yı ışk

Hayretî

Aşk

Değül el-kalbü Beytu'llaha lâyık
Gönül kim olmadı cây-ı mahabbet

Hayretî

Erbâb-ı ışka pîşe hemân her gün âh imiş
Her bir nefes ki âh ile geçmez günâh imiş

Hayretî

Kîse-i dilde eger nakd-i mahabbet yoğ ise
Yire gesün n'ideyim gencin ben Kârûn'un

Hayretî

Kendi hüsnün hûblar şeklinde peydâ eyledi
Çeşm-i âşıkdan anı döndü temâşa eyledi

Bayezid-İ Rûmî

Endîşe-i akldan cüdâ kıl
Aşk ile hemîşe âşinâ kıl

Fuzûlî

Âşıkda keder neyler
Gam halk-ı cihânındır

şeyh Gâlib

Çeşme-yi âb-ı hayâtın menba'ı sende nihân
Bulmak istersen KEMÂLÎ aşka eyle intisâb

Kemâlî Efendi

Doludur aşk u muhabbet ile bu kevn ü mekân
Kande baksam bana her kûşede Leylî görünür

İbrahim Nakşî

Beyitler

Aşk nakdi bir hazinedir ana yokdur zevâl
Malik olan AVNÎYÂ ol gence gencûr istemez

Avnî (Fatih Sultan Mehmed)

Eğer mâ'şuktan âşığa muhabbet olmazsa
Âşığın uğraşması mâ'şûka kavuşturmaz asla

Alâeddîn Attâr

Mir'ât-ı kalbi aşkla kim incilâ ider
Seyr-i cemâl-i yâr ile kesb-i safâ ider

Sezâyî-i Gülşenî

Işk ile her ki mahabbet meyini nûş eyler
Dü cihân gussasını cümle ferâmûş eyler

İshâk Çelebi

Akla uyma vazgel âşık sen ol tedbîri ko
Işk mülki pâdişâhısın vezîr olmaz sana

İshâk Çelebi

Ayağı altındadır ser-pâ cemî-i kâ'inat
Arşdan a'lâ kurulmuştur bülend-eyvân-ı ışk

Sâbit

Şimden girû yok rağbetümüz câm-ı safâya
Sâkî bizi mest itdi mey-i nâb-ı mahabbet

Fâiz Efendi

İnsana insan denmez kendini bulmayınca
Gönül bir virânedir sevgiyle dolmayınca

M.Fethullah Gülen

Aşk

Gönül birtaht-ı revân muhabbet onda sultân
Cennete girer insan hep sevgi arar ise

M.Fethullah Gülen

İlim hod göz hicâbıdır dünyâ ahret hebâsıdır
Kitâb hod ışk kitâbıdır bu okunan varak nedir

Hayâlî

Cünûniyet aşkın bidâyetidir bekâ badel fenâ nihâyetidir
Her ne gelse dildârdan icâbet eylemen ihlâsın alâmetidir

Nigârî

Mescitde medresede çok ibâdet eyledim
Işk od'ına yanuben andan hâsıla geldim

Yunûs Emre

Âlim midir ol ilmine lâıyk ameli yok
Cahil midir ol aşka satar iki cihânı

Eşrefoğlu Rûmî

Muhabbet şâhının bir bende-i fermânıyuz cânâ
Gedâ-yı gûy-i aşkız âlemin sultânıyuz cânâ

Selîmî (Yavuz Sultan Selim)

Muhabbet lezzetinden bî-herberdür zâhid-i gâfil
FUZÛLÎ ışk zevkin zevk-i ışkı var olandan sor

Fuzûlî

Tâ geçmeyince medrese-i kıyl ü kâalden
Anlamaz ıstılâhı kitâb-ı muhabbetin

Nâbî

Beyitler

Âşık-ı sâdık olan şöhreti şânı aramaz
Vuslata tâlib olan hûri cinânı aramaz

Hasan Hüsni

Sanma aşk ehlini mevt ile güzâr eylediler
Hicre sabreylemeyip terk-i diyâr eylediler

İşretî

Gerçi âşık hayretin şem'indeki pervânedir
Ayn u şin ü kaf içinde ârife kurbet budur (*)

Sinan Ümmî

Hak dilerse bir kuluna feth-i bâb
Mey-i aşkından anâ verir şerâb

Sırrî (Hacı Muharrem)

Ârif olan sohbet-i ebrâr ile olur ferâh
Âşık-ı Hak rüyet-i dildâr ile olur ferâh

Sırrî

Dilâ hiç bâde-i aşkı dil-i bîmâre vermezler
Dide-i bâtını a'mâ olan ağyâre vermezler

Sırrî

Kim Hudâ'yı zikrederse aşk ile giryân olur
Bahr-ı aşkına dalanlar sahib-i irfân olur

Sırrî

Hakikat bağına girmek dilersen âşık ol derviş
Tecellî güllerin dermek dilersen âşık ol derviş

Sırrî

* Ayn, şin, kaf : Aşk

Aşk

Câm-ı aşkı nûş edüp sermest olan
Gördü Hakk'ı gülşen-i dilden ayân

Sırrî

Dünyâda bir beden ki anun ışkî olmaya
Bir şehre benzer ol şeh-i âlem-penâhsız

Yahyâ Bey

SÂMÎYÂ aşktır rehnümâ aşk ile mahv olur sivâ
Aşk ile meczûb-ı Hudâ Hak bezmine seyrân arar

Şeyh Abdurrahman Sâmî

Aşk şarâbı ebedî âşıkı mahmûr eyler
Katresi bir dil-i virâneyi ma'mûr eyler

Şeyh Abdurrahman Sâmî

Çünkü "Lâ mahbûbe illâ Hû" dadır kenz-i ezel
Aşk-ı Mevlâ'dır hakikat kıssa-i Leylâ âbes

Şeyh Abdurrahman Sâmî

Aşk u şevk ehli vecd ü hâl ister
Ne kemâl ister ü ne mâl ister

Âhî

Pervâneyi gör yârine hep varını verdi
Fehm eyle ki RAHMÎ budur âdâb-ı muhabbet

Rahmî-i Harputî

İşkî olmayan kişi hayvandurur
Sîreti ger sûreti insândurur

Mevlâna

Beyitler

Gezme ey gönlüm kuşu gâfil fezâ-yı aşkta
Kim bu sahrânın güzergâhında çok sayyâdı var

Fuzûlî

Çünkü sen âyîne-i kevne tecellî eyledin
Öz cemâlin çeşm-i âşıktan temâşâ eyledin

Avnî (Yenişehirli)

Mürşid-i kâmil elinden bâde-i aşk içen
Şeş cihâtın Hak görüp hem Hak olup hayrân olur

Basri Baba

Bir gönülde olmasa envâr-ı aşk-ı kibriyâ
Serteser eyler ihâta zulmet-i nefis ü hevâ

Abdurrahman Sâmî

Nâil olmaz vuslata ma'nâda dil
Olmadıkça aşkına üftâde dil

Abdurrahman Sâmî

Dili dîdâr için dildâre hasr etmezse bir âşık
Saçılmaz vech-i pâkin nûru nûr-ı istifâ ister

Abdurrahman Sâmî

Süveydâ-yı dilimde bir mahabbet var ki Mevlâ'ya
Değişmem zevkini aslâ ne dünyâyâ ne ukbâyâ

Âtîf (Rizeli)

Cemâl-i şâhid-i aşka eğer müştâk isen ey dil
Enanîyet libâsın şimşîr-i aşk ile sâd çâk et

Şevkî

Aşk

Muhabbetten garaz sanma ki Kays ü Vâmık olmaktadır
Hüner bir hâlet vâsl-ı yâre lâyük olmaktadır

Nev'î

Arûs-ı aşka zîver rûy-ı zerd ü eşk-i gülgûndur
Dil-i sûzân ü cism-i dertnâk ü çeşm-i pür-hûndur

Fuzûlî

Âşıka ma'sûkdan cefâ ayn-ı vefâdur
Andan gâfil olmak ana bir cefâdur

Fuzûlî

Bilmeyen illet-i îcâd-ı muhabbet Hâzık
Geldi nâdân bu dehre yine nâdân gitti

Hâzık (Erzurumlu)

Bir gönülde Hakk'ın aşkı yir eyler
Baylar ile yoksulları bir eyler

Müftî Dervîş

Aşka bigâne olan, candan geçemez;
Ve vuslat şarâbını, asla içemez.

Ertuğrul Seyhan

Taht-ı aşkda dü cihân mülkün mâlik şâh olan
Azli yoktur ebedî sultân gelir sultân gider

Müftî Dervîş

Doğrul reh-i mahabbete ey dil revîş budur
Terk et cemî'-i varı bu yolda gidiş budur

Vâsıf (Enderûnlu)

Beyitler

Dest-i sâkî-i ezelden nûş eden sahbâ-yı aşk
Hâne-i kalbinde yâr'dan gayrı mihmân istancez

Hamdi (Ahmed-İskilipli)

Âşıka namaz mi'râc, her eşyâ mir'ât olur;
Görünce ma'sûkunu, âşık ber-murâd olur.

Ertuğrul Seyhan

Kim içerse şarâb-ı aşkı,
Hoş görür her işi ve nakşı.

Ertuğrul Seyhan

DÖRTLÜKLER

Biz her gece seher vakti Yâri özler gideriz
Bu gidişi kendimizden bile gizler gideriz
Yâr ilinde akıl ve can perde-i müşkil olur
Akl ü canı terkederiz aşkı izler gideriz

Eşrefoğlu Rûmî

Yaşlar akarak belki uçar zerresi aşkın
Ateşle yaşar yaşla değil yâresi aşkın
Yanmaktır efendim biricik çâresi aşkın
Ağlatma da yak hâl-i perişânıma bakma

Yaman Dede

Câhilin ilmi cem'-i mâl ile dir
Ârifin izzeti kemâl ile dir
Aşk u şevk ehli vecd ü hâl ister
Ne kemâl ister vü ne mâl ister

Âhî

Bulan bu aşkın tadını
Keşfeyler ilm-i bâtını
Mukarreb eyler adını
Hâl ile ehlullah olur

Sinan Ümmî

Hakk'a âşık olan kişi
Akar gözlerinin yaşı
Nurla dolar içi dışı
Söyler Allah deyu deyu

Yunus Emre

Aşk

Senliğin gitmeyince ortadan
Vahdet-i hâs zâhir olmak yok
Can yüzünden çü ref'ola bu hicâb
Bir olur aşk u âşık u ma'sûk

Mahmûd El- Kâşî

Yalnız senin aşkınmış gerçek olan âlemde.
Râsihdir, ârif olan bunlara, zâtî ilimde.
Zâtından zâtına bir tecellîdir ki aşkın;
Bin kerre ifnâ-ihyâ olur cânım o demde.

Ganiyy-i Muhtefî

Aşk yoksa, ibâdetle sır kapısı açılmaz.
Bir-iki kaynamakla hemencecik taşılmaz.
Önce kendini keşfet, şöyle derinlere in;
Tepelere çıkmakla, Allah'a yaklaşılmaz.

Ertuğrul Seyhan

Cihânı eyledün ışk ile mevcûd
Zihî lutf u zihî ihsân zihî cûd
Çü bahr-ı ışk nâgeh oldu mevvâc
Hüveydâ oldu birden bunca ma'dûd

Hayretî

Âşık cânân için terk-i cân eyler
Seyyah olub düşer aşk kışverine
Saltanat-ı dehri devleti neyler
Sultân olur fahrı koyan ser'ine

Râmî

Selmân Cemâlî'yim cemâl-i aşka
Ezelden müştâkım kemâl-i aşka
İrişmek lâzımdır visâl-i aşka
Deryâ-yı aşk içre olayım dersen

Selmân Cemâlî

Dörtlükler

Ten perest değiliz, Hakk seven dervişleriz biz.
Aşk ile diriyiz, Yâre can vermişleriz biz.
Severiz güzeli, korkmayız levm edilmekten;
Halkda Hakk'ı ayân görüp de sevmişleriz biz.

Ertuğrul Seyhan

Âşık kurtulunca nefis ü hevâdan
Ne aşkdan dem vurur ne de sevdâdan
Âlemde göremez başka Mevlâ'dan
Hurûf-ı kâinat Kur'ân görünür

Kemâlî

Ser-menzil-i her murâda rehberdir aşk
Keyfiyyet-i her kemâle mazhardır aşk
Gencine-i kâinata gevherdir aşk
Tahkîkde hem zât-ı mutahhardır aşk

Fuzûlî

Aşk ehli odur ki bakmayıp dünyâyâ
Ezfûn ola şevki âlem-i ma'nâyâ
Sevdâ-yı vatanla turmayıp bir yerde
Çün katre-i ebr azm ide deryâyâ

Neşâtî

Âşıkın aşkının yoktur nişanı
Nişanından bilip bulasın anı
"Taht-el-kubâb" saklar Hak âşıkını
O yüzden her göze görünmez âşık

Şemsî (Hüseyin-Ergüneş)

Aşk yolu kestirme yoldur bilene
Aşk olsun bu yolu elde edene
Aşktan ahirete mahrum gidene
Veyl var aşka uy canım n'olursun

Şemsî

Aşk

Aşk acaip dertdir çekmeyen bilmez
Devâsı vuslâttır kolay erilmez
Âşıklar cihana aşkı değişmez
Zira aşk, ehline kıymettar olur

Şemsî

Gülşen-i vahdet çü kalb-i emr-i râm-ı aşktır
Lezzet-i vuslat heman ancak müdâm-ı aşktır
Terk-i kevineyn eyleyen mest-i müdâm-ı aşktır
Vâdi-i hayret hakikatte makaam-ı aşktır

Niyazi-i Mısırî

Hayretle temâşâ-yı cemâl eyledi âşık
Yok oldu da ikmâl-i kemâl eyledi âşık
Her nazara-i ma'nâsına bin türlü avâlim
Yüz açtı görüp terk-i hayâl eyledi âşık

Hulûsî (Darendevî)

Âşık cânân için terk-i cân eyler
Seyyah olub düşer aşk kişverine
Saltanat-ı dehri devleti neyler
Sultân olur fahrı koyan serine

Râmî

Âlem-i aşk idi gönlüm gelmeden âlem henüz
Dilde bingam var idi halk olmadan bir gam henüz
Eylemişti dâmen-i feyzim melâik secdegâh
Olmadan terkîb-i bende-i mâ ü tıyn Âdem henüz

Galib (Leskofçalı)

Âşık kurtulunca nefis ü hevâdan
Ne aşktan dem vurur ne de sevdâdan
Âlemde göremez başka Mevlâ'dan
Hurûf-ı kâinat Kur'ân görünür

Kemâlî Efendi

Dörtlükler

Âşıklar ölmez
Yerde çürümez
Yanmayan bilmez
Ateş-i aşka

Nesimî

Gerçi âşıklara salâ dinüldi
Derdi olan gelsin dermânı buldum
Âh ile vah ile cevân iderken
Cânımın içinde cânânı buldum

Emir Sultan

Can virüp ıskı aluram
Işk ile dostı buluram
Mansûr'leyin ışk yoluna
Berdâr oluram, kime ne...

Âşık Paşa

Yoğ idi levh ü kalem aşk var idi
Âşık u ma'sûk u aşk bir yâr idi
Aşk ile âşık u ma'sûk bir iken
Cebraîl ol arada ağıyâr idi

Eşrefoğlu Rûmî

Aşk ehli firîb-i dehre mağrûr olmaz
İkbâl-i sipihr-i dâna mesrûr olmaz
Âzâriş-i hâr gonca-ı gülşenden
Hergiz dil-i andelîb rencûr olmaz

Güftî

Aşk

Aşkın şarâbın içmeyen
Mest olup hayrân olur mu
Zencîr-i aşka düşmeyen
Soyunup üryân olur mu

Nakşî

Bu ışk bir tâc-ı devlettir ki başa
Anı geymeyecek sultan olunmaz
Hemân dûr olma KUDDÛSÎ bu ışkdan
Ki aşksız vâsıl-ı Yezdân olunmaz

Kuddûsî

Koy akl-ı müvesvisi değildir lâyık
Kim hükmi bu câna ola dilden fâik
Bu âna değin âkıl idin ol âşık
Dil virmede aşkın demine ol sâdık

İbrahim Hakkı (Erzurumlu)

Yâ Rab bana râz-ı aşkını ifşâ kıl
Râh-ı talebinde aklımı yağmâ kıl
Müstağrak-ı vasl idüp dilün şeydâ kıl
Dîdârını gösterüp dilüm bînâ kıl

Rûhî-İ Bağdâdî

Aşkın deryâsından içip kanmayan
Kanan bilir kanmayan ne bilir
Biryân olup aşk nârına yanmayan
Yanan bilir yanmayan ne bilir

Fakir Ednâ

Dörtlükler

İstemez âşıkların çeşminde asla hâb-ı aşk
Çeşm-i âşıktan çıkar her rûz u şeb hûbân-ı aşk
Âkıbet dil filkünü eyler helâk girdâb-ı aşk
Cân u başı terk ider Mansûr olur erbâb-ı aşk

Âşık Şem'î

Dost var dili bal gönlü muhabbet doludur
Dost var içi nefret dışı ibret doludur
Hiç kimseyi sevmez ama sevmiş görünür
Sevsek ne olur herkesi, Allah kuludur

Nevin Emgen

Biz şan yükü gam yükü sardık durduk
Birgün velî dergâhına vardık durduk
Verdik eli çözdük dili gördük canı biz
Pervâne olup aşk ile döndük durduk

Nevin Emgen

Ne cân kim ışkı yoh ol cân degüldür
Anun kim derdi yoh insân degüldür
Ne cevherdür bu kim sana virilmiş
Ki anun yiri bahr u kân degüldür

Ahmedî

Hiçbir değeri yok kralların kapımızda
Miskin âşıktan başkası yaraşmaz şânımıza
“Ben,ben” dedikçe,efendi,sırrımıza eremezsin
Ki tâcımız yakışır ancak başsızların başına

Ahmed Gazzâlî

Aşk

Kimse görmemiştir aşkı, gizlidir aşk gözlerden.
Uzaktır bu âşıklar böyle bomboş sözlerden.
Herkes bir şeyler söyler aşka dâir kendi aklınca;
Uzaktır aşk her zandan, şöyledir'den, böyledir'den.

Ahmed Gazzâlî

Aşk meydânında cân virmek degül âr ey gönül
Cân virüp maksûda yet ger himmetün var ey gönül
Işk bâzârına salmışdur sa'âdet gevherin
Nakd-i cânın virmeyen olmaz harîdâr ey gönül

Fuzûlî

A beyim..Yoksa şu kalbinde muhabbet;
Ne çıkar, câmi'de yâ havrada zıkr et.
Deli sevdâdan eğer varsa nasîbin,
Ne cehennem düşünürsün, ne de cennet.

Ömer Hayyam (Rüştü Şardağ)

Başka aşk aramaz, Hak aşkıyla dolan gönül,
Asla vaz'geçemez, aşkta lezzet bulan gönül.
Kesret deryâsını görmez olur, balık misâl;
Bir an ahâdiyet deryâsına dalan gönül.

Ertuğrul Seyhan

ŞİİRLER

ABDURRAHİM RÛMÎ :

Işkın odı ser-be-ser tutdı cihânı yandurur
Mahz-ı nûr eyler vücûdu cism ü cânı yandurur

Âşıkın kalbinde şevkûn şemmesin kılsan beyân
Ol hevâ germiyyeti kevn ü mekânı yandurur

Ger cemâlin şu'lesinün zerresin keşfeylesen
Şevkinûn şems ü mâh ü âsumânı yandurur

İy gönül Mûsâ gibi ol tâlib-i dîdâr-ı Dost
Varlığı bir gün tecellî nâgehânı yandurur

Derd-i ışk âteşlerûn şerh idemez ABDURRAHÎM
Neylesûn ol söz dile gelse lisânı yandurur

ABDÛLAHAD NÛRÎ :

Ey beni aşk âteşine yandıran
Aşk senin âşık senin ma'sûk senin
Hem seven hem sevilen hem sevdiren
Aşk senin âşık senin ma'sûk senin

Yanar ise aşk ile cân u tenim
Geçer ise âh ile dün ü günüm
Hep senindir arada n'em var benim
Aşk senin âşık senin ma'sûk senin

Aşk

Âşıkın kalbine kılsan bir nazar
Mâsivâdan anda kalmaz hiç eser
Sana iren cennet ü hûrî n'ider
Aşk senin âşık senin ma'sûk senin

Mahz-ı lûtfun ile ey kâdir îlâh
Âşıkın kalbinde kılsan bir nigâh
Bir gedâdır NÛRÎ kulun pâdişâh
Aşk senin âşık senin ma'sûk senin

ABDÜLAZİZ MECDÎ EFENDİ :

Dest-i sakiden içip bir kâse-i serşâr-ı aşk
Eyledim matlûbum üzre ben bu şeb ızhâr-ı aşk

Ol kadar cûş-âver oldum ol mey-i vuslatla kim
Eyledi her cüz'-i ferdimden zûhur asar-ı aşk

Âşinâ-yı aşk olandan sor ledünniyyatını
Âlem-i zevkin ne anlar sırrını ağyâr-ı aşk

İltima'-ı hüsnünü seyreyledikçe dilberin
Gönlümü kıldım tecelli-hane-i envâr-ı aşk

Fenn-i aşkın bir yegâne vâkıf-ı esrârıdır
Var mıdır gönlüm gibi MECDÎ tecelli-zâr-ı aşk

ABDÜLKADİR BELHÎ :

Ârif-i billah olanlar aşka eyler iktidâ
Muktedâsı aşk olanlar oldu Hakk'a intihâ

Ârif-i Hak olsa âdem aşk anın yâridir
Aşk eğer hem-râh olursa olur ana reh-nümâ

Aşk-ı Hak'dan gayrisi uşşâka olmadı kabûl
Aşk-ı Hak'dan gayrisi uşşâka oldu mâsivâ

Aşk-ı vech-i yârdan gayrisidir dilde keder
Hâne-i dilden süpür ger olsa dilde mâsivâ

Vech-i gayr-i yâre kim âşıklar etmez iltifât
İltifât eylerse her kim bulamaz zerre safâ

Cevr-i aşka sabr edenler ârif-i dânâ olur
Ârif-i dânâ olana cevreder râh-ı Hudâ

Aşk bir nâr-ı şererdir mâsivâyı hark eder
Mâsivâ her ne olursa hark edüp eyler hebâ

Kadir-i BELHÎ Hudâ'nın aşkından olma cüdâ
Aşk-ı Hak olsa dilinde sana Hak'dandır atâ

ÂDİLE SULTAN :

Aşkdır min evvel ilâ âhir kevn ü mekân
Aşkdır gâhi dil ü cânda nihân gâhi ayân

Aşkdır eden cemâl-i pâk-i cânâna nazar
Aşkdır ol gonca gül-rûyu için bûlbûl olan

Aşk

Aşkdır dü âlem içre cânı yâre vasl eden
Aşkdır dâ'im olan hem mahrem-i esrâr-ı cân

Aşkdır çün dilde mıs bâh-ı tecelliyi yakan
Aşkdır bil "Küntü kenz" birle miftâh-ı cinân

Aşkdır bî-kayd pervâz eyleyip simurg-veş
Aşkdır dost ellerini dâ'im seyrân eden

Aşkdır mir'ât-ı kalbi eyleyen sâf ü celî
Aşkdır dilde veren nûr-ı ziyâyı her zamân

Aşkdır kalbi kılan pür-nûr mihr ü mâh-veş
Aşkdır şem'-i cemâle karşı pervâne yanan

Aşkdır hem saykal-ı mir'ât-ı eshâb-ı derûn
Aşkdır bir âteş-i cân-sûz ey dil sen de yan

Aşkdır beyt-i dili meyhâne-i irfân eden
Aşkdır Leylâ'ları Mecnûn'u sergerdân eden

Aşkdır fehm ile iş'ar eyleyen derd-i dili
Aşkdır bak ÂDİLE çarhı eden keşf ü beyân

ÂDİLE SULTAN :

Yâ Rab olayım bende-i divân-ı mahabbet
İrgür beni hum-hâneye hayrân-ı mahabbet

Bir kenz-i vücûda dalarak bahr-ı ademde
Şöyle olayım mest-i mey-i cân-ı mahabbet

O bîkes-i devlet ki sala başına sâye
Ol bâl-i hü mâ-yı sebük ihsân-ı mahabbet

Şiirler

Uşşâkın olur dîde-i imânı küşâde
Bir anda görür nice bin eyvân-ı mahabbet

Firkatte kalıp bir iki gün eyleme efgân
Vuslat bulur âhir gele devrân-ı mahabbet

Dil hânesine tâb verir âteşi aşkın
Cân terkin urur eyleyen ilân-ı mahabbet

Bak ÂDİLE'nin hâline kim bağı delindi
"Mâzâga basar" hançer-i bürrân-ı mahabbet

ÂDİLE SULTAN :

Ol muhibbi sa'y ile gör nice hâletdir aşk
Hem cemîl ü hem celîl ü hem aceb devletdir aşk

Bî-mahabbet ehl-i zâhir kulluğu makbul değil
Kim ibâdet içre gâyet mu'teber ta'âtıdır aşk

Her muhibbi vâsıl-ı cânân eder mahbûb edip
Çünkü râh-ı vuslata kandil-i pür-rahmetdir aşk

Dü cihânda ba'is-i rif'atdır hem mahz-ı necât
Mûcib-i feyz ü saâdet başka bir kuvvettir aşk

Sevdiği-çün birbirini göremezler tefrika
Ayn-ı devletdir mahabbet sûret-i izzetdir aşk

Âşıkânın belki bi'z-zât kibriyâdır mahremi
Sırrı ma'lûm olmayan bir perde-i hikmetdir aşk

ÂDİLE kıl meclisinde kesb-i nûr-ı ma'rifet
Hâtır-ı pür-zulmeti tenvîr eder hey'etdir aşk

ÂDİLE SULTAN :

Kamu derdin devâsıdır mahabbet
Ki aşkın bî-nevâsıdır mahabbet

Cihânda enbiyâ vü evliyânın
Be-gâyet âşinasıdır mahabbet

Sivâdar geçmiş o mahbûbu bilmez
Mecâzînin hevâsıdır mahabbet

Ki âşık ile ma'sûk arasında
İki başdan olasıdır mahabbet

Ezelde ÂDİLE sevdin o yâri
Bize Hakk'ın atâsıdır mahabbet

ÂDİLE SULTAN :

Tâlib-i aşk olana Mevlâ olur feryâd-res
Âşık devlet yeter Allah bes bâkî heves

Sîneme doldu havâ-yı şevkile feryâd-ı aşk
Artar efgânı onun mânend-i bülbül der-kafes

Var iken meyhâne-i aşk eylemem cennet murâd
Bezm-i âlemde bana sâki vü câm ü bâde bes

Sûz-ı aşkın tâ ki tende bulmasın noksânını
Cân vedâ edince tenden çıkmaya hiçbir nefes

Kasd-ı âşık iki âlemde cemâl-i dostdur
Yokdur ondan özge âşık âleminde mültemes

İltifât ister isen ol gamze-i hûn-hârdan
ÂDİLE tığ-i tecerrüdle cihândan kaydı kes

ÂDİLE SULTAN :

Cism-i bî-ervaha celb-i cân eder cânân-ı aşk
Gülşen-i vaslı dile hayrân eder cânân-ı aşk

Pertev-i feyz ile mir'ât-ı derûnu sâf edip
Aks-i vech-i yâr ile lem'ân eder cânân-ı aşk

Uydu mânend-i seffîne rüzgâr-ı âleme
Katresin bir mevc ile ummân eder cânân-ı aşk

Oldu hâr-ı mâsivâdan dâmen-i nâzı masûn
Bâğ-ı vuslat içre hoş seyrân eder cânân-ı aşk

Aşk-ı bâkîden bulup nûr-ı safâyı sînede
Nâr-ı kalb-i âşıkâ imân eder cânân-ı aşk

Ol tabîb-i cân eger etse gam-ı vasla zuhûr
Hasta-i hicrân için dermân eder cânân-ı aşk

Cevherin im'ân ile bâzâr-ı irfân vezn eder
Kıymet-i vaslın bahâsın cân eder cânân-ı aşk

Bul riyâzâtın safâsında hayât-ı câvidân
Jeng-i kalbi pâk ü nûr-efşân eder cânân-ı aşk

Cevri râhat zulmü âsâyış ferâgat edemem
Neyleyem böyle bana fermân eder cânân-ı aşk

Gâh harâb ü gâh âbâdan görür bu gönlümü
Kim benim her hâlimi seyrân eder cânân-ı aşk

Aşk

Vâsıl-ı dildâr etmez ben gibi bir âşıkı
Menzil-i cân ü dilim vîrân eder cânân-ı aşk

Kendini ey ÂDİLE bil cümleden ednâ hemân
Kurb-ı ev-ednâya arz-ı cân eder cânân-ı aşk

AHMEDÎ : (İşkodralı)

Zâhidâ sen ne bilürsün nicedir hâlet-i aşk
Şahs-ı bî-mağz bilür mi nicedir lezzet-i aşk

Hâne-i dilde komaz nakş-ı nukuş-ı gayrı
Lûtf ile cilveger oldukta güzel sûret-i aşk

Âşık oldur ki cemâl ü ruh-ı cânânı görüp
Ola can terki ile behrever-i devlet-i aşk

Hamdülillâh geçerim nüh feleki arşa kadem
Her nefeste basarım olsa eğer himmet-i aşk

Kişi aşk ile olur sahib-i kadr ü izzet
Cümleye galip olur debdebe-i izzet-i aşk

Aks-i ruhsârını âyîne-i dilde görelî
Mürşid ü rehberimiz oldu bizim hazret-i aşk

Âdemi fehm ile sofî bana ta'n eylesene
AHMEDÎ gibi dem-â-dem çekerim gurbet-i aşk

AHMET REMZİ AKYÜREK :

Perde-ber-dâr-ı makâm-ı aşktır nây ü kudüm
Husrev-i aşka selâm-ı aşktır nây ü kudüm

Kutsiyân bezminde şevk-engiz olur her nağmesi
İbtisâm-ı intizâm-ı aşktır nây ü kudüm

Gûş kıl “ Yâ Hû erihni yâ Bilâl” in nüktesin
Şârih-i sırr-ı kelâm-ı aşktır nây ü kudüm

Söylenir mülk-i bekâda sıyt-ı Mevlânâ-yı Rûm
Bâdi-i teshîr-i nâm-ı aşktır nây ü kudüm

Nükte-i ser-bestelerden dem urur âvâzesi
REMZİYÂ ser-mest-i câm-ı aşktır nây ü kudüm

AKİF PAŞA :

Özge bir sevdâ bıraktı cânıma efkâr-ı aşk
Bir bakışta âteşe yaktı beni dildâr-ı aşk

Feyz-i İsâ hikmet-i Lokman bana kâr eylemez
Hâne-i kudret ezelde yazdı çün bimâr-ı aşk

Pâre pâre olmasun yâ neylesün bî-çâre dil
Her nazarda bin tecelli gösterir dîdâr-ı aşk

Cümbüşinden zâhir oldı halka-i sırr-ı vücûd
Nokta-i vahdettir ancak merkez-i pergâr-ı aşk

Zulmet-i şirk ü riyâdan kurtarırdı kendüsin
Zâhidin kalbinde tâbân olsa ger envâr-ı aşk

Aşk

Dergeh-i Şâh-ı velâyettir penâhım ÂKİFÂ
Bende-i kerrâr-ı aşkım bende-i kerrâr-ı aşk

AKŞEMSEDDÎN :

Işk hastası olanların dost derdidür dermânları
Işk esîri olanların dostâ fedâdur canları

Işka esirdür ehl-i hâl bu işka sığmaz kıl ü kaal
Işkun acîb hâlâtı var kul eyledi sultanları

Işk ile bu cân mülkini bir dem imâret kılmadın
Henüz bu nefsin baykuşu terkitmedi vîranları

Hak’dan cüdâ görmem eri erdür dü âlem serveri
Eğer kılurlarsa nazar altun iderler dağları

Çün mest-i hayrân oldılar deryâ-yı ummân oldılar
Katrede pinhân oldılar benzemez ad u sanları

Ey ŞEMSEDDÎN âlemde bil âşıklara yoktur hicâb
Kat’-ı menâzil idicek arşdan yüce seyrânları

ALÎ RIZA KAŞIKÇI :

Kim ki idrak eylemez aşkın uluvv-ü şânını
Neylesin bilmez o kimse Hâlık’ın ihsânını

Aşk nedir bilmek dilersen bak yürü pervâneye
Şem’in etrâfın dönerken yakmak ister cânını

Âşık-ı şeydâ eğer dermân ararsa derdine
Terk-i can etmektir ancak bil anın dermânını

Şiirler

Canını cânana vermektir safâsı âşıkın
Vermeyen can Hakk’a idrak eylesin noksânını

Ey RIZÂÎ aşk yolunda âşık-ı sâdık gerek
Sen de takib et yürü âşıkların kervânını

ÂRÎF HİKMET : (Hersekli)

Ey şevk-i ruhun cilve-i âyât-ı mahabbet
Aşkınladır âsâr-ı zuhûrât-ı mahabbet

Şâhid mi değil aşkıma yâ çâk-ı girîbân
Hâcet ne gönül etmeye isbât-ı mahabbet

Reh pür-hatar u dîde vü dil vâlih u hayrân
Gitdikçe füzûn olmada âfât-ı mahabbet

Râcih görünür meşreb-i rindân-ı safâda
Ma’mûre-i firdevse harâbât-ı mahabbet

HİKMET ben o rûşen-güher-i aşk-ı Hudâ’yım
Tab’ımdadır envâr-ı füyûzât-ı mahabbet

ÂŞIKOĞLU :

Diyâr-ı aşk kamu dinden cüdâdır
Müşâhit aşık her dem Hudâ’dır

Hicâbı ref’eden aşktır hulûddan
Kulûba feyz olan aşktan safâdır

Behişt içre muhalled kaldı uşşak
Meliktir ehl-i aşk mülkü bekâdır

Aşk

Mahabbet kime değse oldu sultan
Saadet verici sâye hümâdır

Müberrâ oldu âşık küfr ü dinden
Makamı âşıkın dâim rızâdır

Vezir ü mîr ü sultan ü cihângir
Hakk'ın aşkında olmazsa gedâdır

Cihânı bir pula saymadı âşık
Kemine bahşışı aşkın gınâdır

Ganîdir aşk içinde ÂŞIKOĞLU
Eğerçi giydiği şâl ü abâdır

ÂŞIK PAŞA :

“Garipnâme”den

Âşık ol âşık ki ışk iltür Haka
Âşık ol kim bulasın ömr-i bekâ

Âşık ol kim âşık olan kişiler
Hak katında arza geçdi mutlaka

Âşıkun evvel nişânı budurur
Gözleri yaşı gerek dâyim aka

Her kime kim yoldaş oldise bu ışk
Yapduğı düzgenleri gerek yıka

Işk erine küfr ü din kaygusu yok
Işk eri mâ'şuk içün dinden çıka

Gerçi kim geydi pilun güddi tonuz
Ne ziyân oldı ol Abdü'r-Razzak'a

Şiirler

Dilile müyesser olmaz ışk ere
Âşıkı mâ'şuk gerek kendü çaka

Âşık olan kişinün Mecnûn'leyin
Yüreği yağın gerek kim ışk yaka

Âşık ıška mahkûm eyle sen seni
Varduğınca gele sözün revnaka

ATÂYÎ : (Nev'îzâde)

“Fezâil-i Aşk”

Aşktır mevhibe-i Rabbânî
Aşktır câzibe-i Sübhânî

Aşktır gevher-i deryâ-yı vücûd
Aşktır saykal-ı mir'ât-ı şühûd

Aşktır cevher-i iksîr-i kemâl
Aşktır lem'a-i hurşîd-i cemâl

Aşktır meş'ale-i bezm-i kıdem
Aşk ile geldi zuhûra âlem

Aşktır silsile cünbânî hüdâ
Aşka dil-beste olur şâh ü gedâ

Aynının dâire-i bî-dâdı
Âşıkın gerdene-i fûlâdı

Şîni zencire-i zencîr-nümûn
İki yanında iki tavk-ı cünûn

Dil ü dilber ana peyvend oldı
Gerden-i cân u dile bend oldı

Aşk

Biri Azra birisi Vâmık'tır
Cân ile bir birine âşıktır

Biri birine ider meyl künan
Arada râbıtadır rişte-i cân

Hüsndür pertev-i envâr-ı Hudâ
Ruh-ı dilberden olur rûy nümâ

Nûr-i hurşîd gibi bârikadır
Dil ise âyine-i muhrikadır

Penbe-veş cism-i nizâra salar ud
Âşık-ı zâra komaz zerre vücûd

Perde çünkim tutuşup bula fenâ
Zâhir olur gözine nûr-i Hudâ

Dikkat ile ruhu cânâneye bak
Sebak-ı mihr ü vefâdır bu varak

Hikem-i nâ-mütenâhîdir hep
Sana ta'lîm-i îlâhîdir hep

Göricek mihr ü mahabbet dersin
Aşk neydüğünü fehm eylersin

Telhi lezzet dih-i uşşâk ancak
Zehri hem-şîre-i tiryâk ancak

Kec ise kâm-ı dilin bî-kem ü kâsıt
Aşk ider âteşe tutmak ile râst

Gıll u gıştan tenini pâk eyler
Kabil-i sikke-i idrâk eyler

Şiirler

Nakş olur hâtıra envâ-ı rüsûm
Keşf olur bilmediğin niçe ulûm

Ref'olup perde-i esrâr-ı kazâ
Görmeden mes'ele ma'lûmun ola

Nefse bunun gibi âlet olmaz
Âdeme böyle riyâzat olmaz

Râyız-ı tevsen-i himmettir ol
Kahir-i hung-i tabiattir ol

Râh-ı Hak'da giderir vahşetini
Def'ider vasf-ı behîmiyyetini

Eyleyüp himmet-i üstâdâne
Terbiyetle getürür meydâne

Aşk ile sâlik-i Hak menzil alır
Bilmeyen yolunu yabânda kalır

Arada kantaradır râh-ı mecâz
Uğrar elbette ana ehl-i niyâz

Hat-ı cânâneye olur meftûn
Tıfl-ı dil itmek içün meşk-i cünûn

Garaz üstâdın olur imlâsı
Yohsa müşkil ola mı mâ'nâsı

Aşktır vâsita-i zevk-i ebed
Aşktır mâye-i ömr-i sermed

Habbezâ nâire-i aşk u hevâ
Ki anın kûre-keşi sîne ola

Aşk

Çıka âh eyledüğince her ân
Deheninden şerer âlûd duhân

Her şîrâre ola bir necm-i hüda
Vire hurşîd-i felek gibi ziyâ

Açıla dîde-i can gafletten
Kurtula sâlik-i dil zulmetten

Sebak-ı marifete kabil ide
Akl-ı bâliğ nazarı kâmil ide

Kesb iden aşk ile isti'dâdı
Cezb ider kendüsine irşâdı

ÂTIF : (İstanbul)

Süveydâ-yı dilimde bir mahabbet var ki Mevlâ'ya
Değişmem zevkini aslâ ne dünyâyâ ne ukbâyâ

Tutuldum tâ ezelden cezbe-i aşk-ı İlâhî'ye
Kapılmaz tâ ezelden mest olanlar zevk-i dünyâyâ

Bütün seyr ü sülûkundan murâdım Zât-ı Bârî'dir
Anın çün bakmıyor gönlüm ne ûlâyâ ne uhrâyâ

Gönül ister ki yansın âteş-i aşk ile kül olsun
Nasîb etsin Hudâvendim bu feyzi abd-i ednâyâ

N'olur yansam şehîd-i âteş olsam feyz-i aşkından
Yazılsa sergüzeştim hûn-i dille arş-ı a'lâyâ

Ferâmuş etme ÂTIF pîrinin tebşîrini aslâ
Olursun sâyesinde vâsıl elbet kur-i Mevlâ'ya

AVNÎ : (Fatih Sultan Mehmed)

Aşk ile virân iden gönlünü ma'mûr istemez
Hâtırın mahzûn iden bir lâhza mesrûr istemez

Hâk-i sâr olup hevâ ile gubâr olan gönül
Hâk-i râh-ı yârdan bir dem özün dûr istemez

Hoş gören âkıl fenâ tavrını şöhret gözlemez
Künc-i uzlet isteyen kendüyi meşhûr istemez

Lâl-i nâba meyil kılmaz bağrını pür-hûn iden
Dâmenin pür eşkden lü'lü-i mensûr istemez

Aşk nakdi bir hazinedir ana yoktur zevâl
Malik olan AVNÎYÂ ol gonce gencûr istemez

AYÂNÎ : (Konyalı)

İrer mi îd-i vasl-ı yâre kurbân olmayan âşık
Bulur mı genc-i lâyefnâ'yı vîrân olmayan âşık

Olmaz bezm-i erbâb-ı hakayık sırrına mahrem
Delüp tâ bağrını ney gibi nâlân olmayan âşık

İletmez kaldı işin başına râh-ı mahabbette
Düşüp ayaklara hâk ile yeksân olmayan âşık

İrişmez zâhidâ vicdân-ı pâk-i pîr-i maksûda
Nice yıl hangâh-ı gamda mihmân olmayan âşık

AYÂNÎ şâhid-i maksûda hasılı vâsıl
Libâs-ı ârdan şevkile üryân olmayan âşık

AZİZ MAHMUD HÜDÂÎ :

Tıynet-i âdemde konmasa ezel sevdâ-yi aşk
Cenneti bir dâneye satmazdı ol dâna-yi aşk

Kenz-i mahfiden zuhûra geldi eşyâ lâcerem
Bâd-ı hubb ile temevvüc etti çün deryâ-yi aşk

Talîb-i dîdâr olup ayılmaya tâ haşre dek
Kim ki nûş ide ezel bezminde ger sahbâ-yi aşk

Bülbülün hâlin bilenler gûş iderler nâlesin
Bir gül-i bî-hâr içündür bunca hûy ü hây-i aşk

Ey HÜDÂÎ hâlet-i aşkı ne bilsün her meges
Kulle-i kaf-ı hakikat murgudur Ankâ-yi aşk

BAHÂÎ : (Şeyhülislâm)

Bî-niyâz-ı tâc-ı devlettir ser-i ebdâl-i aşk
Fark-ı ehl-i derde bestir sâye-i ikbâl-i aşk

Nâlesin âşık niçün eyler hem âheng-i niyâz
Arz-ı hâl-i zâra yetmez mi lisân-ı hâl-i aşk

Mahrem-i bezm-i visâl olsa yine pervâne-veş
Vâkıf-ı râz-ı niyâz itmez zebânın lâl-i aşk

Lâne-i dilde aceb bilsem nice eyler karâr
Âteş-i dilsûzdan yanmaz mı perr ü bâl-i aşk

Hîçe satmışken metâ-ı cânını oldun yine
Ey BAHÂÎ şeremsâr-ı hidmet-i dellâl-i aşk

BOSNAVÎ :

Muhabbet neldüğün bileyim dersin
Erenler ceminde birdir muhabbet
Bu aşkın sırrına ereyim dersin
Gönül deryâsında dürdür muhabbet

Muhabbet bağında münâfık kalmaz
Bu bir sırullahdır aşikâr olmaz
Öter bülbülleri gülleri solmaz
Kudret haznesinde sırdır muhabbet

Hadis-i kudsîde buyurdu Mevlâ
Muhabbet hil'atin giydi Mustafâ
Melekler mi'râcda kıldılar nidâ
Haşrolan ruhlara sûrdur muhabbet

CEM SULTAN :

“Cemşîd ü Hurşîd”den

Kıluban germ aşk hengâmesini
Ser-gaaz it mahabbet nâmesini

Ki cânlara safâ virür mahabbet
Olur cânlar mahabbet birle râhat

Mahabbet âşıkun sermâyesidür
Mahabbet âlemün pîrâyesidür

Mahabbet itdürür âşıklara cûş
Mahabbetdür kılan cânları medhûş

Mahabbet âlemün ârâyîşidür
Mahabbet Tanrı'nun bahşâyîşidür

Aşk

Mahabbet ehl-i diller pîşesidür
Mahabbet âlemün endîşesidür

Mahabbet kalb-i âşık hemdemidür
Mahabbet sırr-ı yârın mahremidür

Mahabbet iki âlem hâsıdır
Mahabbet şehr-i aşkun menzildir

Mahabbetdür viren câna safâlar
Mahabbetdür iden derde devâlar

Mahabbetdür kılan dünyâyı hurrem
Mahabbetdür kılan cânları bî-gam

Mahabbetdür kamu âşıklara kâr
Mahabbetdür kamu sâdıklara yâr

Mahabbetdür kamu illerde mes'ûd
Mahabbetdür kamu dillerde mahmûd

Mahabbetdür uran cânlara âteş
Mahabbetdür kılan cân ü dili hoş

Mahabbetdür kamu uşşâka mûnis
Mahabbetdür cihânda yâr-i meclis

Mahabbetdür kamu âşık emîri
Mahabbetdür kamunun dest-gîrî

Mahabbetdür iden cânları bende
Anınçün bende oldum aşka ben de

Şiirler

Mahabbet getirür deryâyı cûşa
Mahabbetle gelür cânlar hurûşa

Yazıda aşk odı yakarsa misbâh
Ana pervâne olur cümle ervâh

Kimün kim aşk olursa reh-nümâsı
Olur zevkü safâlar âşinâsı

Şunun kim olmaya kalbinde aşkı
Temâm olmaz iki âlemde sıdkı

Saâdetdür kişiye aşk bâzı
Gerek olsun hakikî yâ mecâzî

CEVRÎ :

Bir sînede mestûr olamaz râz-ı mahabbet
Her perdede bir nağme eder sâz-ı mahabbet

Uşşâkın olur gamze-i pür-işve gamından
Her zemzeme-i nâlesi şehnâz-ı mahabbet

Berk olsa eğer şu'lesi şemşîr-i cefânın
Olmaz yine âşık siper- endâz-ı mahabbet

Cânın sakınur sîne geren tîr-i belâya
İtmez sipere râğbeti serbâz-ı mahabbet

Dil cânı değil dilberi de aşka değişdi
CEVRÎ gibi olsa n'ola mümtâz-ı mahabbet

DÂNİŞÎ : (Mevlevî)

Yeri göği hîçe saymaz mest-i bî-pervâ-yi aşk
İki âlemden geçer rind-i kadeh peymâ-yi aşk

Her gözi şehbâza sayd olmaz hü mâ pervâz olan
Konmağa etmez tenezzül her yere Anka-yi aşk

Mevlevîyim şimdi döndüm sanmanız Mevlâ'ya ben
Gûşuma bezm-i ezelden çalınıptur nây-i aşk

Deff ü nây ile simâımdan döner başın senin
Neydüğün fehm eylemezsin zâhidâ ma'nâ-yi aşk

Aşk der aşk işidir etse tekellüm ehl-i dil
Can kulağını pür etmiş na're-i gavga-yi aşk

Delk-ı tecrîdi giyürdi bana hayat-ı kader
Dürlü dürlü şekle kormuş âdemi sevdâ-yi aşk

En gedâsı pâdişâh-ı dehre istiğnâ satar
Gör ne âlemdir kıyâs et rütbe-i ulyâ-yi aşk

Âşık-ı ser pâ bürehne kadr-i şâhîden geçer
Tâc ü tahtı neylesün ey DÂNİŞÎ rüsvâ-yi aşk

DÜRRÎ : (Bektaşî)

Zerre-i nâyâb iken tâbân ider aşk âdemi
Katre-i nâcîz iken ummân ider aşk âdemi

Gâhi ma'sûkun yolunda âşıkı berdâr ider
Gâh olur âşıklara cânân ider aşk âdemi

Şiirler

Gâh olur bir derdini binlerce bin bin artırır
Gâh olur her dertlere dermân ider aşk âdemi

Gâh olur kim nâm ü resmin mahv ider bu arsada
Gâh olur dilden dile destân ider aşk âdemi

Gâh olur bu DÜRRÎ’de akl ile fikri cem’ider
Gâh olur hep dağıdır hayrân ider aşk âdemi

EFLÂKÎ DEDE :

Her kime kim bir nefes ışk selâm eyledi
Gönli ulaştı Hak’a canda mekân eyledi

Sevdi inâyet anı buldı hidâyet canı
Cânını ol âşıkın od’a harâm eyledi

İşk gibi kimiyâ bulmadı hiç evliyâ
Âşık olan bî-riyâ nefsi gulâm eyledi

Ol cihâna gitmeğe cehd ü cihâd itmeğe
Canları esritmeğe ışkı müdâm eyledi

İşk nice şerh idem bilemezem ey dedem
Âmları hâs ider rahmeti âm eyledi

Dâr-ı belâdur cihân renc ile genci nihân
Yûsuf’a zindânı ışk dâr-ı selâm eyledi

Ey nice ham âdemi ışk ile buldı demi
Nefse uyan puhteler kendüyi ham eyledi

Aşk

Kemsene nefsi zebûn kılmağı ey zû-fünûn
Demiri od kaynadur ışk anı râm eyledi

Işk ile Mûsâ kelîm ışk ile İsâ kerîm
Işk ile Hak Ahmed'i bahr-ı kelâm eyledi

Maksûdun EFLÂKÎ'nün bir nazar ile bugün
Kutb-ı cihân Mevlâna virdi tamâm eyledi

ENİS : (Bandırmalızâde)

Düştü ezelî dillere gavga-yi mahabbet
Yoktur ebedî faysal-ı da'vâ-yi mahabbet

Âsaf geçinür akl-ı münevver ana her dem
Emrine şerik etti o dâna-yi mahabbet

Ma'mûr gönüldür ana lâne ezelîden
Konmaz ebedî lâşeye Anka-yi mahabbet

Âhir şeb-i zülfüne düşürdü anı Leylâ
Göstermedi Kays'a günü sevdâ-yi mahabbet

Pür şerhâ vü pür nâledürür sîne-i uşşâk
Arz eyleyeli hâlini bînâ-yi mahabbet

Göstermedi yüz âyine-yi sâf ENÎSÂ
Sil gayre o dilden me'vâ-yi mahabbet

ELVÂN ÇELEBÎ :

Bu cümle nesneye aşkdur bahhane
Bahâne aşk u hem aşkdur bahane

Bu aşk içinde birdür câm ü sâki
Bu aşk içinde birdür dâm ü hâne

Bu aşkdur ka'l-i lâfz-ı "ene'l-Hak"
Bu aşkdur kaail-i Mansûr'yâne

Bu aşkdur kâşif-i esrârı gönlün
Bu aşkdan açılır ma'nî bu câne

Bu aşk âyînleri bu aşk içinde
Görinür zâtı mâ'sûka ayâne

Bu aşkdur âşık u mâ'sûka olan
Salâdur âşık u mâ'sûk olana

Bu aşkdur ol ezel gencin kılan fâş
Bu aşk oldu nişân ol bu nişâne

Nice kılsun bu bir söz aşkı mâlûm
Ki şerhi sığmadı bir dâsitâne

Hele ELVÂN fedâ kıl din ü fidîni
Bu aşk içinde kalma hân ü mâne

Gönülden ferd ü cândan müfred olgıl
Yakîne kalma dolanma gümâne

Dilersen kim sana senden tecellî
Zûhura gele kala câvidâne

Aşk

Bu aşkun bir sıfâtından birisi
Beyâne gelmedi sığmaz lisâne

EMRAH : (Erzurumlu)

Aşk-ı ezelî âşık ilhâm-ı Hudâ'dır
Tahkik gönül şehrine bir nûr-ı ziyâdır
Bir neşve-nümâdır minhâc-ı hüdâdır

Her kimde var lezzet-i aşkın cevelânı
Esmâsı anın bu dil-i uşşâka cilâdır
Eyler deverâni hem rûha gıdadır

Vâiz bana vasfeyleme cennât ile hûri
Âşık olanın aşk ile matlûbu rızâdır
Bilmem o huzûru bâkisi hevâdır

Hâce beni men'etme cünûniyet-i aşktan
Bu cezbe-i aşk âşık özge edâdır
Bir dersem o meşkden bilsen ne sefâdır

Bir dil ki bilir aşk-ı hakikat haberinden
Elbette o dil beyt-i nazargâh-ı Hudâ'dır
Söyler eserinden kâal ehli cüdâdır

EMRAH güher izhâr edip ehl-i nazar ister
Hâk-i der-i cânanda gerçi fukarâdır
Yani dürer ister amma şuarâdır

ENDERUNLU VÂSIF :

Âteş-i aşk ile ifnâ-yı vücûd et yanık ol
Cân fedâ kıl rah-ı cânâna muhibb-i sâdık ol
Hâk-i pâ-yı olmaklığa ey dil bu yolda lââyık ol
İntisâb-ı şah-ı aşk ise murâdın âşık ol

Âşıkı kendi özinden aşk-ı yâr âgâh eder
Neş'e-i irfân ile mülk-i vücûda şah eder
Ey azîzim âşık bir gün bu câhı câh eder
İntisâb-ı şah-ı aşk ise murâdın âşık ol

Kimi ser-hadd-i merâma sabr ile bulmuş vüsûl
Kimisi sıdk u safâ-yı dille tutmuş Hakk'a yol
Böyledir râh-ı hakikatde gönül de' b ü usûl
İntisâb-ı şah-ı aşk ise murâdın âşık ol

Kendi kendün bil unut bildiğin et terk-i heves
Zıkr ü fikrün şahed-i maksûdun olsun her nefes
Sendedir ma'sûkun âşık gayrıdan ümmîdi kes
İntisâb-ı şah-ı aşk ise murâdın âşık ol

Katre iken feyz-i pîr ile olup bahr-i 'amık
Mâyedâr-ı cevher-i kâm olagör hasbe't-tarik
Olmadan VÂSIF yem-i aşk u muhabbette garik
İntisâb-ı şah-ı aşk ise murâdın âşık ol

ENÎS : (Kelemserzâde Recep Dede)

Cilve-gâh-i sırr-ı Mevlâ'dır dil-i abdâl-i aşk
Fehm olunmaz ka'l ile remz-i lisân-ı hâl-i aşk

Pertev-i mihr-i sivâyı mahv eder ser tâ kadem
Bir aceb nûr-i Hudâ'dır sâye-i ikbâl-i aşk

Aşk

Cümle maksûdu beyân eyler lisân-ı hâl ile
Tercemân-ı her zebân olsa sezâdır lâî-i aşk

Sidreden eyler güzer her dem kemâl-i şevk ile
Reşg-i Cibrîl olmada pervâz-ı perr ü bâl-i aşk

Ol kadar sermest-i bezm-i âşîkan ol kim ENÎS
Tâ ebed hayrân ahvâline dellâl-i aşk

ERTUĞRUL SEYHAN :

Aşk vardır, adına “aşk-ı mecâzî” denir.
Aşk vardır, adına “aşk-ı hakîkî” denir.

Aşk vardır, insanı vezir vüzerâ eyler;
Aşk vardır, insanı rezil rüsvâ eyler.

Aşk vardır, insanı gurbet ele düşürür;
Aşk vardır, insanın başına dert üşürür.

Aşk vardır, insanı kahrından tez öldürür;
Aşk vardır, insanı vuslât ile güldürür.

Aşk vardır, insanı rind ü harâbât eyler;
Âşk vardır, insanı ihyâ vü âbâd eyler.

Aşk vardır, insana âb-ı hayât gibidir;
Aşk vardır, insana coşkun Fırat gibidir.

Aşk vardır, insanı çirkefe bulaştırır;
Aşk vardır, insanı gerçeğe ulaştırır.

Aşk vardır, insanın gül yüzünü soldurur;
Aşk vardır, insana kendi özünü buldurur.

Şiirler

Aşk vardır, insanı perişân hakîr eyler;
Aşk vardır, insanı dervîş-i fakîr eyler

Aşk vardır, âşık "ene'l-Hak" kî söyletir;
Aşk vardır, âşık "ene'l-aşk" ı söyletir.

Aşk vardır, âşık tâ esfele götürür;
Aşk vardır, âşık "Lemyezel" e götürür.

Aşkdır Yaradan'a "kün" emrini verdiren;
"Nefahtü" dür bize, mahlûkatı sevdiren.

Aşkla yaratıldı, aşkla dönmekte âlem;
Yalnız aşkla olur, her âdem, gerçek âdem.

Aşk ile mü'minin imânı tek mil olur;
Aşk ile her insan, zamanla kâmil olur.

Kimi kaşa âşık, kimi bakışa âşık;
Kimi nakşa âşık, kimi Nakkaş'a âşık.

Velhâsıl, her başta bir başka muhabbet var;
Her aşkda bir başka tad, hikmet ve lezzet var.

Duâmız odur ki, ararken Leylâ'sını;
Her âşık-ı sâdık, tez bulsun Mevlâ'sını. (*)

ERTUĞRUL SEYHAN :

Doğunca aşk güneşi, gönülü pür-nûr eyler;
Yok eder ma'sivâyı, her günâhdan dûr eyler.

Allah aşkı düşünce, saf temiz bir gönüle;
Dünyevî ve mecâzî, tüm aşklar mürûr eyler.

Aşk

Öyle bir aşktır ki bu, kadîr sıfatı ile;
Mûru Süleyman edip, Süleyman'ı mûr eyler.

Aşk gelince evvelâ, alır âşıktan aklı;
Önce kul-köle eder, sonra onu hür eyler.

Gerek ağyârla olsun, gerek nefisle olsun;
Her savaştâ âşıkı, mutlaka mansûr eyler.

Fakîrlikle âşıkı, sanma ki mağdûr eder;
Gönlünü âbâd ile, âşıkı mağfûr eyler.

Yâr elinden içilen bir, yudum aşk şarâbı;
İhtiyârı genç kılar, genci ise pîr eyler.

Akıl sır ermez SEYHAN, acâyip nesnedir aşk;
Verir binbir dert amma, dert ile mesrûr eyler.

ERTUĞRUL SEYHAN :

Aşk-ı Hakk'a yer ver, secde-gâh olsun gönlün;
Safâ-yı aşka er, hacle-gâh olsun gönlün.

Aydınlanmış gönül, güm-râha yol gösterir;
Aşk ile parlat ki, mihr ü mâh olsun gönlün.

İç şarâb-ı aşkı, pîr-i mugan elinden;
Zulmet-i kesretten, insilâh bulsun gönlün.

Zevk-yâb-ı aşk olan, başka bir zevk aramaz;
Tat lezzet-i aşkı, inşirâh bulsun gönlün.

Şiirler

Dolaşma avâre, gezme yabân illerde;
Âşkî rehber edin, bir penâh bulsun gönlün.

Tecellî eder Hakk, aşk ile dolu dilde;
Âşık ol ey SEYHAN, cilve-gâh olsun gönlün.

ERTUĞRUL SEYHAN :

Âşıkana dü âlemde, suâl olmaz;
Tecellî-i cemâl olur, celâl olmaz

Âşık hilm ü hulk ıssıdır ve de temkîn;
Âşıkta nefsinden gayrı, cidâl olmaz

Âşık-ı şeydâ coşkundur, taşar taşra;
Onda sevdâ-yı evlâd u iyâl olmaz

Âşık huzûrdadır dâim, edeb üzre;
Âşık-ı Mevlâ'da başka bir hâl olmaz

İlm-i ledüne âşinâ olan âşık;
Ârif-i billahdır, elbet, cühhâl olmaz

Abâ-pûş oldunsa SEYHAN, nefsinden geç;
Nefsin düşünen, dervîş ü abdal olmaz.

ERTUĞRUL SEYHAN :

Bu aşk pazarında aşk alınıp cân satılır;
Dü cihân karşılığı, kân-ı irfân satılır

Aşk

Hiç boşuna arama, ey dost, aşk pazarında;
İnci vü mercân değil, genc-i nihân satılır.

Uğra aşk pazarına, almadan dünyâ evi;
Lâmekân diyârında, muhkem mekân satılır.

Üç günlük ömrü olan gülü alayım deme;
Aşk pazarında gör ki, tüm gülistân satılır.

Ey tarih boyu dağ-taş, ömr-i câvid arayan;
Gel ki aşk pazarında, âb-ı hayvân satılır.

Bir acâyip pazardır, aşk pazarı ey SEYHAN;
Yârin bir tel saçına, orda cinân satılır.

ESRÂR DEDE :

Ey cenâb-ı veliyy-i ni'met-i aşk
El-meded el-meded be-hürmet-i aşk

Aşkla zinde eyle ESRÂR'ı
Aşkdan gayrı kalmasın varı

Aşkla kıl tahayyurum efzûn
Aşka olsun teveccühüm dün gün

Aşkla eyle hânemi câri
Aşkdır çün me'âl-i âsâri

Aşkdır cümle kıyl u kâle sebeb
Aşkdır bu menâkıba matlab

ESRÂR DEDE :

Tâ ezelden olmuşam şeydâ-yi aşk
Sanma kim oldum bugün rüsvâ-yi aşk

Sad kıyâmet kopsa olmam hüşyâr
Şöyle mest itdi beni sahbâ-yi aşk

Pîşrev-i hâmûşîye peyrev olub
Perde-i efgân tutmaz nây-i aşk

Cism ü cân u dil ana hep perdedür
Sûret ü mâ'nâ değil ma'nâ-yi aşk

Eşk-i zâhid gevher-i ümmiddür
Lîk olmaz lü'lü-i lâ'lâ-yi aşk

İtdi hafâ şân-ı zehri târ-mâr
Doğdı hurşîd-i cihân-ârâ-yi aşk

Anlaşınca nükte-i garrâ-yi hüsn
Oldı âlem mahşer-i gavgâ-yi aşk

Dilde bû-yi zülf-i kâfir vâr iken
Sâkin olmaz fitne-i gavgâ-yi aşk

EŞREFOĞLU : (Rûmî)

Her kimin kim aşkı yok hayvandürür
Gerçi kim sûrette ol insandürür.

Sûretâ insân velî hayvan sıfat
Ma'nide ol "Belhüm adal" dandürür

Aşk

Her hacir lâ'l olmaya ey bî-basar
Kimi yakût kimisi mercândürür

Âşıkın gönlü müdam kaynar taşar
Taşra atar dürlerin ummandürür

Aşksızın her taâti olur hebâ
Âşıkın küfrü dahi îmandürür

Aşksızın yeri cehennem esfeli
Sekiz uçmak âşika meydandürür

Gerçi âşık sûretâ miskin fakîr
İllâ ma'nide ulu sultandürür

Her kimin kim aşkı var câhil değil
Zîra her müşkil ana âsandürür

EŞREFOĞLU RÛMÎ'nin her bir sözü
Aşk ile bir bahr-i bî-pâyandürür

EŞREFOĞLU : (Rûmî)

Cihanı hiçe satmaktır adı aşk
Döküp varlığı gitmektir adı aşk

Elinde sükkeri ayruğa sunup
Ağuyu kendi yutmaktır adı aşk

Belâ yağmur gibi gökten yağarsa
Başını ana tutmaktır adı aşk

Bu âlem sanki oddan bir denizdir
Ana kendini atmaktır adı aşk

Şiirler

Var EŞREFOĞLU RÛMÎ bil hakikat
Vücûdu fani etmektir adı aşk

EŞREFOĞLU : (Rûmî)

Yüreğüme şerha şerha yâreler urdı bu ışk
Garet itdi gönlüm ilin yağmaya urdı bu ışk

Şimdi hâkim gönlümün iklîmine ıskdur benüm
Akla nefse tene cânâ hükmünü sürdi bu ışk

Her sıfat kim nefsin ü aklın ü rûhun var idi
Tartdı seyfullah yürüdi kamusın kırdı bu ışk

Bu gönül hücrelerini tahliye kıldı kamu
Âdemiyyet noktasından sildi süpürdi bu ışk

Kendü valuğile küllî varluğun mahv eyledi
Dost göziğle bakdı ol dost yüzini gördi bu ışk

Çün fenâ dârında menlik Mansûr'ı berdâr eyledi
Dost işiğinde Ene'l-Hak nevbetin urdı bu ışk

Dün gün EŞREFOĞLU RÛMÎ dendün artar pes neden
Zahmına hod dost elinden merhem irgürdi bu ışk

EŞREFOĞLU : (Rûmî)

Gel bu ışkun şerbetinden bir kadeh nûş eylegil
Gel bu ışk ile başunı tâebed hoş eylegil

Gel berü gel ışk elünde dolu peymâne götür
Gel bu mecliste bugün sen cânı sarhoş eylegil

Aşk

Gel bu âşıklar öninde yire sal nâmusunu
Gel bu zühdi ışka değiş aklı medhûş eylegil

Gel bu ışk bâzârına gir yoğa sat hep varını
Gel berü küllî hevesden gönlünü boş eylegil

Gel biküllî mâsivâdan yüz çevir yum gözüni
Gel bugün cân gözün aç dost yüzine dûş eylegil

Gel bu ışk ile bugün katreni deryâya ilet
Gel berü deryâ ile deryâ olup cûş eylegil

Gel bu ışk deryâsının dermek dilersen dürlerin
Gel bu EşREFOğLU RÛMÎ sözlerin gûş eylegil

FAHRÎ : (Sünbülî)

Bâde-i bezm-i Elest'ten nûş eden ahrar-ı aşk
Na're-i Hû ile eyler kendüyi ishâr-ı aşk

Âlem-i lâhûta pervaz etmek için rûz u şeb
Bâl ü perrin aşk ile eyler küşâd ebrâr-ı aşk

Gice gündüz her nefeste Allah Allah diyenin
Vech-i pâkinde zuhûr eder anın envâr-ı aşk

Kim ederse hısm-ı tevhîde tahassun daimâ
Bahr-i kalbde mevc urur bil şüphesiz enhâr-ı aşk

FAHRİYÂ zikri devâma şugl edersen rûz u şeb
Şüphe etme sana dahi keşf olur esrâr-ı aşk

FÂNÎ : (Lütfi Filiz)

Muhabbet bir anahtardır açar bâb-ı dili elbet
Muhabbet manevî güldür, kokar, meclis olur cennet
Muhabbet olmasa şâyet zuhûr etmezdi âlemler
Muhabbet düzen verdi bu ekvâna Cenâb-İzzet

Bu kesret farkını tevhid eden nûr-ı muhabbettir
Muhabbetten doğan lezzât bil esrâr-ı Muhammed'dir
Muhammed sırrına vâkîf olanlar genc-i hikmettir
Bu hikmetle eder her dem muhib mahbûb ile sohbet

Muhabbetle bulur her can hayat-ı sermedi ancak
Bu envâr-ı muhabbetten nice dil bulmasın ezvâk
Muhabbet sırrının zevki eder uşşâkı hep intâk
Muhabbetle gönüller şâd olup buldu ulu devlet

Ey Allah'ım bâîd etme bu FÂNÎ'yi muhabbetten
Muhabbet şehrinin şâhı Cenâb-ı pâk-i Ahmed'den
Bu gönlüm müstakar olsun heman aşk-ı meveddetten
Gel ey sultân-ı aşkım gel, muhabbetle beni şâd et

FÂNÎ : (Lütfi Filiz)

Ehl-i aşkı derde düçâr eyledi sevdâ-yı aşk
Bulmuyor bir dem sükûnet bülbül-i şeydâ-yı aşk

Her tecellî ayrı bir renk gösterip hayret verir
Zâhir ü bâtında dâim mevc urur deryâ-yı aşk

Gâhi yüksekten uçarken bir tecellî indirir
Gâh eder bâlâya pervaz ol yüce ankâ-yı aşk

Her vecihden ayrı meşreb başka bâzâr arzeder
Ol sebepten eksik olmaz dâimâ kavgâ-yı aşk

Aşk

Sînesi oldu hedef her bir hadenge âşıkın
Eylemez çun u çiradan bir nefes dâvâ-yı aşk

Cilveger oldukça bin bir hâl ile âşıklara
Türlü halet giydirir ol sâhir-i zîbâ-yı aşk

Gâhi cezbeyler harîm-i vasla mîknâtis gibi
Gâh itip uşşâkı sergerdan eder lâlâ-yı aşk

Zevk-i aşkullâha müstağrak olan ehli dile
Kutlu olsun giydiği ol câme-i dibâ-yı aşk

Zat-ı aşkta yok olup hem var olunca FÂNÎYÂ
Vechine tahrir olundu manevi tuğrâ-yı aşk

FÂNÎ: (Lütfi Filiz)

AYIN izzetle açar gül deheni
Şın şetaret bahşeder her sühanı
KAF kabul et dost için her miheni
Üç harfle beş noktaya bilmek gerek
AYIN açmış olmasaydı dehenin
ŞIN şakkolur sine-i uşşâk hemîn
KAF kudretle bir olmuş ayn u şın
Üç harfle beş noktayı bilmek gerek
AYIN yetmiş perde açtı naz ile
ŞIN üçyüzler şevke geldi saz ile
KAF yüzün görüp yandı râz ile
Üç harfle beş noktayı bilmek gerek
Dört yüz yetmiş er sofrayı serdiler
Üç parmakla beşer lokma yediler
Bu FÂNÎ'ye bir lokmacık verdiler
Üç harfle beş noktayı bilmek gerek

FUZÛLÎ :

Kad enâr'el ıŖkı lil uŖŖâkı minhâc'il hüdâ
Sâlik-î râh-ı hakiykat ıŖka eyler iktidâ

İŖkdir ol neŖe-i kâmil kim andandır müdâm
Meyde teŖvir-î harâret neyde te'sir-i sadâ

Vâdi-î vahdet hakıykatde makaam-ı ıŖkdir
Kim müŖahhas olmaz ol vâdide sultandan gedâ

Eylemez halvet-serây-ı sırr-ı vahdet mahremi
ÂŖıkı ma'Ŗûktan ma'Ŗûku âŖıktan cüdâ

Ey ki ehl-î ıŖka söylersin melâmet terkin et
Söyle ki mümkün midir tağyîr takdîr-î Hudâ

İŖk kilki çekdi hat harf-î vücûd-ı âŖıka
Kim ola sâbit Hak isbâtında nefy-i mâadâ

Ey FUZÛLÎ intihâsız zevk buldun ıŖkdan
Böyledir her iş ki Hak âdiyle kılsan ibtidâ

GALİB (Leskofçalı)

Hitâb-ı aşkı kim anlar kiminle söyleŖelim
Cevâb-ı aşkı kim anlar kiminle söyleŖelim

Meâl-i hikmet-i sırr-ı Vedûd'dur yekser
Kitâb-ı aşkı kim anlar kiminle söyleŖelim

Hurûf-ı dâğ-ı muhabbet dilimde kaldı nihân
Hesâb-ı aşkı kim anlar kiminle söyleŖelim

Aşk

Ne bîm-i dûzaha benzer ne hevl-i câna firak
Azâb-ı aşkı kim anlar kiminle söyleşelim

Firak-ı yâr ile GALİB misâl-i Mecnûn'um
Ukab-ı aşkı kim anlar kiminle söyleşelim

GAYBÎ : (Sun'ullah)

Derviş olmak ister isen aşk ile tut er eteğin
Hakk'ı bulmak ister isen aşk ile tut er eteğin

Aşktır erenlerin yolu aşktır erenlerin hâli
Aşksız kişi olmaz veli aşk ile tut er eteğin

Aşktır Allah'a doğru yol aşka yapış pek Hakk'ı bul
Sultandır aşk gayrısı kul aşk ile tut er eteğin

Gönülde hiç koma teşvîş ceng kılma aşk ile biliş
Aşktan gayri tutma iş aşk ile tut er eteğin

Aşktır âşıkların gözü anda görünür Dost yüzü
Aşktır âlem âdem özü aşk ile tut er eteğin

Aşk dediğim Hak zâtıdır âlem anın sıfatıdır
Er gönlü Hak mir'âtıdır aşk ile tut er eteğin

Kangı derviş aşkı bilmez vallahi o Hakk'ı bulmaz
Aşktan ulu amel olmaz aşk ile tut er eteğin

Âşıklara GAYBÎ derman aşktır hakîkatte hemân
İster isen dîn ü imân aşk ile tut er eteğin

GAYBÎ : (Sun'ullah)

Ey tâlib-i Hak âşık ol âşık
Şeyhi sev mutlak âşık ol âşık

Gayrını terk it aşk yoluna git
Sana baş öğüt âşık ol âşık

Mâsivâyı sil halvet olsun dil
Hakk'ı sende bil âşık ol âşık

Çille vü halvet bâis-i gaflet
Aşk kıl âdet âşık ol âşık

Düşme esmâya kalma rüyâya
Er müsemmâya âşık ol âşık

Aşk kim buldu yolu doğruldu
Hakk ile oldu âşık ol âşık

Aşkdurur mâye elde sermâye
GAYBÎ bul pâye âşık ol âşık

GAYBÎ : (Sun'ullah)

Aşktan lezzet alanlar bakmaz dünya varına
Hakk'ı bunda bulanlar kulak salmaz yarına

Aşksız kişi ne bulurbulduğun yavı kılır
Bâkî dirlikte kalır eren bugün Yârına

Aşksız kişi hayvandır insan değil şeytandır
Gerçek şu kim insandır eren cân esrârına

Aşk

Aşk ehli kabre girmez Münker Nekir'i görmez
Aşkı olmayan ermez Allah'ın dîdârına

Aşk canların cânıdır dertlerin dermânıdır
Âlemin sultânıdır çıkar aşkın dârına

Tenin eyle mutahhar kalbin eyle münevver
Yanacağın mukarrer yanmazsan aşk nârına

GAYBÎ yok et özünü anlayasın sözünü
Sen sana tut yüzünü bakma cihan kârına

GAYBÎ : (Sun'ullah)

Muktedâmız aşk-ı Hak'dır aşkı idindik imâm
Anınçun oldu her demde salâtımız müdâm

Aşk-ı Hak'dır ilm-i nâfi'le bize sâlih amel
Aşk-ı Hak'dır zikrimizle şuglümüz her subh u şâm

Her ibâdetin hakikat cânı aşk-ı Hak durur
Aşk-ı Hak olmayıcak olmaz birisi hiç tamâm

Aşkı inkâr eyleyenler Hakk'ı inkâr eyledi
Enbiyâ vü evliyâ aşkdan alurlar feyz-i tâm

Zâhir ü bâtın kamû aşk ile kâimdir cihân
Sûret-i aşkdır bu âlem GAYBÎYÂ bil ve's-selâm

GAYBÎ :(Sun'llah)

Dersi Hak'dan almayanlar gelmesün bu meydâna
Aşka kulak salmayanlar gelmesün bu meydâna

Şiirler

Cümle eşyâya hakikat mâyedir aşk-ı ilâh
Kühü aşk-ı bilmeyenler gelmesün bumeydâna

Bahr-i aşkın menba'ıdır bil kulub-ı evliyâ
Bahr-i aşka dalmayanlar gelmesün bu meydâna

Aşkdır pâk eyleyen şirk-i cenâbetten seni
Aşkla pâk olmayanlar gelmesün bu meydâna

Aşk ile ölüb dahi aşk ile dirilmek gerek
Aşkı mürşit olmayanlar gelmesün bu meydâna

Varlığın mahv itmeyen GAYBÎ mürid-i nefis olur
Kendin yok bilmeyen gelmesün bu meydâna

GAYBÎ : (Sun'ullah)

Hakikat zât-ı Bârî'dir mahabbet
Bu âlem şems ü nûrudur mahabbet

Mahabbet olmasa olmazdı bir şey
Kamû eşyâya sârîdir mahabbet

Mahabbet cünbüsüdür cümle zerrât
Cihânın varidâtıdır mahabbet

Hakikat mûcid-i ma'dûm dürür ol
Hakk'ın nûru ve nâıdır mahabbet

Mahabbet tohm-ı mevcûdât olubdur
Kamûnun kesb ü kârıdır mahabbet

Urûk-ı zât-ı pâk oldu mezâhir
Hakikat çün câridir mahabbet

Aşk

Mahabbet kutb sâirler devâir
Kamû şeyin medârıdır mahabbet

Mahabbetden bulur Hakk’a bulan yol
Bu bâzârın ayârıdır mahabbet

Mahabbet müntec-i irfân-ı Hak’dır
Velîler rehğüzârıdır mahabbet

Mahabbet mûsıl-ı zât oldu ancak
Hudâ’nın zât-ı bârîdir mahabbet

Hakîkat cân virirler cân alurlar
Alana cân bâzârıdır mahabbet

Vücûd-ı âşıkı mahv eyler âhir
Hûda’nın bir şîrârıdır mahabbet

Mahabbetdir kamû eşyâya mâye
Kamûnun neş’e-i dârıdır mahabbet

Mahabbet râhât-ı rûh-ı cihândır
Dil ü cân gamkisârıdır mahabbet

Serâpâ cümle eşyâ bendelerdir
Bu âlem şehsüvârıdır mahabbet

Mahabbet nakşıdır cümle mehâsin
Hüsn-i perverdigârıdır mahabbet

Ezelden beri atıyyedir ilâhî
Hakk’ın bir yâdigârıdır mahabbet

Hakk’ın bir gizli gencidir bu âlem
Bu gencin gencdârıdır mahabbet

Şiirler

Dil-i GAYBÎ ezel şehbâzıdır kim
Anın dâim şikârıdır mahabbet

GENCÎ :

Mahabbettir eyâ dâder rûmûz-ı sırr-ı vechullah
Mahabbetle küşâd oldu kitâb-ı küntü kenzullah

Murâdı ehl-i uşşâkın mahabbetten murâd almak
Mahabbetle tavâf eyler hakikat beytin ehlûllah

Mahabbetle silindi perde-i zulmet eyâ sâdık
Mahabbetle bulur tahkik gönül râh-ı visâlullah

Mahabbetle derûnun dârını âşık mutahhar kıl
Mahabbetle erer menziline abd-i atâullah

Mahabbetle müzeyyen kıl vücûdu kişverin ancak
Mahabbetle olur lâbûd sana esrâr-ı keşfullah

Mahabbetle kamu maksûduna nâildürür GENCÎ
Mahabbettir dem-â-dem dildeki virdim bihamdillah

GENÇ ABDAL :

Muhabbettir eyâ dâder rûmûz ü sırr-ı vechullah
Muhabbetle küşâd oldu kitâb-ı küntü kenzullah

Muradı ehl-i uşşâkın muhabbetten murâd alma
Muhabbetle tavâf eyler hakikat beytini Allah

Muhabbetle silindi perde-i zulmet eyâ sâdık
Muhabbetle bulur tahkiyk gönül râh-ı visâlullah

Aşk

Muhabbetle derûnun vârnı âşık mutahhar kıl
Muhabbetle erer menziline abd-i atıullah

Muhabbetle müzeyyen kıl vücûd-ı kişverin ancak
Muhabbetle olur lâbüd sana esrâr-ı keşfullah

Muhabbetle kamu maksûduna naidürür GENCÎ
Muhabbettir dem-â-dem dildeki virdim bihamdillah

HAŞİM: (Üsküdarlı)

Nûş iden sehbâ-yı aşkı tâ ezel mestânedir
Şem'-i Hakk'a yanmağa ol tâ ebed pervânedir

Zâhidâ beyhûde sanma hay ü hûy-ı âşıkı
Seyr ider her yüzde Yârin deme kim divânedir

Unutup sahrâ-yı vahdetde Burak-ı nefsinî
Refref-i aşka süvâr olmak ana şayânedir

HÂŞİM : (Üsküdarlı)

Ey gönül gel gayriden geç aşka eyle iktidâ
Aşk-ı Hak'dır tâlib-i Hakk'ın demine müntehâ

Aşk ile erdi murada evvelîn ü âhirîn
Aşk ile geldi zuhûra her mezâhir iptidâ

Aşk ile geldi vücûda "küntü kenz" in cevheri
Aşk ile erdi kemâle enbiyâ vü evliyâ

Aşk ile tair melâik rûh-i â'zam Cebrail
Aşk ile irsâl olundu her rûsûl her enbiyâ

Şiirler

Aşk ile kaimdürür seb'a semâvat arş u fers
Mesken-i aşk beyt-i ma'mur ana olmaz hiç fenâ

Aşk ile İdris ü Âdem Lût ü Salih Hûd u Nuh
Yusuf u Yakub u Musa buldu cümle ıstıfâ

Sırr-ı aşkın HAŞİMÂ nâ-ehle ifşâdan sakın
Câm-ı aşkı nûş edenler oldu cümle muktedâ

HATÂYÎ : (Anadolulu)

Bâtınımda dedi bana bir aziz
Muhabbetten geçen Hak'tan da geçer
Vermen nasibini kesin gıdasın
Muhabbetten geçen Hak'dan da geçer

Muhabbet âdemi Hakk'a yaradır
Muhabbet etmeyen can müdârâdır
Dünyada ahrette yüzü karadır
Muhabbetten geçen Hak'dan da geçer

Gerçek olan bir nefese inana
Canımız verimiz kurbân cânana
Lâ'net olsun ikrârından dönene
Muhabbetten geçen Hak'dan da geçer

Muhabbetten hâsıl olan Muhammed
Ali'ye verildi cümle velâyet
Oniki imâmın erkânı şefâat
Muhabbetten geçen Hak'dan da geçer

Aşk

Dört kapı kırk makam yetmiş iki kat
Muhabbet denilen tecelli-i zât
Mü'mine müslime hayır hasenât
Muhabbetten geçen Hak'dan da geçer

Muhabbet dediğin haslar hasıdır
Muhabbet olmayan Hakk'ın nesidir
Dost HATÂYÎ'nin bu Hak nefesidir
Muhabbetten geçen Hak'dan da geçer

HATÂYÎ : (Şah İsmail)

Ey cân ü dili harâb iden ışk
Uşşâk-ı kem ez-türâb iden ışk

Od'lara salıp ferâgat ehlin
Yâkıp ciğerin kebâb iden ışk

Mâ'sûka müdâm içmek için
Diller kanını şerâb iden ışk

Dîvânelerin dutub tarikin
Terk-i verâ vü sevâb iden ışk

Bir zerre teki vücûda düşse
Meşhûr çü âftâb iden ışk

Dünyâda her ehl-i hânümânı
Bî-mesken-i hurd u hâb iden ışk

Zühd ehli sual idende her dem
Min hüccete bir cevâb iden ışk

Şiirler

Mâ'sûka sarûye bahsa âşık
Baht-ı siyehin nikâb iden ışk

Bir demde HATÂYÎ haste hâle
Sad naz ile min itâb iden ışk

HAYRETÎ :

Ehl-i aşka küfr ü îmân bir olur
Vasl u hicrân derd ü dermân bir olur

Mülk-i aşk içre kamu bâây u gedâ
Bende-i fermân u sultân bir olur

Zülf ü haddünden cüdâ âşıklara
Bağ u bostân bend ü zindân bir olur

Âşıkâ cevri ü cefâ mihr ü vefâ
Kahr-ı cânân lütf u ihsân bir olur

HAYRETÎ gibi harâbat ehline
Tâk u eyvân genc-i vîrân bir olur

HAYRETÎ :

Ey gönül her mübtelâ kim âşık-ı dîdâr olur
Bağrı başlu gözi yaşlu işi âh u zâr olur

Âşık isen kâr-ı dünyâdan berî ol gel beri
Nâbekâr olmaz mahabbet erleri bî-kâr olur

Seng-i cevri mîve-i mihr ü mahabbet bilmeyen
Bâğ-ı ışk içinde siz sanman ki ber-hordâr olur

Aşk

Âşık isen nâ-murâd ol nâ-murâd ol nâ-murâd
Âşık a ancak murâd olan rızâ-yı Yâr olur

Ey soran erbâb-ı ışkî benden âhir bunların
Kimini od'a yakarlar kimisi berdâr olur

HAYRETÎ-veş yitirüp kendüyi hayrân olmayan
Tekye-i ışk içre sanman vâkîf-ı esrâr olur

HAYRETÎ :

Mahabbet mülkinün sultânıdır ışk
Meveddet âleminün cânıdır ışk

Kimi öldürse bulur ömr-i sermed
Temâşâ kıl ne cânlar cânıdır ışk

Bulayın dir isen ey tâlib-i Hak
Hakikat gevherinün kânıdır ışk

Cihân ışk ile olmuşdur imâret
Hakikat gencinün vîrânıdır ışk

Ne bilsün HAYRETÎ ışkî her âdem
Hak'un bir lutfidur ihsânıdır ışk

HAYRETÎ :

Pertev-i nûr-ı Hudâ'dur ışk-ı pâk
Ya'ni sırr-ı Mustafâ'dur ışk-ı pâk

Gark olur bir katrasiyle kâyinât
Bahr-i ilm-i Murtazâ'dur ışk-ı pâk

Şiirler

Sâlik-i râh-ı hakikat olana
Râhberdür reh-nümâdur ışk-ı pâk

Jengden mir'ât-ı kalbi kıldı sâf
Merve hakkı çün safâdur ışk-ı pâk

Kuliyuz kurbânıyuz ey HAYRETÎ
Mülk-i dilde pâdişâdur ışk-ı pâk

HENGÂMÎ :

Enver-i Zât-ı Hudâ'dır pertev-i rahşân-ı aşk
Mazhar-ı nûr-ı İlâhî'den gelir burhân-ı aşk

Aşk ile giydirdi Behlûl'e melâmet donların
Tâc ü tahtından geçirdi Edhem'i sultân-ı aşk

Aşk değil mi cilde-i sürh-i Nesîm'i yüzdüren
Dârı Mansûr'a eden ihsân Hudâ fermân-ı aşk

Mancınkla attı Nemrud Hazret-i İbrâhim'i
Nârı mekân-ı müferrih eyledi gülşân-ı aşk

Dîni aşkdır âşık-ı HENGÂMÎ'nin îmânı aşk
Sîne-i mecrûhu aşktır derdi aşk dermânı aşk

HİMMET :(Derviş)

Âlemlerin îcâdına oldu sebep aşk-ı Hudâ
Mürşidlerin irşâdına oldu sebep aşk-Hudâ

Cennâtı gülzâr etmeğe tamuyu pür-nâr etmeğe
Âlemleri varetmeğe oldu sebep aşk-ı Hudâ

Aşk

Arşı yaratmağa Hudâ bâis nedir bil sâlikâ
Bilmez o kim nâdân ola oldu sebab aşk-ı Hudâ

Ya'kub u Yûsuf yâdına Mecnûn ü Leylâ adına
Âşıkların feryâdına oldu sebab aşk-ı Hudâ

HİMMETÎ'nin yandı özü kan ile pür oldu gözü
Mansûr-veş söyler sözü oldu sebab aşk-ı Hudâ

HULÛSÎ : (Abdullah)

Muhabbetdir gıdâ-yı rûh-ı insan
Muhabbetden zuhûra geldi ekvân

Muhabbetdir esası Mustafâ'nın
"Feahbet-ü" rumûzun eyle iz'ân

Muhabbetden kulûb-ı ârifâne
Dem-a-dem bahş olur envâr-ı irfân

Muhabbetden haberdâr olmayanlar
Onlardan efdâl oldu cins-i hayvân

Muhabbetdir HULÛSÎ'nin niyâzı
Cenâb-ı Hazret-i Hak ede ihsân

İBRAHİM HAKKI : (Erzurumlu)

Kendi hüsnün vech-i dilberden hüveydâ kıldı aşk
Çeşm-i âşıktan dönüp anı temâşa kıldı aşk

Âb u gilden gösterip aks-i cemâlin dem-be-dem
Şem'-i gül-ruhsâr u mâh-ı serv-i bâlâ kıldı aşk

Şiirler

Kendi câmindan heman bir cur'â döktü hâke ol
Zu- fûnûn-ı aklı hem mecnûn-ı şeydâ kıldı aşk

Gerçi dilber kendidir hem giydi âşık kisvetin
Pes cemâli cilvesin kendi temennâ kıldı aşk

Gül yüzüne zülf-i müşgînden selâsil kıldı aşk
Ehl-i aşkı beste-yi zincîr-i sevdâ kıldı aşk

Sığmadı arz u semâya hüsn-i aşkın leşkeri
Bu aceb kim sîne-yi uşşakı me'vâ kıldı aşk

Nâr u nûr ile eden mahv ism ü resmin âşıkın
Seyr kıl HAKKI bu hoş resmi ki peydâ kıldı aşk

İBRAHİM HAKKI : (Erzurumlu)

Noktası bir kitâbtır aşkın
Zerresi afitâbtır aşkın

Gark olur katresinde kevn ü mekân
Gizlenir zerresinde her dü cihân

Aşk-ı pâk ile âdem âdem olur
Mürşid-i kâmil mukrim olur

Aşktır nûr-i dide-i uşşak
Aşktır sâlike refik ü Burak

Dilde aşkın zamiri muzmirdir
Zât-ı insan aşka mazhardır

Her kim oldu ise aşk elinde esir
Gayre râci' gerekmez anda zamir

Aşk

Aşk divâne eyler insanı
Kesmek için alâkadan anı

Abd olan aşka şâh-ı âlem olur
Aşk derdiyle şâd u hurrem olur

Âşık olan tevekkül ehli olur
Vara vara mertebesini bulur

Mürşidi aşk olunca insanın
Açılır ayn-ı ibreti anın

Aşık olmak fenâ-ı mutlaktır
Aşk od'una yanıp kül olmaktır

İBRAHİM ŞÂHİDÎ : (Dede)

Lâyezâli bende gördüm ben ayân
Nefsümi bildüm anı bildüm hemân

Sen dahi bilmek dilersen âşık ol
Râh-ı ışkı Hak'da merd-i sâdık ol

İşkmiş çâk-i hicâb iden hemân
İşkmiş ref'-i nikâb iden hemân

İşkmiş dil hânesin pür nûr iden
İşkmiş insânda nefh-i sûr iden

İşkmiş gam mülkini virân iden
İşkmiş hem aklı ser-gerdân iden

İşkdan deryâda pür dürdür sadef
İşkdan hâsıl olur dürr-i Necef

Şiirler

Işkdan pür müşg olur âhûda nâf
Kân içinde seng olur hem la'l-i sâf

Işk hem dut yaprağın sündüz ider
Işkdandır kim olur ney pür şeker

Işk şem'ü şehd ider zerbûrdan
Hem şarâb-ı nâb ider engûrdan

Işk-ı Leylî'den ider Mecnûn'u zâr
Düşürüb dağlara ider bî-karar

Işkdur Ferhâd'ı iden kûh-ken
Husrev ü Şîrîn'i iden müfteten

Işkdır hem gülleri zîba iden
Işkdır bülbülleri şeydâ iden

Güldüren berki vü ebri ağladan
Gözi yaşın çaylar idüb çağladan

Işk imiş eflâkı gerdân eyleyen
Işk imiş hûrşîdi lerzân eyleyen

Işk imiş her zerreyi raksân iden
Işk imiş dem dem mehi noksân iden

Işk imiş kılan zemîni pâ-y-mâl
Işk ile olmuşdurur sâkin cibâl

Işkmış âbı iden dâim revân
Işkmış bâdı iden dâim vezân

Işkmış sûzende iden âteşi
Yakduran cümle kuru ile yaşı

Aşk

Işkmuş her yıl bituren mîveler
Işkmuş âlemde iden şîveler

Işkmuş uşşâkı nâlân eyleyen
Dem-be-dem gözyaşların kan eyleyen

Işkdur câna hayât-ı sermedî
Işksuz ma'sûka kimse irmedi

Işk imiş heb cümle vücûd ışk imiş
Işk imiş heb cümle maksûd ışk imiş

Her ki âşık olmadı ma'dûmdur
Hayf ana mağbûndur mahrûmdur

Her ki âşık oldu ol pür nûrdur
Kande varsa ana kûh-i Tûr'dur

Işkmuş peydâ iden bu âlemi
Işkmuş şeydâ iden hem âdemi

Işkmuş tekvîn idüb îcâd iden
Işkmuş bünyâd idüb âbâd iden

Işkmuş anı yine kılan harâb
Işkmuş iden tebeddül inkılâb

İbtidâ ışk ile oldu bu kelâm
Işkla hatm oldu yine ve'sselâm

İSMAİL : (Mâşukî)

Gel ey sûfî bizi men'eyleme aşk u tevellâdan
Muhabbetdir ezelde kısmet olan bize Mevlâ'dan

Serâb-ı aşk ile yârin ezelden olmuşam bî-hûş
Ebed ayılmazam andan gönül geçmez bu sevdâdan

Gel ey aşk od'una yanmış gönül âyinesin pâk it
Cemâlin göstere cânân ki tâ kalb-i mücellâdan

Şu dil kim âteş-i aşka yanub küllî kül olmaya
Ne bilsün zevkini aşkın ne duysun hâl-i şeydâdan

Gönüldür menzil-i cânân gönüldür vâsıl-ı Rahmân
Gönüldür aşık-ı sâdık değil hâlu temennâdan

Çü sensin âşık u mâ'suk çü sensin tâlib ü matlûb
Haber ver gel nedir şahım murâd olan bu gavgâdan

İSMAİL HAKKI : (Bıçakçızâde)

Şems-i vahdettir eden ekvânı pür-envâr-ı aşk
Berk urur her zerreden envâr-ı âteş-bâr-ı aşk

Müstenîr-i feyzidir lâhut u nâsut-ı cihan
Bâ-mekân ü bî-mekân yekser tecell-i zâr-ı aşk

Çeşm ü ebrû hadd ü leb firkat visal nâz ü niyâz
Yâr ü ağyâr müsteâr-ı cevher-i ruhsâr-ı aşk

Lâle sünbül hâr ü gül nergis benefşe yasemen
Ma'kes-i âsâr-ı feyz-i şûle-i ezhâr-ı aşk

Aşk

Tel kırarsın sürme el kanun-i aşkın târına
Bî-hudûda nağme salmış dinle musikâr-ı aşk

Olmadan Cibril gülzâr-ı ezelde per-küşâ
Mürg-i dildi gülşen-i tevhitde tayyar-ı aşk

İSMAİL HAKKI : (Bursevî)

Işkdur ser-levha-i mecmû'a-i sırr-ı Hudâ
Mekteb-i irfânda ışk ile iderler ibtidâ

Işkdur şol şu'le-efrûz-ı vücûd-ı kâinât
Kim kılupdur âlem-i hejdeh-hezârı pür ziyâ

Kâr-gâh-ı âlemün ışk eyledi bünyâdını
Düzdi üstâd-ı ezel bir san'at âdemden ana

"Küntü kenzen" den vücûda geldi evvel bir güher
Ol güherden saçdı yüzbin gevheri bi-intibâ

Bahr-ı cûd-ı bî-kerân-ı Hak temevvüc eyledi
Düşdi asdâf-ı vücûd-ı âdeme dürr-i safâ

Ol dürr-i yektâyâ bir gavvâs olmaz dest-zen
Olmayınca işbugün deryâ-yı ıška âşinâ

Hakk'a kurbet ister isen var bahr-i ıška düş
HAKKIYÂ bî-ışk olanlar oldılar hak'dan cüdâ

İSMAİL HAKKI : (Bursevî)

Düştü cânâ âkibet sevdâ-yı aşk
Eyldi şeydâ beni Leylâ-yı aşk

Kalmadı bu katr-i dilden nişân
Baştan aştı ne'yleyim deryâ-yı aşk

Mest olup ayılmadı tâ haşre dek
Yâr elinden nûş eden sahbâ-yı aşk

Her kime kıldı tecellî ol Hudâ
Akl u fikri eyledi yağmayı aşk

Kimse bilmez hâlini âşıkların
Gerçi kim mümkün değil ihfâ-yı aşk

Şol elif kâmetleri dâl eyledi
Deldi barın ehl-i derdin nây-ı aşk

Zâhidâ kaçmaz melâmetten bugün
Kangı dil kim oldu ol rüsvâ-yı aşk

Gül yanağın soldurur âşıkların
Sûreti tebdîl eder mânâ-yı aşk

Tende tâkat dilde kuvvet kalmadı
Aldı cânı hayret-i kübrâ-yı aşk

Gözlerim yaşı ko aksın HAKKÎYÂ
Böyle olur lü'lü'-i lâla-yı aşk

İSMAİL HAKKI : (Bursevî)

Düşeli bu cânıma sevdâ-yı aşk
Cümle vârim oldu hep yağma-yı aşk

Hüsnüne pervâne olup yanarım
Olurum ben böyle bî-pervâ-yı aşk

Mâsivâ girmez gözüne zerrece
Âşıkı çün öldürür sahbâ-yı aşk

Kimini Ferhâd eder dağlarda âh
Kimini Mecnûn eder Leylâ-yı aşk

Âkıbet Mansûr'u ber-dâr eyledi
Verdi fetvâsın onun mollâ-yı aşk

Sanma kim yoktur nişânı âşıkın
Kanlı yaştır şâhid-i dâvâ-yı aşk

Nâlesinden gözlerim Ceyhûn olup
Deldi bağrım her taraftan nây-ı aşk

Gevher-i ilm-i ledünnî feyz eder
Her kaçan cûş eylese deryâ-yı aşk

Kâf-ı dilde mâsivâdan el çekip
HAKKÎ istiğnadadır ankâ-yı aşk

İSMAİL HAKKI : (Bursevî)

Dinle ey dil nedir hikâyet-i aşk
Anla ey dil nedir rivâyet-i aşk

İlm ü amel iki şehperin olup
Hakk'a pervâzdır nihâyet-i aşk

Bezm-i hâss-ı vasla isteyen duhûl
Bulsun evvel hele tarîkat-ı aşk

Kaldı nefsin berzâhında âkıbet
Kime kim olmadı hidâyet-i aşk

Mukaddem can vermek gerektir âşık
Tâ ki zâhir ola hakikat-i aşk

Şerbet-i mevt içer nice bin kerre
Bulunca bir gönül keyfiyyet-i aşk

Lokman olmayandan isteme aşkı
Herkese verilmez bu hikmet-i aşk

Zâhitler anlamaz bunun sırrını
Özge hâletdürür bu hâlet-i aşk

Ravza-i tevhîde giremez bî aşk
Komaz anda ağyârı gayret-i aşk

Vücûd perdesini kaldır dilinden
Arz-ı cemâl ede tâ tal'at-ı aşk

Aşk

Hak cemâlin görmek müyesser olmaz
Nasip olmayıcak çü rü'yet-i aşk

Hüsn-i Yûsuf nedir ne bilsin a'mâ
Gerçi vardır her yüzde sûret-i aşk

Kîl ü kâli bırak HAKKIYÂ yürü
Hâl ehlini bulup kıl sohbet-i aşk

İSMAİL HAKKI : (Bursevî)

Vuslat istersen aşka düş aşka
Sohbet istersen aşka düş aşka

Varı kül eyle hârı gül eyle
Âbı mül eyle aşka düş aşka

Gir bu meydâne sen de merdâne
Er bu irfâne aşka düş aşka

Cehli irfân et sûreti cân et
Zühdü vîrân et aşka düş aşka

Aşk bir yoldur sonu menzildir
Çün sebep oldur aşka düş aşka

Câna lezzettir kalbe hâlettir
Hoş saâdetdir aşka düş aşka

HAKKÎ âşık ol Hakk'a lââyık ol
Gamdan ayık ol aşka düş aşka

İSMAİL HAKKI : (Bursevî)

Onsekiz bin âlemi tuttu sadâsı âşıkın
Erişir yerden göğe elbet nidâsı âşıkın

Nicesi üftâde olmaz pâyine ânın
Cân ü bâş ü mâl ü mülk olur fedâsı âşıkın

Hızır elinden nûş-i câm iden olur zinde ebed
Feyz-i pâk-i Hak'dır ey dîl gam revâsı âşıkın

Bilse ger zâhid cihânda âşıkın sultanlığın
Sıdk ile olurdu bâbında gedâsı âşıkın

Cümle vârı yok ider yoklukta bulur varlığı
Gâyeti varlık fenâdır ibtidâsı âşıkın

KEMÂLÎ EFENDİ :

Bulmasın yâ Rab tarik-i aşka sâlikler zevâl
Âşksız âlemde insanlık muhâl ender muhâl

Aşkdır bir katreyi bin merdüm-i dâna kılan
Aşkdır bir katreyi eyler haram eyler helâl

Aşksız insana hayvandan adâldır dedi Hak
Kâinat varsa fenâyâ aşka yoktur ihtimâl

"Kenz-i mahfi" gevheri aşkdır o gevherden çıkar
Cümle mevcûdun vücûdu nûr u nâr necm ü hilâl

Kenz-i aşkın remzidir Ahmed Muhammed Mustafâ
Hubb-i Hayder olmasa kenz göstermez cemâl

Aşk

Nûr-i Ahmed'dir o gevher hem odur mir'ât-ı Hak
Âşıka seyr-i cemâl bî-aşklar görmüş celâl

Cür'a-yı câm-ı ezel mestânesi ârifleri
Zevk-i ukbâ âfet-i dünyâ eder mi pâ-y-mâl

Herkesin dünyâsı kendi gönlüdür anda olur
Yâ hayâl-i hâm-ı hasret yâ esir-i zülf ü hâl

Dâm-ı unsurdan halâsa çare ancak aşkıdır
İhtiras tûl-i emel ceng ü cedel evlâd ü mal

Dört melek derler mukarreb çâr unsûr aslıdır
Akl Cibrîl refrefi aşk aşkla açıldı perr ü bâl

Ey KEMÂLÎ aşksız fazl kemâl tâlibleri
Oldular bunlar ezelden düşman-ı fazl u kemâl

KEMÂLÎ EFENDİ :

Aşksız âlemde âdem olmanın imkânı yok
Derd devâdır âşıka bî-derdlerin dermânı yok

Aşkıdır her müşkülün miftâhı fethi fâtihî
Âşk sergerdânının bil müşkül ü âsanı yok

Zulmet-i unsûrda nûr-i aşktan mahrum olan
Ol bir insandır ki öyle vahşî bir hayvân yok

Nâr-ı unsûr nûr-i aşk ile olur gülzâr-ı tam
Server-i hûbân-ı aşkın nûru var niyrânı yok

Âşk ile olmuş ayân serçeşme-i âb-ı hayat
Bu hayat-ı câvidanın haddi yok pâ-yânı yok

Şiirler

Aşkdır hayvanı insan eyleyen insanı nûr
Bu rûmuzâtın basiyret ehline pünhânı yok

Sen seni bilmek dilersen aşka terket sen seni
Anda mahv ol kim KEMÂLÎ şân u âdî yok

KEMÂLÎ EFENDİ :

Kendi hüsnün seyr kılmak istedi sultân-ı aşk
Eyledi keşf-i cemâl ya'ni açıldı kân-ı aşk

Çıktı bir cevher o kândan bî-misâl ü bî-kıyâs
Zerre-i nûrundan kılmış bin güneş pünhân-ı aşk

Gevher-i nûr-i Muhammed mâye-i tohm-i vücûd
Kim anınla aşikâr oldu bilindi şân-ı aşk

Aşk edip andan zuhûr ol aşkın oldu mazharı
Eyledi ta'zim ü tekrîm nice bin yıl anı aşk

Öyle bir gevher ki "mâkân mâyekûn" un kânesi
Öyle bir gevher ki olmuş vasfının hayranı aşk

Akl-ı kül etti zuhûr hem şûle-i nûr oldu rûh
Neşr-i câm-ı feyz-i akdesle kılup devrânı aşk

Nûr içinden bir kalem çıktı cihân bir noktası
Levh olup cümle yazıldı ser-be-ser fermân-ı aşk

Sâbit oldu suhf-i âlem kıldı aşk sırrın ayân
Ahmed-i Muhtar'ı mahbûb eyledi i'lân-ı aşk

Oldu bir deryâ Muhammed'le mahabbet pür hikem
Kaynayıp âlemleri oldu muhit ummân-ı aşk

Aşk

Ol cemâl-i hüsne karşı neş'esinden aşk-ı pâk
Hâk-i pâye nezr kıldı âlem-i imkân-ı aşk

Ziyr-i pâyine döşendi nuh felek arz u semâ
Eyledi zâhir sırat u mahşer ü miyzânı aşk

Haymegâhı aşk olup kürsî ana bir taht-gâh
Nur içinde kendi kendin eyledi seyrânı aşk

Çok sıfat verdi ana çok isim ile kıldı nîdâ
Metn-i hüsnünde kıraat eyledi Kur'ân'ı aşk

Aşktan geldi zuhûra âb u âteş hâk ü bâd
Açtı esrâr-ı vilâdî rahmet-i barân-ı aşk

Oldu ol nûrun şuaâtı melâik bî-hisâb
Oldular fermanber-i tesbiyh ü methihânı aşk

Doğdu ol nûrdan nice eflâk ü eşbah u nücûm
Eyledi pür zevk ü pür şevk âlem-i ekvânı aşk

Cem'olup rûh u melâik kıldılar aşka sücûd
Tart edüp ol aşktan vehmeyleyen şeytânı aşk

Kendi kendine hicâb olunca gördü nûru nâr
Ol sebepten kıldı zâhir cennet ü niyrânı aşk

Nûrdan vehmeyleyen nâra düşüp çekti azâb
Nûrunu fehmeyleyenler oldu cânân-ı aşk

Sûret-i ziybâsını izhar için aşk âleme
İntihâb etdi Cenâb-ı Ekmel-ül insanı aşk

Şiirler

Döndürür daim Muid ismi Muhammed aynını
Perde-i aşkı açanlar oldular kurbân-ı aşk

Âşık u ma'sûk u mahbûb u habib bir nûr iken
Kesret-i esmâ sıfatda kaldılar nâdan-ı aşk

Kenz-i aşkın masdarı Ahmed Muhammed Mustafâ
Cem'ü tafsilinde ânın "nezzel el fûrkan"-ı aşk

Aşkile olsun salât ile selâm ol nûra kim
Nûr-i vechini görenler oldular sûzân-ı aşk

Hem Raûf u hem Rahîm u sahib-ul hulk-i azîm
Şems-i hüsnünde ayândır hüsn-i bî-pâyan-ı aşk

Hâk-i pâyinde KEMÂLÎ can veren âşıkların
Hâk-i pâyinde kurulmuş çeşme-i hayvân-ı aşk

KENZÎ : (Abdülaziz Şenol)

Kenz-i mahfîyken ezel mânâ-yı aşk
Cûşa geldi hubb ile deryâ-yı aşk

Cûşîş-i deryadan oldu âşikâr
Nûr-i pâk-i Dâver-i Batha-yı aşk

Yâni kim nûruyla oldu müncelî
Oldu nur-a-nur şeb-i yeldâ-yı aşk

Zâtını esmâsına ilân için
Zâhir oldu sır ve hem ihfâ-yı aşk

Aşk

Yâni esmâsı yönünden zâtını
Bilmeye kasdeyledi Mevlâ-yı aşk

İncilâ-yı nûr-ı Zât ile heman
Birbirin gördü bütün esmâ-yı aşk

Şöyle bil ki Hazret-i Perverdigâr
Eyledi nûru ile inşâ-yı aşk

KUDDÛSÎ BABA:

Her ne kim kişi severse ol ana mâbud olur
Âşıkın mâ'budu Mevlâ kendisi mes'ud olur

Mâ'sivâya meyl eden aşktan cüdâ olur hemin
Defter-i uşşâkda anın ismi nâ-mevcûd olur

Zıkr ile kalbe dolar aşk-ı Hudâ deryâ misâl
Aşksız olan âbid olursa dahi merdûd olur

Çün ibâdet eyler ol cennet için Tanrı'sına
Zümre-i ehl-i Hudâ'ya girmeyip mafkûd olur

Ola gör tevhide meşgûl rûz u şeb KUDDÛSÎ'ya
Ehl-i tevhidin hüdâsı razı ve hoşnud olur

KUDDÛSÎ BABA :

Zâhid çekemez çünkü ağır nâr-ı muhabbet
Hem sığmaz anın ağzına güftâr-ı muhabbet

Dünyâyı sever cânı gibi vâiz hûd-bîn
Halk içre oturmuş ider izhâr-ı muhabbet

Şiirler

Etmez mi aceb hayf u hayâ Hazret-i Hak'dan
Sanır özünü vâkîf esrâr-ı muhabbet

Âbid çalışır cennet için gice ü gündüz
Yakmadı anın bağrını hiç nâr-ı muhabbet

Zan etme tehîdir bu cihân âşık-ı Hak'dan
Sen sözünü tut eyleme inkâr-ı muhabbet

Her beldede var ehl-i muhabbet ki hemân sen
Bul anları sev eyleyip ikrâr-ı muhabbet

Ol tâifenin bil ki Hudâ oldu celîsi
Pes eyledi anları giriftâr-ı muhabbet

Sevdiği çün anları ol sevdiler anlar anı
Anlara zuhûr eyledi âsâr-ı muhabbet

Çün oldular anınla enisî Bezm-i Elest'de
Pes dolu gönüllerine envâr-ı muhabbet

KUDDÛSÎ-İ bîçâreye ta'n eyleniz kim
Yok akli anın olalı bimâr-ı muhabbet

KUDDÛSÎ BABA :

Muhib olmaya sa'y et gör ne hâlettir mahabbet
Hisâl-i evliyâdan hoşça haslettir mahabbet

Mahabbetsiz havaîç kulluğu makbûl değildir
İbâdet içre bir güzel ibâdettir mahabbet

Mahabbetle necâtı buldu rif'at dü cihânda
Sâid olur muhib zira saâdettir mahabbet

Aşk

Hem oldu Şâh-ı tübbâ salihinden bin yıl akdem
Muhiblerden ola-gör sen kerâmettir mahabbet

Keder etme ki bende yok deyu ilm ü âmel hiç
Yeter sana azizim ulu devlettir mahabbet

Dahi kat'i ümid etme günâhım çok deyu sen
Muhib ol eyle istiğfâr ki rahmettir mahabbet

Bakılmaz hiç muhibbin zenbineâdet kadîmden
Ne devlettir ne izzettir ne ni'mettir mahabbet

Muhib mahbuba KUDDÛSÎ onun anınla vasıl
Sebep vasla mahabbettir mahabbettir mahabbet

KUL HİMMET :

Tâ kalû belâdan sevdik seviştik
Bizimle ezeli yârdır mahabbet
Üstâd mezârında ikrâr konuştuk
Mü'mine kadîm ikrârdır mahabbet

Mahabbettir lâilâhe illâllah
Mahabbettir Muhammed Rasûlûllah
Mahabbettir Ali şâh veliyullah
Üç isim ma'nâda birdir mahabbet

Allah Muhammed Ali ortasında
Beytullah içinde Hak haznesinde
Kudret kandilinde aşk sahrasında
Cibril'in gördüğü nûrdur mahabbet

Şiirler

Kudret kelâmını söyler Cebrail
Rıza lokmasını sunar Mikâil
Canı cana ulaştırır Azrail
İsrafil ağzında sûrdur mahabbet

Mahabbettir yerin göğün direği
Mahabbet edenin yanar çırağı
Âşıka Beytullah mâşuk durağı
Hak nazar ettiği yerdir mahabbet

Mahabbet kadimdir insan içinde
Zira can severiz biz can içinde
Kırklar meydanında irfân içinde
Muhibbân cem'inde güldür mahabbet

Cana can mahabbet etse erkândır
Erkândır mahabbet arzusu cândır
Hûri meclisine erse civândır
Rıza'nın yurdunda birdir mahabbet

Gel beri gel beri imân edersen
Gelme hakkın değil gümân edersen
Sırrın tercemândır beyân edersen
Bu halkın içinde sırdır mahabbet

Bu her dem bahardır bunda kış olmaz
Öter bülbülleri dilleri durmaz
Kokusu tükenmez hem rengi solmaz
Aceb bağı var gülzârdır mahabbet

Mahabbet edenler nasîbin alır
Mahabbet ederse derd ehlin bulur
Serçeşme Muhammed Ali'den gelir
Dalgası tükenmez göldür mahabbet

Aşk

Âşık gülşende hem Şirîn ü Ferhâd
Leylâ da Mecnûn'a göründü üstâd
Muhammed Ali'den kuruldu bünyâd
Tâ ezelden beri vardır mahabbet

KUL HİMMET'im makam özge makamdır
Mahabbet mihri oniki imamdır
Güzel Şâhın huzurunda tamamdır
Hakikat vâsıl-ı yârdır mahabbet

MEHMED ALİ HİLMİ DEDEBABA :

Menşe-i icâd-ı cem'-i mebde-i âlemdir aşk
Mazhar-ı ta'yin-i sun'-ı masdar-ı Âdemdir aşk

Gevher-i esrâr-ı ilm ü mâye-i feyz-i vücûd
Kâf u nûn içre mutalsam kenz-i müstahkemdir aşk

Cümle-i eşyâ birer yüzden nümâyân oldu lîk
Saykal-ı envâr-ı mir'ât-ı dil-i muhkemdir aşk

Tâk-ı minâ ve nüh eflâk ve Süreyyâ-yı seher
Mâh ü hurşîd-i be-raks-aver-i Hudâ a'lemidir aşk

Nil olur geh katreler geh Nil iken bir katr'olur
Seyr'den maksûd vuslâtıtır hakiki yemdir aşk

Aşk'dır ser-menzil-i maksûda vâsıl eyleyen
Âşık u ma'sûk olanla HİLMİYÂ hemdemdir aşk

MEHMED KEMÂLÜDDİN EFENDİ :

Hâke pertev bahş olunca aşk-ı Hak insan olur
Masdar-ı esrâr-ı Mevlâ mazhar-ı irfân olur

Âdeme talim-i esmâ eyleyen hem aşk idi
Aşkdan mahrûm olan bî-şüphe kim nâdân olur

Nûh-i naci garkden reh-yâb olupdur aşk ile
Keşfî-i aşka giren azâde-i Tufân olur

Aşk idi tûr üzre Musa'yı Kelimullah eden
Şehper-i aşk ile İsa göklere pûyân olur

Enfûs ü afâka aksettikte nûr-i şems-i aşk
Kûh u mürğân Hazret-i Davûd'a hem elhân olur

Aşkdır dağlarda da feryâd eden kalbî sadâ
Âşıkın efkânı da bak sahib-i efgân olur

Bil KEMÂLÜDDİN kim dinin kemâli aşkdır
Aşkdan haz almayan üftâde-i nirân olur

MEHMED RÜŞTÜ :

Aşk ile devr etmede her bir felek
Aşk ile zikr etmede cümle semek
Kulluk eder aşk ile cümle melek
Emr-i Hudâ aşka sezâdır demek
Ah mine'l-aşk ve hâlâtihi
Ahraka kalbî bi-harârâtihi
Aşka düşen her zamân ayık olur
Aşka düşen kavline sâdık olur

Aşk

Aşka düşen vaslına lââyık olur
Aşka düşen herkese fâ'ik olur
Ah mine'l-aşkî ve hâlâtîhi
Ahraka kalbî bi-harârâtîhi
Âdeme bak aşka verip cenneti
Aşk için aldı bu kadar mihneti
Buldu bulan aşk ile her ni'meti
Buldu bu kesretde güzel vahdeti
Ah mine'l- aşkî ve hâlâtîhi
Ahraka kalbî bi-harârâtîhi
Her kime tevîk ede Bârî Hudâ
Aşk-ı mecâzî verilir ibtidâ
Çünkü hurûfât okunur evvelâ
Hazret-i Kur'ân'a çıkar ba'de-zâ
Ah mine'l-aşkî ve hâlâtîhi
Ahraka kalbî bi-harârâtîhi
Ah dediği âşıkın ey meh-likâ
Derdinin efzûnı içündür şehâ
Aşk ile varlık olur imiş hebâ
Yokluğ ile buldu bulanlar bekâ
Ah mine'l-aşkî ve hâlâtîhi
Ahraka kalbî bi-harârâtîhi
Âteş-i aşk âşıkı giryân eder
Sînesini nâr ile büryân eder
Varlığını hep soyar uryân eder
Sonra anı vâsıl-ı cânân eder
Ah mine'l aşkî ve hâlâtîhi
Ahraka kalbî bi- harârâtîhi
Aşk ile yâ Râb beni benlikden al
Kalmaya boynumda bu bâr-ı vebâl
RÜŞTÎ'yi kıl mazhar-ı lutf u cemâl
Rûzî ola tâ ana îd-ı visâl
Ah mine'l-aşkî ve hâlâtîhi
Ahraka kalbî bi-harârâtîhi

MUSTAFA AŞKÎ :

Aşk bahsin itdi ârifler dırâz
Virmediler aşka vech-i imtiyâz

Âşık u ma'sûk ma'lûmü'l-beyân
Aşk bir kes itmedi hall ü ayân

Aşk ile çok kimse da'vâ itdiler
Bilmediler hayli gavga itdiler

Aşk bilen sırr ile setr itdiler
Hırka-i peşmineye zer itdiler

Aşk nâ-ma'lûm da'vâ-yı tehî
Gûyiyâ nân diyû kaptılar mehi

Aşk iklîm-i ademde var idi
Taht-ı şâh-ı vahdete hünkâr idi

Aşk pinhân idi ceyb-i ehl-i hâl
Nâgehân arz itdi bu yüzden cemâl

Aşk çıkdı perdeden ey zü-fünûn
Hayli aslan oldu destinde zebûn

Şark u garb devr idüp gezdi besî
Bulmadı hiç kendüye lâayık kesî

Aşk-ı pinhân şimdi oldu âşikâr
Hânesinden çıkdı ol müştâk-ı yâr

Aşk bir iksîr-i a'zâm der-vücûd
Zâtına genc-i nihân eyler sücûd

Aşk

Aşk itdi kendi asârın ayân
İ'tibâr alsun ulü'l- ebsâr olan

Aşk makbûl oldu nezd-i mukbilân
Aşkdır gülzâr-ı aşk-ı bülbülân

Aşk hemdem âşıkâ her bir nefes
Aşk işler her ne işler nî-nefes

Aşk eyler dâ'imâ keşf-i hicâb
Aşk bilmez hem günâh hem sevâb

Aşkdır itdi inâyet âleme
İns ü cin ü cümle mahlûk âdeme

Aşk insan murgunun sayyâdıdır
Aşk her cem'iyetün berbâdıdır

Aşkdır dîvâne kıldı âkılı
Aşkdır hüşyâr kıldı gâfili

Aşk gör kim âteş-i sûzendedir
Nice merdân-ı dilirân bendedir

Aşk kâfir eyledi çok müslimân
Hayli kâfirlere bahş itdi imân

Aşk dâm u dâne kaydından berî
Bilmediler kandedir anın yeri

Aşk bu gözlerden olmuşdur nihân
Dâ'imâ eder miyân-ı rûh-i cân

Aşk her bir halka oldu âşinâ
Lîk ma'sûklara oldu reh-nümâ

Şiirler

Hûş-i bî-hûşâne dâru oldu aşk
Şâd-bâş ân dil der-agûş oldu aşk

Aşk dâ'im yâreye merhem olur
Gâh zenbûr geh asel geh semm olur

Aşk nûr-i dildür ammâ nâr çok
Tatmayan bilmez nedir bu aşk zevk

Aşkdır sûfî tâbîb-i hâzıkım
Gâh ma'şûkem olur gâh âşıkım

Aşkdır bu hâne-i dilde mukîm
Her ki âşık oldu bilmez hayf u bîm

Aşkdır mir'ât-ı cân-ı dil-nümûd
Âb-ı gülden ten ana eyler sücûd

Aşk dillerde nişân eyler belî
Lîk kalb-i ehl-i hâs olmuş evi

Aşk cennet râhat-ı cân ey amû
Aşk hem cân u dil eyler ârzû

Aşk her bir derde dermân-ı safâ
Aşk hem endûh-ı mihnet pür-belâ

Aşk bir şâh-ı cihân-baht-ı su'ûd
Evvelî müşkil sonı mahmûd sûd

Aşk taht-ı sîneme sultândır
Pâsbân-ı akl-ı dil hem cândır

Aşk

Aşk bir deryâ-yı hûn-ı bî-kenâr
Katresinden heft-deryâlar damar

Aşk bir sîmurgdur hem kûh-i Kâf
Aşk-bâzılık değül lâf-ı güzâf

Murg-ı aşka lâne olmaz çerh-i dûn
Aşk sığmaz hâneye olma zebûn

NESİMÎ : (Seyyid)

Gel gel yanalım Âteş-i aşka
Şûle verelim Âteş-i aşka

Ey padişahım Affet günahım
Yanmaktır kârım Âteş-i aşka

Evvel aldandım Pek kolay sandım
Kat be kat yandım Âteş-i aşka

Nârım yitirdim Dosta getirdim
Geçtim oturdum Âteş-i aşka

Varın verenler Dosta gidenler
Yandım erenler Âteş-i aşka
Aşk ehli ölmez Yerde çürümez
Yanmayan bilmez Âteş-i aşka

Seyyid NESİMÎ Terketti resmi
Yandırdı cismi Âteş-i aşka

NEV'Î :

Zebân kesilse kesilmez lisân-ı ışk u mahabbet
Cihân dükense dükenmez beyân-ı ışk u mahabbet

Ne kâf-ı kün'de mükevven ne Kâf'da Ankâ
Ne zarf-ı noktaya sığar mekân-ı ışk u mahabbet

Bahârı tâze vü bülbüllerinde âvâze
Olur emîn-i hazân gülsitân-ı ışk u mahabbet

Yederdi bir kıl ile anı her gedâ-yı zâîf
Takılsa tevsen-i çarha cinân-ı ışk u mahabbet

Nişân-ı maksada NEV'Î varurdu tîr-i murâd
Çekilse zûr ile bir kez kemân-ı ışk u mahabbet

NİGÂRÎ : (Mîr Hamza)

Aşkdandır cümle eşyâ innemâ
Aşkdandır asl u fer'-i küllemâ

Aşkdandır nûr-ı hûrşîd ü nûr-ı meh
Aşkdandır cümle pertev ve'z-ziyâ

Aşkdandır devr-i tayr ve's-semek
Aşkdandır seyr ü kevkeb ve's-semâ

Aşkdandır gerdîş-i hûrşîd ü meh
Aşkdandır Kâf-ı sâkin ve's-serâ

Aşkdandır gör tecellî yâ nasîb
Aşkdandır cûş-i tâlib ve's-senâ

Aşk

Aşkdandır ey NİGÂRÎ her ne var
Aşkdandır cümle eşyâ intihâ

NİGÂRÎ : (Mîr Hamza)

Aceb nakş u aceb nakkaş aceb pergârdır sevdâ
Aceb meşk ü aceb meşşâk aceb hoş-kârdır sevdâ

Aceb bî-yâr u bî-yâver aceb bî-tîr ü bî-haңcer
Bahâdır şîr-i cenk-âver aceb serdârdır sevdâ

Aceb hâlet ki bî-âlet aceb hikmet ki bî-zahmet
Meşakkatsız dil-i vîrâneyi i'mârdır sevdâ

Açılmaz bir muammâdır bilinmez ilm-i kimyâdır
Mücerret gaybdır düşvâr-ter-esrârdır sevdâ

Delîl-i râh-ı Leylâ ve mahrem-i esrârdır ammâ
Ebü'l-uşşâkdır ferzend-i hüsn-i yârdır sevdâ

Miyân-ı âşık u ma'sûka dâir bir peyemberdir
Nebiyyü'l- âşıkandır ve Cibrîl-i dildârdır sevdâ

Edib-i kûdekân-ı mekteb-i ilm-i ma'ârifdir
Ki Rabbü'l-ârifândur perveriş-kerdârdır sevdâ

Sırât-ı müstakîm râh-ı kavîm mi'râc-ı bî- tâdır
Hidâyetdir tarîk-ı Ahmed-i Muhtârdır sevdâ

NİGÂRÎ dâmenin tut hâk-i pâyin öp ki merdâne
Yedd-i Hayber-güşâdır fâtih-i dîdârdır sevdâ

NİYAZÎ DEMİRÖRS : (Âşık)

Aşk,
İlâhî iksir ile
Maddenin manâ oluşudur.
Aşk,
Kerem ile Aslı'nın
Yanıışı,
Leylâ ile Mecnûn'un
Mevlâ oluşudur.
Aşk yakar
Aşk yandırır
Aşk ağlatır
Aşk güldürür
Aşk diriltir diriltir öldürür.
Aşk,
Ferhâd gibi sana
Dağı deldirir.
Aşk,
Aradığını buldurur.
Aşk,
Katrenin umman oluşudur.

NİYÂZÎ-İ MISRÎ :

Ey gönül gel gayrdan geç ıška eyle iktidâ
Zümre-i ehl-i hakîkat anı kılmış muktedâ

Cümle mevcûdât u mâlûmâta ışk akdemdürür
Zîra ışkun evveline bulmadılar ibtidâ

Hem dahi cümle fenâ buldukda ışk bâkî kalur
Bu sebebden didiler kim ıška yokdur intihâ

Aşk

Dilerem senden Hudâyâ tevfikun eyle refîk
Bin nefes gönlüm senün ışıktan itmegil cüdâ

Mâsivâ-yı ışkının sevdâsını gönlümden al
Işkunı eyle iki âlemde bana âşinâ

Işkıla Tamuda olmak cennetidür âşıkın
Liki cennetde olursa Tamudur işksuz ana

Ey NîYÂZÎ mürşid istersen bu yolda ıška uy
Enbiyâ vü evliyâyâ ışk olubdur reh-nümâ

NÎZÂMÎ GENCEVÎ ve AŞK

(Türkçeleştiren: Orhan Tan)

Aşktır mihrâbı yüce göklerin,
Aşksız, ey dünyâ, nedir değerin?..

Sevginin kulu ol, doğru yol budur;
Ârifler yanında sevgi uludur.

Aşksız olsaydı hilkatın canı,
Dirilik sarmazdı, bütün cihânı

Aşksız bir adam, bir “ney” dir kırık;
Yüz canı olsa da, ölüdür artık.

Aşkın yankısından güzel şey ne var;
Onsuz ne gül güler, ne bulut ağlar.

Bakma ki, bu yürek can sultânıdır;
Aşka gönül ver ki, canlar canıdır.

Şiirler

İdrâki dinlesek ki, söyler o da;
Her şey, aşk üstünde durur dünyâda.

Mıknatis olmasa, aşkın esîri;
Kendine çekmezdi, demir zincîri

Kehribarın aşka düşmese canı;
Öyle aramazdı kuru samanı.

Ömrümüzün günü sayılır bir bir;
Aşksız geçen her gün, ölüm demektir.

Aşkın yollarında evvel Ferhâd ol,
Sonra ölümün çün sevinip şâd ol.

Kimin ki aşktan nişânı yoktur,
Demek, ruhu yoktur ve canı yoktur.

Âşık olan kimse, canından korkmaz,
Cânânını seven, cihândan korkmaz.

RAHMÎ : (Harputlu)

Cûş eyledi çeşmimden akar âb-ı muhabbet
Başımdan aşar âhiri seylâb-ı muhabbet

Gerdûn dahi tâ mahşere dek olmada gerdân
Bir hikmete dâir hele dûlâb-ı muhabbet

Ebrûsu değil câmi'-i hüsnünde o yârin
Resm etti kazâ âşika mihrâb-ı muhabbet

Yâd eyle hemân adını Mevlâ'yı seversen
Tâ hâne-i dilde açıla bâb-ı muhabbet

Aşk

Pervâneyi gör yârine hep vâırını verdi
Fehm eyle ki RAHMÎ budur âdâb-ı muhabbet

RAHMÎ : (Harputlu)

Târ-ı zülf-i anberînin âşka sevdâ-yı aşk
Bend-i zencîr-i cûnûn eyler dil-i Leylâ-yı aşk

Cây ider serv-i ser-efrâza makâm-ı hayreti
Müntehâ-yı bâğ-ı hüsnünde kadd-i bâlâ-yı aşk

Bî-nevâ âşıkları âhir perîşân hâl ider
Akl ü sabrı hâne-i dilde komaz yağma-yı aşk

Ehl-i zevk anlar neden terkîb olunmuş mihr-i yâr
Hâsılı allâmeler bilmez nedir ma'nâ-yı aşk

Lâ-mekândır cilvegâhı arş ile hem-ser velî
Hayme kurmuş Kûh-i Kâf üzre yer etmiş pâ-yı aşk

Ezber itmiş hüsn-i hatt-ı yârin evvel nüshâsın
Söylemez ammâ ki râzın kimseye dânâ-yı aşk

Han u mânın terk idüp yağmaya virmiş varını
RAHMÎYÂ nâmûs ü ârı neylesün rüsvâ-yı aşk

RİYÂZÎ :

Kûhken yâ Kays-ı deşt ol k'olasın nahçîr-i aşk
Hâne-perverd-i safâ olmaz şikâr-ı şîr-i aşk

Görme Mecnûn-ı mahabbetle rakîb-i dîvi bir
Tavk-ı lâ'netle bir olmaz halka-i zencîr-i aşk

Şiirler

Müjde-i şâdî bilürdi gûş-mâl-i mihneti
Gûşına tıfl-ı dilün okınmasa tekbîr-i aşk

Cezbesiyle çâhdan çekdi çıkardı Yûsuf'u
Zûr-ı bâzû-yı mahabbet kuvvet-i te'sîr-i aşk

Feyz iderse rûh-i pâk eyler RİYÂZÎ âşıkı
Hâki zer itmezse cismi cân ider iksîr-i aşk

RÛŞEN EFENDİ :

Şehr-i dilde etmeye uşşâkına divân-ı aşk
Kurdu iklim-i vücûdda tahtını sultân-ı aşk

Cem edip âşıkları sahra-yı aşka sû be sû
Her birine itmeye bin nâz ile fermân-ı aşk

Çün oturmuş taht-ı istiğnânesine ol pâdişah
Her nigehte olmada üftâdegâh sûzân-ı aşk

Elleri bağlı huzûrunda durur bîçareler
Muntazırdır her biri ister ki bir ihsân aşk

Neylesin dünyâ ve mâfihâyı âşık neylesin
Dâima maksûdu anın vuslât-ı cânân-ı aşk

Vasfolunmaz hâleti aşkın demi bî-vechile
Zâhiren giryân ve sûzan mânevî handân-ı aşk

Şem'-i Hak'da mahvede- gör kendini pervâne-veş
İtme RÛŞEN'i bülbül-i şeydâ gibi efgân-ı aşk

RÛŞEN EFENDİ : (Mudanyalizâde)

Şehr-i dilde etmeye uşşâkına divân-ı aşk
Kurdu iklim-i vücûdda tahtını sultân-ı aşk

Cem edip âşıkları sahrâ-yı aşka sû be sû
Her birine itmeye bin nâz ile fermân-ı aşk

Çün oturmuş taht-ı istiğnâsına ol pâdişâh
Her nigehte olmada üftâdegân sûzân-ı aşk

Elleri bağlı huzûrunda durur bîcâreler
Muntazırdır herbiri ister ki bir ihsân-ı aşk

Neylesin dünya ve mâfihayı âşık neylesin
Dâima maksûdu anın vuslât-ı cânân-ı aşk

Vasfolunmaz hâlet-i aşkın demi bî-vechile
Zâhiren giryân ve sûzân mânevî handân-ı aşk

Şem'-i Hak'da mahvede gör kendini pervâne-veş
İtme RÛŞEN'i bülbül-i şeydâ gibi efgân-ı aşk

SABÛHÎ :

Ölüm havfını çekmez cismini cân eyleyen âşık
Fenâdan gam yemez tahsîl-i irfân eyleyen âşık

Gedâlık şîvesiyle serbülend olmak saâdetdir
Naîm-i dehri neyler ayş-i pinhân eyleyen âşık

Çürütsün cümleten nakd-i vücûdu râh-ı aşk içre
Cihânda ârzû-yi vasl-ı cânân eyleyen âşık

Şiirler

Odur âşık ki iki âlem içre kalmaya varı
Değildir ârzû-yi bâğ-ı Rıdvân eyleyen âşık

SABÛHÎ gibi suğrâk-ı mahabbet lezzetin görsün
Harâbât içre bezm-i sâki-i cân eyleyen âşık

SAHVÎ MEHMED SALÎH :

Hemişe bülbülün gülşende feryâdı mahabbettir
Lisân-ı hâl ile her zikri evrâdı mahabbettir

Bahâristan-ı âlemde gönül mürgü dem urmaz hiç
Meğer bend-i anâsır içre nâşadı mahabbettir

Ko sofî hay u huy ile bu kıyl u kâl ile olmaz
Sülûk erbâbının ma'nâda irşâdı mahabbettir

Mahabbet nârı cismin şehrinin yaktı rimâd etti
Sivâ ceyşi ne nehb etsin o berbâd-ı mahabbettir

Gönül levhinde tasvir eyleyen nakş-ı hayâlini
O şâh-ı mülk-i hüsnün SAHVÎ behzâd-ı mahabbettir

SEZÂYÎ-İ GÜLŞENÎ :

Muhabbet od'una ol kim yanıktır
Gece tâ subh olunca uyanıktır

Girince bilinir bâzâr-ı aşka
Muhabbet ehlinin benzi tanıktır

Eğer deryâ-yı aşka dalmadınsa
Değil sâfi derûnun bulanıktır

Aşk

Acebdır kûçe-i şehri mahabbet
Yiter giren çıkılmaz dolanıktır

Tutuldu mürğ-i zülfüne yârin
Çözölsün mü SEZÂYÎ ulanıktır

SEZÂYÎ-İ GÜLŞENÎ :

Aşkdır mazhar-ı külli eşyâ
Aşka mazhar dörür a'lâ vü ednâ

Aşkla cilveye geldi emvâc
Aşkla cünbüş ider çün deryâ

Aşkla sûrete geldi âdem
Aşkla buldı bekâ da'd-ı fenâ

Gördiler vech-i Hudâ'yı bî-şek
Ayn-ı aşk ile olanlar binâ

Aşkla dîde-güşâ ol sen de
Göresin cümlede Hakk'ı peydâ

Ayn-ı aşk ile ayân oldu vücûd
Aşk ile buldu şuhûdu her câ

Kaf-ı aşk ile SEZÂYÎ kudret
Hâmil olmağa beşer sırr-ı Hudâ

SEZÂYÎ-İ GÜLŞENÎ :

Dil hânesine tâb verir nâr-ı mahabbet
Pür-âteş olur gonca-i gülzâr-ı mahabbet

Ketm eylemesi vâcib imiş hubb-ı fuâdî
Cân terkin urur eyleyen izhar-ı mahabbet

Dâd u sited nakd-i dîl ü cân alur ancak
Cân vermek imiş sevdâ-yi bâzâr-ı mahabbet

Âb u gili hûn-ı dil ile oldu serrişte
Her haştî ser-i âşık imiş dâr-ı mahabbet

Hûn-i dili bâde ciğeri nukli-i bezmi
Hep böyle olur meşreb-i meyhâr-ı mahabbet

Mansûr'a ıderiz biz nigeht dâr-ı a'lâdan
Bî-bâk SEZÂYÎ yine serdâr-ı mahabbat

SEZÂYÎ-İ GÜLŞENÎ :

İltifat etmez Süleymân-ı zamâna nûr-ı aşk
Hükm eder sultana zîra böyledir düstûr-ı aşk

Çarsû-yı aşka geldi âşıkân dîvâne hep
Kim meta'-ı aklı yağma eyledi cumhûr-ı aşk

Zümre-i uşşâk içinde cümleye serdârdır
Çün "Ene'l-Hak" sırrın izhâr eyledi Mansûr-ı aşk

Murg-ı rûhun lâ-mekân ilinde pervâz eylemez
Etmeyince tâ gönül biyzesini meksûr-ı aşk

Aşk

Mest olur mecnûn olur nâmûs u ârı terk eder
Ey SEZÂYÎ böyledir âlemde çün mecbûr-ı aşk

SEZÂYÎ-İ GÜLŞENÎ :

Ger sorarsan kande var ol cevher-i yektâ-yı aşk
Gel gönülde kıl taleb kim anda var deryâ-yı aşk

Lâne-i imkân içinde tutmadı hergiz mekân
Şeş cihetden taşra pervâz eyledi ankâ-yı aşk

Râyîç olmaz çarsû-yı aşkda bundan özge şey
Nakd-i cân-ı âşîkanla alınır kâlâ-yı aşk

Olma Mecnûnu bu nakş-ı sûretin cem'et özün
Kim libâs-ı lâfza sığmaz bilmiş ol Leylâ-yı aşk

Râh-ı aşk içre SEZÂYÎ aklı ko Cibrîl ise
Kabe kavseyn'de ikâmet etme bul etnâ-yı aşk

SİRRÎ : (Hacı Muharrem Hilmi)

Hak dilerse bir kuluna feth-i bâb
Mey-i aşkından ana verir şerâb

Nâil-i visâl olamaz kimse hiç
Nâr-ı aşkta bişüb olmadan kebâb

Aşk-ı Hak âsan değildir yanmadan
Aşîkan derd ü belâlarla müzâb

Bahr-i aşka sıdk ile giren kişi
Mutlak olur her deminde feyziyâb

Şiirler

Bahr-i aşkın mevcine tabi olur
Her harekette mânend-i âsiyâb

SIRRÎ etti iktidâ aşka bilin
Her cânibi oldu ledünnî kitâb

SIRRÎ : (Hacı Muharrem Hilmi)

Hamr-i aşkı gel iç dilâ neş'esi gör ne leziz
Mir'ât-ı sırr-ı Hudâ'dır neş'esi gör ne leziz

Ehl-i aşk bir cür'asın vermez cihâna âgâh ol
Âyine-i Hak-nümâdır neş'esi gör ne leziz

Gülşen-i akvâlîde hiç bulmadım derde devâ
Aşk-ı Hak derde şifâdır neş'esi gör ne leziz

Ehl-i dil çeşmesine gel iç şerâb-ı kevseri
Cür'âsı revnâk-fezâdır neş'esi gör ne leziz

Gülşen-i dile girüp nûş eyleyen SIRRÎ müdâm
Her anı sekriyle geçer neş'esi gör ne leziz

SİNAN PAŞA :

Aşk âsâyîş-i cândur
Aşk ârâyîş-i cihândur
Aşk nemek-i dig-i vefâdur
Aşk hadîka-i ehl-i safâdur
Aşk hakîkat çarhının ahteridür
Âşk cân leşkerinün meh-teridür ki
Alem çekicek birbirine urur vücûdla ademi
Aşk bir bî-karâr ve şûrengizdür ki

Aşk

Kadem basıcak şûr u gavgaya birağur âlem-i
Aşk bir cevher-i pakdür araz sanman
Aşk râhat-ı cândur maraz sanman
Aşk bir murgdur ki melâmet-i halk ana bâl olur
Aşk bir devletdür ki idbâr-ı dünyâ ana ikbâl olur
Aşk bâzârında câme-i dîbâyı bir habbeye almazlar
Uşşak mahallesinde nâmusla nâmı bir çöpe saymazlar
Âşık olanlar gayret ve arı birağurlar
Dost isteyenler evvel vekaarı birağurlar
Âkıl eydür “cübbe ve destâr kanı?”
Âşık eydür “hâne-i humâr kanı?”
Âşık dü kevnden bî-niyâz olur
Âşık cihân içinde ser-firâz olur
Aşk bir külüng-i pûlâddur ki
Her vakit varluk binâsın yıkar
Aşk bir binâ-yı üstâddur ki
Dâim yokluk sarayın yapar

SİNAN ÜMMÎ :

Aceb hayrân oldum aşka uyaldan
Yanıp biryân oldum aşka uyaldan

Ne assı fark eder oldum ne ziyân
Küllî virân oldum aşka uyaldan

Sabredeyim derim durmaz bu dilim
Söyler ozan oldum aşka uyaldan

Kim eydür usludur kim eydür deli
Halka seyrân oldum aşka uyaldan

Dökülür bu dilden dürr ü cevâhir
Gizli ummân oldum aşka uyaldan

Şiirler

Uçtu rahat kuşu mihnet uyandı
Derde dükkân oldum aşka uyaldan

İlm-i hikmet ile doldu vücûdum
Ayn-ı irfân oldum aşka uyaldan

Salâdır nefesim içen âşık
Âb-ı hayvân oldum aşka uyaldan

SİNAN ÜMMÎ eydür kalmadı bir gam
Özge sultân oldum aşka uyaldan

SİNAN ÜMMÎ :

Mevlâm aşkın meydânına
Yanmağa geldik yanmağa
İçip aşkın şarabını
Yanmağa geldik yanmağa

Bindirdin aşkın atına
Kandırdın aşk şerbetine
Varıp likânın zâtına
Konmağa geldik konmağa

Okudum aşkın kitâbın
Fethettim ene'l-Hak bâbın
Senden irci'i hitâbın
Öğmeye geldik öğmeye

Aşktır sağ eden sayrısı
Aşktır bir eden ayrısı
İsm-i zâtınla gayrısı
Yenmeğe geldik yenmeğe

Aşk

Bekledim aşkın bâbını
Gör münkirlerin tanını
Evvelden işin sonunu
Sanmağa geldek sanmağa

Uğrayan aşkın haltına
Kalmaz akçeye altına
Aşkın cenahı altına
Sinmeğe geldik sinmeğe

ÜMMÎ SİNAN aşka yardır
Anın için gayriden dûrdur
Dü cihân bize ağıyârdır
Dönmeğe geldik dönmeğe

SİNAN ÜMMÎ :

Hasta diller derdinin dermânı aşkullahdır
Şol gönüller sıdkının imânı aşkullahdır

Lâ diyen illâ demez evvel bazarda anladım
Hem muvahhid mü'minin bürhânı aşkullahdır

Lâ-mekân deryâsına bahrî olan âşıkların
Her kelâmı gevher-i irfân-ı aşkullahdır

Gayret ile gayri Hak'dan saklayan dil mülkünü
Hikmet ile her nefes mihmânı aşkullahdır

Câm-ı vuslât şerbetin nûş eyleyenden al haber
Ehl-i vahdet hamrının dükkânı aşkullahdır

Ah edip ağladığından anlamam lâf u güzâf
Ehl-i derdin cânının cânanı aşkullahdır

Şiirler

Bu SİNAN ÜMMÎ'yi siz bende-i ağıâr anlaman
Zâhir ü bâtın anın sultânı aşkullahdır

SİNAN ÜMMÎ :

Mevlâm aşkın bize a'zam imamdır
Uyaldan taatim külli tamamdır

Bu aşka vermişim ben ihtiyarım
Ne kim kılsa bana fahr u gınamdır

Bana aşk olmayınca dü cihânda
Eğer zevk eğer işret belâmdır

Bana kim aşka tevbe kıl der ise
Benim bu aşk atam ile anamdır

Eğer bin pâre kılsalar tenimi
Ben aşka lâ demezem bahs-i nâmdır

Bu aşkın vasfını bizden soranlar
Bilin kim ta ezelden âşınamdır

Eğer benden kim isterse nasihat
Komasın bu aşkı âli makamdır

Muhabbet nârına bu dîl yanaldan
Benim âh ile zârım subh u şamdır

Bana ver derdi derman al diyenler
Benim derdim devâ-yı vesselâmdır

Anın zikri beni külhân edelden
Yunur âşıklara canım hamamdır

Aşk

Hudâ'nın fikridir canım çerağı
Dahi derdi bana derman-ı tamdır

Bana bu aşka kim oldu kulağız
Anı Allah sevindirsin duamdır

SİNAN ÜMMÎ bu aşka yar olaldan
Yok oldu varlığı bir kuru namdır

ŞEMSÎ ERGÜNEŞ : (Hüseyin)

Âşık oldur ki onu sarmış ola safâ-yı aşk
Derdi âştır daima dermânı da devâ-yı aşk

Hazret-i Mevlâ'ya yol buldu bulanlar aşk ile
Hâdi-i râh-ı hakikattir ziya bahşâ-yı aşk

Öyle bir iksîr-i âzamdır ki misl'olmaz ona
Hangi bir kalbe dokunsa sâf kılar kimyâ-yı aşk

Sâde pâk olmuş gönüldür uğrağı ol dilberin
Herkesin eğnine şâl olmaz gözüm dibâ-yı aşk

Öyle bir pâk kalbi bulsa uğrasa ol zaman
Âşıkı kendinde istiğrâk eder deryâ-yı aşk

Her kime yâr olsa benlikten onu âzâd eder
Varlığın târâc eder esse kime hevâ-yı aşk

Her başa konmaz onun için tâc-ı aşk âşık arar
Zer gibi halis olurlar zümre-i valâ-yı aşk

ŞEMSÎ dört elle sarıl seyrânın aşk olsun yeter
Vâsi-i bî-intihâdır çünkü bu sahrâ-yı aşk

ŞEMSÎ ERGÜNEŞ : (Hüseyin)

Alevi parlamaz âteş-i aşkın
Ondan halk içinde bilinmez âşık
Mecrâsı gönüldür cûşîş-i aşkın
Onun'çün saklıdır bulunmaz âşık

Âşıkın aşkının yoktur nişânı
Nişânından bilip bulasın anı
Taht'el-kubâb saklar Hak âşıkını
O yüzden her göze görünmez âşık

Âşıkın derdidir derdine dermân
Yanmaktan zevk alır zîra âşıkın
Bu halkın gözünden olurlar pinhân
Çünkü her meclise sokulmaz âşık

Uşşakın azlığı kîymete dâldir
Bunlar tanınmazlar bilmek muhâldir
Kubâb-ı izzette mestûr'ül-hâldir
Olur olmaz yerde aranmaz âşık

ŞEMSÎ ERGÜNEŞ : (Hüseyin)

Vahdet ellerine bir gün uğrarsan
Geri gelmek yoktur orda kalırsın
Şerbet-i fenâyı içip kanarsan
El-fakr-u fahri'den lezzet alırsır

Bu illere aşktan geçmektedir yol
Lâkin yol bileni araştırıp bul
Delilsiz kuş uçmaz bilirsin oğul
Yolu yanılırsan pişman olursun

Aşk

Aşk yolu kestirme yoldur bilene
Aşk olsun bu yolu elde edene
Aşktan âhirete mahrûm gidene
Veyl var aşka uy canım n'olursun

Aateşe benzer düşeni yakar
Varlığı dağıtır benliği yıkar
Aşka nasipsizler nefretle bakar
Onları tuğyanda her an görürsün

Aşk yolu aydındır gündüze benzer
Bu mübarek yola "Hak yolu" derler
Zulmetten kurtulmak istersen eğer
Hem-bezm-i uşşak ol gayrı nidersin

ŞEMS'in sözlerini dinle kulak vur
Kendini çek çevir redârikli dur
Mâ-sivâdan el çek fâide yoktur
Aşka uy maksûdun elde edersin

ŞEMSİ ERGÜNEŞ : (Hüseyin)

Kimin aşk iline uğrarsa yolu
Menzîl-i maksûda tîz-reftâr olur
Şerbet-i fenâyı içince veli
Aşktan gayrı vâri târ ü mâr olur

Aşk acaib derttir çekmeyen bilmez
Devâsı vuslâtır kolay erilmez
Âşıklar cihâna aşkı değişmez
Zira aşk ehline kıymettar olur

Şiirler

Zümre-i uşşâka karışan erler
Maksad-ı aksâyı elde ederler
Kendini pâk etmek istersen eğer
Aşka uy aşk ile kalb îmar olur

Sen de aşk ehli ol uşşâka karış
Cennete dahil ol dîdâra kavuş
Hem bezm-i sohbet ol ezvâka eriş
Zira zevksizlerin işi zâr olur

Bu aşk deryâsının sahili bekaa
Kim kadem basarsa o bulur likaa
Rahiyk-ı mahtumdan içen âşıka
Her neye bakarsa hep dîdâr olur

ŞEMSİ ledünnîden ders alan kişi
Dünyâya meyletmez Hak'ladır işi
Müntehi seyr olur doğar güneşi
Hâli Kur'ân ile istikrâr olur

ŞEMSİ ERGÜNEŞ : (Hüseyin)

Îlâhî kalbe aşkın ver bizi lûtfunla kıl ihyâ
Gönülde aşk-ı pâkin parlâsın nûr-ı kamer-âsâ

Senin aşkın kadar kıymetli bir şey yoktur âlemde
Habîb'in aşkına lûtfet bizi koy cennet-i aşka

Demişler kesb için tahsiline yol yoktur hiç aşkın
Meğer ind-i İlâhî'den kula aşkla ola i'tâ

Sivâdan kalbimiz pâk et bizi senden yana çek al
Kerem et gönlümüz aşkınla dolsun Rabbeye'l-a'lâ

Kulun ŞEMS'e meded kıl gönlünü aşkınla pek bağla
O türlü bağla ki bir zerre boş yer kalmasın aslâ

TÛRABÎ :

Âdemi âdem eden, üç harfle beş noktadır.
Âlemi âlem eden, üç harfle beş noktadır.

İbn-i Ethem şâh iken, taht ü tâcın terk edip
Ethem'i Ethem eden, üç harfle beş noktadır.

Âdem'i iğva eden, evsanî dil buldu vücûd;
Ebkemi ebkem eden, üç harfle beş noktadır.

Ey TÛRABÎ yek nefeste onsekiz bin âlemi
Âlemi âlem eden, üç harfle beş noktadır.

VASFÎ :

Pâdişâh-ı ins ü cân olmak dilersen âşık ol
Ârif ü rind-i cihân olmak dilersen âşık ol

Bî-cihât u bî-misâl ü lâ-mekân u lâ-yezâl
Hâkim-i kevn ü mekân olmak dilersen âşık ol

Zâhiren ey dil nice ebr-i hicâb altındasın
Gün be gün sen de ayân olmak dilersen âşık ol

Zerre-veş gün yüzlüler şevkına her dem raks edüp
Gâh zâhir geh nihân olmak dilersen âşık ol

Kûy-i cânân içre feryâd eyleyüp her subh u şâm
Bülbül-i bâğ-ı cinân olmak dilersen âşık ol

Zulmet-i hecr içre aşk âb-ı hayâtın Hızr-veş
Nûş edüben câvidân olmak dilersen âşık ol

VASFÎYÂ gam yime dehrün gerdişi kaddün büküp
Pîr ederse nev-cüvân olmak dilersen âşık ol

VÂSİF: (Enderûnlu)

Geldi hurûş u cûşa yine dilde âb-ı aşk
Etdi esâs-ı sabr u şekîbi harâb-ı aşk

Mihr-i ümîdi zîver-i âgûş-ı vasl eder
Bir dil ki ola zerre kadar feyz-yâb-ı aşk

Ferhâd ü Kays olmadılar harfe muttali'
Gerçi okudu her birisi bir kitâb-ı aşk

Neşvân olur kıyâmete dek âşıkun yeri
Bir katre içse bezm-i ezelden şarâb-ı aşk

Bigânedен olur heme rû-pûş imtinâ
Erbâb-ı hâle etmede ref'-i nikâb-ı aşk

Bir dil ki ola âyîne-veş pâk jengden
Verir meh-i ümîdine nûr âfitâb-ı aşk

Feyz-i mü'essirât-ı havâs azmüdedir
VÂSİF ederse n'olur eğer şeyh ü şâb-ı aşk

YAHYA EFENDİ : (Taşlıcalı)

Noktası bir kitâbdur ışkun
Zerresi âf-tâbdur ışkun

Gark olur katresinde kevn ü mekân
Gizlenür zerresinde iki cihân

Işk-ı pâk ile âdem âdem olur
Mürşid-i kâmil-i mükerrem olur

Aşk

Âdemi mihr ider erenlere baş
Âf-tâb ile la'l olur kara taş

Işkdur çün vesile Ma'bûd'a
Sanma sen ısk-ı pâki beyhûde

Işkdur nûr-ı dîde-i uşşâk
Işkdur sâlike hemîşe burâk

Dilde ıskun zamîri muzmerdür
Zât-ı insân ıška mazhardur

Her kim olursa ısk elinde esîr
Gayra raci' gerekmez anda zamîr

Işk dîvâne eyler insânı
Kesmek içün alâkadan anı

Oldı zîra ta'alluk-ı dünyâ
Mâni'-i nûr-ı tâ'at-ı Mevlâ

Akl-ı nefsânı olıcak mevcûd
Dâ'ima virür ihtimâle vücûd

Bu yola şüphesi olan gitmez
Havf iden hoca fâ'ide itmez

Kul olan ıška şâh-ı âlem olur
Gam-ı ısk ile şâd u hurrem olur

Âşık olan tevekkül ehli olur
Vara vara merâtibini bulur

Bir gün olur ki keşf olup esrâr
Işk ile cân gözin ider bîdâr

Şiirler

Feth olur ana cümle-i eşyâ
Açılır perde-i Cenâb-ı Hudâ

Kılsa bir noktaya eger ki nazar
Anda cümle cihânı seyr eyler

YÛNUS EMRE :

Türlü türlü cefânın adını aşk komuşlar
Bu cefâyâ katlanan dost vaslına ermişler

Aşk türlü türlü belâ dönderir halden hâle
Dost elinden piyâle içip sarhoş olmuşlar

Kime kim aşk ulaşa her dem kaynaya taşâ
İyi dirlik hem yavuz dört yanında durmuşlar

Her kim aşk eri ise aşka müşteri ise
Aşk anın yâri ise canına od urmuşlar

Miskin YÛNUS'un canı başında serencâmı
Aşka münkir adamı bu meydandan sürmüşler

YÛNUS EMRE :

İşidin ey yârenler
Kıymetli nesnedir aşk
Değmelere bitinmez
Hürmetli nesnedir aşk

Hem cefâdır hem safâ
Hamza'yı atdı Kaf'a
Aşk iledir Mustafâ
Devletli nesnedir aşk

Dağa düşer kül eyler
Gönüllere yol eyler
Sultanları kul eyler
Hikmetli nesnedir aşk

Kime kim vurdu ok
Gussa ile kaygu yok
Feryâd ile âhı çok
Firkatli nesnedir aşk

Denizleri kaynatır
Mevce gelir oynatır
Kayaları söyletir
Kuvvetli nesnedir aşk

Âkılleri şaşırır
Deryâlara düşürür
Nice ciğer pişirir
Key od'lu nesnedir aşk

Şiirler

Miskin YÛNUS neylesin
Derdin kime söylesin
Varsın Dost'u toylasın
Lezzetli nesnedir aşk

YÛNUS EMRE :

Canını aşk yoluna vermeyen âşık mıdır
Cehdeyleyip ol Dost'a ermeyen âşık mıdır
Dost sevgisin gönülde can ile berkitmeyen
Tûl-i emel defterin dürmeyen âşık mıdır
Aşka tanışık sığmaz değme can göğşe ağmaz
Pervâneleyin od'a yanmayan âşık mıdır
Nefs arzusundan geçip aşk kadehinden içip
Dost yoluna er gibi durmayan âşık mıdır
Dün ü gün riyâzat çeküp halvetlerde diz çöküp
Sohbetlerde baş çatup yanmayan âşık mıdır
YÛNUS imdi ol Dost'un cefâsına sabreyle
Yüreğine aşk od'un urmayan âşık mıdır

YUNÛS EMRE :

Aşk eteğin tutmak gerek âkıbet zevâl olmaya
Aşkdan kunsa bir elif kimseden suâl olmaya
Aşk dediğin duyar isen aşka candan uyar isen
Aşk yoluna candır fedâ ona fedâ mal olmaya
Miskin YUNUS zehr-i kâtil aşk elinde tiryâk olur
İlm ü âmel zühd ü taât bes aşksız helâl olmaya

YÛSUF SÎNE-ÇAK :

Kendüyi kendîde kendi çün temâşa etti ışk
Âşık u ma'sukluk nâmını peydâ etti ışk

Âşık etti zâhirine bâtını aks oldu hâl
Bâtınî sırrını zâhirde hüveydâ etti ışk

Onsekiz bin âlemi ma'dûm iken vâr eyledi
Kâf u nûn emri ile bir kerre îmâ etti ışk

Gâh Âdem gâh Hâtem geh Cüneyd ü Bâyezîd
Geh diyâr-ı Rûm'da ismini Mollâ etti ışk

Âlem içre kendüden gayriyi görmesün deyü
YÛSUF'un çeşmini öz yüzüyle bînâ etti ışk

ZÂTÎ : (Süleyman)

Pîr-i ışkdan hâlet-i ıskı nedir etdim su'âl
Dedi: ol sırr-ı Hudâ'dır künhünü bilmek muhâl

Akl ile tefhîm olunmaz ihtifâ'dır bilmiş ol
Anı nakl etmekde diller oldular hep cümle lâl

Ben dedim ki: ol melâikden midir yâhud perî
Geh yakar dil hânesin gâhi içre âb-ı zülâl

Dedi kim: nâr ile nûrun mazharıdır râygân
Anın içün gâh celâl izhâr eder gâhî cemâl

Ben dedim: kandan gelir cânâ bize virgil haber
Dedi: Cânân'dan gelip cânâ verir hüsn-i kemâl

Şiirler

Tayy eder bir demde kevn ile mekânı ZÂTÎYÂ
Peyk-i Hazret bildiler ma'nâda anı ehl-i hâl

ZİHNÎ: (Mustafa-Erzurumlu)

Mahv edüp benliğim et kalbi nazargâh-ı mahabbet
Âteş-i aşk ile kıl anı şerergâh-ı mahabbet

Görmesin gird-i hazân gülşen-i âmâl-ı dilim
Ola nahl-ı dil-i gam-dîde semergâh-ı mahabbet

Şeb-i târîk-ı mezelletden edüp akli halâs
Yâ Rab et nûrun ile kalbi nazargâh-ı mahabbet

Eyleme havsala-ı sırrımı yâ Rab dil-i teng
Eyle âmed-şod-ı aşkınla güzergâh-ı aşk

ZİHNÎYÂ Hak bu ki erbâb-ı kulûba irişir
Eser-i nûr-ı füyûzât-ı sehergâh-ı mahabbet

ANEKTOD ve HİKAYELER

BİR AŞK HİKÂYESİ

Bir serçe kuşu, dişi bir serçe kuşuna âşık olmuş ve kendisinden eşi olmasını istemiş. O sırada Hz.Süleyman'ın sarayının kubbesi üstünde bulunuyorlarmış. Dişi kuş, erkek kuşun teklifini kabul etmemiş. Erkek kuş o zaman demiş ki:

- Senin aşkından o hâle geldim ki “Şu kubbeyi Hazret-i Süleyman'ın başına yık” deseysin, tereddütsüz yıkardım ...

Rüzgâr, erkek kuşun bu sözünü Hz.Süleyman'ın kulağına ulaştırmış. Kuş dilini bilen Süleyman, hiddetlenerek bu haddini bilmez cür'etkâr serçeyi huzûruna celbetmiş ve ona sormuş:

- Hangi kuvvetine güvenerek ve ne cür'etle böyle söyledin?..

Serçe cevap vermiş:

- Ey Allah'ın Nebîsi, lütfen anlayışlı ol ve bana kızma. Zira ben bir âşığım; âşıklar ilim ve hakikat diliyle değil, aşk diliyle konuşurlar. Bilirsin ki, âşıkların, aşkları uğruna yapmayacakları ve yapamayacakları hiçbir şey yoktur. Aşk, taht da terkettirir, saray kubbesini de yıktırır ...

Aşkın nasıl bir şey olduğunu bilen ve Belkıs için neler yaptığını hatırlayan Süleyman, bu cevaptan hoşlanır ve âşık serçeyi bağışladığı gibi, onu sevgilisine kavuşturur...

HZ. İSÂ İLE ÂBİD

Hız.İsâ bir gün şehir dışında dolaşırken, bir su başında ve yeşillikler arasında bir âbidin tek başına oturmuş dua etmekte olduğunu görerek, yanına gidip, ne için dua etmekte olduğunu sorar.

Âbid, uzun zamandan beri Allah'dan bir niyâzda bulunduğunu, fakat duasının kabûl edilmediğini, söyler. Hız.İsâ "isteğinin ne olduğunu söylersen, kabûlü için ben de dua ederim" der. Âbid:

- Allah bana, aşkından bir nebze versin, istiyorum...

Bunun üzerine Hız.İsâ dua eder ve duası Allah tarafından kabûl edilir ... Âbid, aşkın bir zerresinin verildiğini duyar duymaz nâra atarak şaşkın ve çılgın hâlde sahralara düşer. Tam kırk yıl yemeden içmeden kesilir ve sadece "Hû" demekle yetinir. Kendisine ne sorulsa, cevâbı "Hû" olur.

Bu duruma muttali olan Hız.İsâ, bunun hikmetini öğrenmek ister ve Cenâb-ı Hakk'a sorar:

- Bu hâlin sebep ve hikmeti nedir?..

- Senin duânı kabûl ile o âbidin isteğini yerine getirdim; aşkımdan bir zerre verdim. Bu kadar aşk, onu bu hâle düşürdü. Şâyet biraz fazla verseydim, o anda mahvolur, yere düşüp canını teslim ederdi...

Mevlâna'ya sordular:

- Aşk nedir ?..

Cevap verdi:

- Ben olmadan bilinmez o...

Anekdot ve Hikayeler

Kenan Rifaî'ye sordular:

- Âşk nedir ? ...

Cevap verdi:

- Onu kim izah edebilmiştir ki, ben edeyim. Her şey aslında renksizdir. Suyun, havanın, hararetin rengi var mı? O hararet ki ancak bir cisimden tezahür edince renklenir. İşte aşk da aslında renksiz ve keyfiyetsizdir. Ancak bir vücûda taallûk edince keyfiyet kazanır. Öyle ise onu kelimelerden, sözden tenzih etmeli, izaha kalkışmamalıdır.

Fudayl bin İyâz'a sordular:

- Alçak kimdir?..

Cevap verdi:

- Allah'a korku ile ve bir karşılık bekleyerek tapanlardır.

- Ya sen nasıl taparsın?

- Dostluk sevgisiyle... Çünkü Onun dostluğunun aşkı, beni hizmet ve kulluk mertebesinde tutar.

Cebrail, Resûllah'ı "Sidretü'l-Münteha"ya, yani insan akıl ve idrakinin son noktasına kadar götürür ve orada durup:

- Ben bu noktadan öteye gidemem, bir adım daha atarsam yanarım, der.

Allah Resûlü sorar:

- Buradan ileriye nasıl gidilir?

Cebrail cevap verir:

- Buradan ileriye aşkla gidilir...

Aşk

Abbâsî Halifesi Me'mun, Yahya b. Eksem'e, aşkın ne olduğunu sordu.

Fıkıh âlimi olan Yahya, şöyle cevap verdi:

- Kişinin ruhuna doğan hayal ve ilham kabilinden şeylerdir; kalbini meşgûl eder, tüm benliğini alt-üst eder.

Orada bulunan, Sümâme hemen müdahâle etti:

- Sus be Yahya... Sana düşen, kimin nasıl boşanacağını izah etmek, ceylân veya karınca öldüren ihramlıya neyin vecib olduğunu açıklamaktır. Bu konulara girme, burası bizim alanımızdır, git kendi korunda avlan...

Me'mun:

- Sümâme öyleyse sen söyle, aşk nedir?

Sümâme:

- Aşk, insanın neş'e ve ünsiyet kaynağıdır. Aşk, izbe sokaklar, geniş caddeler ve lâtif yollarla dolu bir ülkenin hükümdarıdır. Onun fermanı her zaman ve her yerde geçerlidir. Aşk denen hükümdar, sadece bedenleri değil, ruhları da esir alır; onun hükmü kalblere, gözlere ve akıllara nüfuz eder.

Halife Me'mun bu cevabı beğenerek, ona bin dinar verdi.

